

Rapport Analitiku 01

MT

Finanzjament mill-UE
permezz tal-politika
ta' koeżjoni
u l-Faċilità
għall-Irkupru
u r-Reżiljenza: analiżi
komparattiva



IL-QORTI
EWROPEA
TAL-AWDITURI

2023

Werrej

	Paragrafu
Sommarju eżekuttiv	I - IX
Introduzzjoni	01 - 05
Ambitu u approċċ	06 - 10
Il-qafas kumplessiv	11 - 24
Prijoritajiet simili, iżda l-finanzjament taħt l-RRF huwa marbut aktar mill-qrib mar-riformi	11 - 16
Prijoritajiet simili ppreżentati b'mod differenti	11 - 13
Il-finanzjament taħt l-RRF huwa maħsub biex ikun marbut aktar mill-qrib mar-riformi inklużi fis-CSRs, iżda xi elementi importanti baqgħu ma ġewx indirizzati	14 - 16
Metodu ta' allokazżjoni differenti ta' fondi u finanzjament permezz tal-ħruġ ta' bonds għall-RRF	17 - 21
Il-metodi ta' allokazżjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u tal-RRF huma differenti	17 - 20
L-RRF hija ffinanzjata permezz tal-ħruġ ta' bonds	21
Il-perjodu ta' eliġibbiltà tal-RRF huwa iqsar, u ma jestendix lil hinn mit-tmiem tal-istrument	22 - 24
Governanza u ġestjoni	25 - 32
L-RRF u l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni huma mmanigġajti bħala parti mill-baġit tal-UE, iżda l-iżborżi taħt l-RRF jirrikjedu l-involviment tal-Kunsill	25 - 28
Kemm il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni kif ukoll l-għotjiet taħt l-RRF huma parti mill-baġit tal-UE, iżda mhux is-self taħt l-RRF	25
Il-Kummissjoni trid tikkonsulta mal-Kunsill qabel tiżborża l-fondi tal-RRF	26 - 27
Il-kwittanza tal-Parlament ma tkoprix is-self taħt l-RRF	28

Il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u l-RRF jiġu implimentati taħt modi differenti ta' ġestjoni, li jeħtieġu sforz amministrattiv addizzjonali	29 - 32
Il-politika ta' koeżjoni titnieda taħt qafas komuni tal-UE, filwaqt li l-RRF tiġi implimentata permezz ta' sistemi nazzjonali	29
Huma meħtieġa sforzi amministrattivi addizzjonali fil-livell nazzjonali biex iż-żewġ sistemi jiġu implimentati b'mod parallel	30 - 32
Programmazzjoni tal-infiq	33 - 54
Il-programmazzjoni tal-RRF hija aktar ċentralizzata	33 - 38
L-RRF hija bbażata fuq dokument uniku ta' programmazzjoni għal kull Stat Membru u, fil-livell tal-UE, teħtieġ l-approvazzjoni tal-Kunsill	33 - 36
Il-prinċipju tas-sħubija tal-politika ta' koeżjoni mhuwiex prerekwizit għall-RRF	37 - 38
Approċċi differenti għall-valutazzjoni tad-dokumenti ta' programmazzjoni	39 - 44
Il-valutazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni tal-abbozzi ta' RRs hija bbażata fuq kriterji predefiniti	39 - 41
L-ambitu tal-valutazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni jvarja bejn iż-żewġ strumenti	42 - 44
Il-programmazzjoni parallella tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u tal-RRF wasslet għal sfidi partikolari għall-Istati Membri	45 - 54
Żewġ terzi tal-RRs ġew adottati fi żmien sitt xhur, filwaqt li t-tnejn u n-negozjar tal-programmi tal-politika ta' koeżjoni ddewmu saħansitra aktar milli fil-perjodi preċedenti	45 - 47
Il-koordinazzjoni tal-implimentazzjoni simultanja taż-żewġ strumenti u l-evitar tar-riskju ta' finanzjament doppju huma parti mill-eżerċizzju ta' programmazzjoni	48 - 51
L-assorbiment tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni se jiġi influwenzat mill-RRF, iżda anki minn fatturi oħra	52 - 54
Kundizzjonijiet biex isiru l-pagamenti	55 - 72
Il-finanzjament taħt l-RRF mhuwiex marbut mal-ispejjeż	55 - 65
L-RRF tiffinanzja riformi u investimenti abbażi tal-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri	55 - 59
Il-politika ta' koeżjoni tiffinanzja operazzjonijiet primarjament abbażi tar-rimborż tal-ispejjeż imġarrba	60 - 61
Applikazzjoni differenti tal-mudell FNLTC għaž-żewġ strumenti	62

Għad irid jidher il-livell sa fejn il-finanzjament taħt l-RRF huwa aktar ibbażat fuq il-prestazzjoni meta mqabbel mal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni	63 - 65
L-RRF tista' tippermetti li l-fondi jiġu żborżati aktar malajr	66 - 72
Rati oġġla ta' prefinanzjament taħt l-RRF meta mqabbla mal-politika ta' koeżjoni	67 - 68
Għaż-żewġ strumenti, id-dikjarazzjonijiet ta' ġestjoni huma marbuta mal-kundizzjonijiet tagħhom għall-pagament	69 - 70
L-ebda kofinanzjament nazzjonali jew privat mhuwa meħtieġ għall-RRF	71
Taħt l-RRF, id-dizimpenji jseħħu biss fi tmiem il-perjodu ta' eligibbiltà	72
Monitoraġġ u spiża tal-implimentazzjoni	73 - 88
Dispożizzjonijiet differenti ta' monitoraġġ, rappurtar u evalwazzjoni	73 - 85
Il-monitoraġġ tal-RRF huwa marbut mal-istadji importanti u l-miri	74 - 76
Prestazzjoni skomnessa mir-rappurtar finanzjarju għall-politika ta' koeżjoni	77 - 78
Saru sforzi biex tiżdied it-trasparenza tad- <i>data</i> ta' monitoraġġ, iżda għad hemm problemi oħra	79 - 83
L-evalwazzjonijiet <i>ex post</i> jaslu tard wisq biex jinfurmaw il-proposti legiżlattivi għall-perjodu li jmiss għaż-żewġ strumenti	84 - 85
Se jkun diffiċli li tiġi vvalutata l-ispiza tal-implimentazzjoni għaż-żewġ strumenti	86 - 88
Kontroll u awditjar	89 - 111
Dispożizzjonijiet differenti dwar il-kontroll u l-awditjar	89 - 99
Il-verifiki tal-politika ta' koeżjoni jiffukaw prinċipalment fuq ir-regolarità tan-nefqa ddikjarata	91 - 93
Il-verifiki tal-RRF jiffukaw fuq l-ilħuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri	94 - 97
Għad irid jiġi kkjarifikat il-metodu għall-applikazzjoni ta' sospensjonijiet jew biex isiru pagamenti parzjali għan-nuqqas ta' lħuq tal-istadji importanti u l-miri taħt l-RRF	98 - 99
Jeħtieġ li tiġi kkjarifikata aktar l-applikazzjoni tal-miżuri biex jiġu protetti l-interessi finanzjarji tal-UE għall-RRF	100 - 111
Ir-ritenzjonijiet mill-pagamenti biex jiġi protett il-baġit tal-UE huma meħtieġa għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni	100 - 101
Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, il-Kummissjoni tista' tapplika sospensjonijiet tal-pagamenti u korrezzjonijiet finanzjarji biex tipproteġi l-interessi finanzjarji tal-UE	102 - 104

Għall-RRF, il-Kummissjoni tiddependi aktar fuq l-effettività tas-sistemi nazzjonali biex jipproteġu l-interessi finanzjarji tal-UE 105 - 107

L-Istati Membri jistgħu jużaw sistemi differenti biex jirrappurtaw irregolaritajiet li jkunu nqabdu għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u għall-RRF 108 - 109

Il-potenzjal għall-użu ta' għodod integrati għall-estrazzjoni ta' *data* u għall-kejl tar-riskju għadu mhuwiex sfruttat bis-sħiħ mill-politika ta' koeżjoni u mill-RRF 110 - 111

Kummenti finali 112 - 113

Annessi

Anness I – Rapporti preċedenti tal-QEA

Anness II – Il-kontribuzzjoni ppjanata tal-RRF għas-sitt pilastri ripartita skont l-Istat Membru

Anness III – Allokazzjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027, l-għotjiet taħt l-RRF (allokazzjoni proviżorja u finali) u s-self attivat taħt l-RRF

Akronimi u abbrevjazzjonijiet

Glossarju

Tim tal-QEA

Sommarju eżekuttiv

I Dan ir-rapport analitiku jipprovdi analiżi komparattiva tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 u tal-Facilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF), bil-ħsieb li jikkontribwixxi għall-Oqfsa Finanzjarji Pluriennali ta' wara l-2027. Aħna eżaminajna s-similaritajiet u d-differenzi bejn iż-żewġ strumenti, billi ffukajna fuq l-arrangamenti ta' qafas, ta' governanza u ta' ġestjoni kumplessivi tagħhom.

II F'Lulju 2020, il-Kunsill Ewropew laħaq qbil dwar l-istrument NextGenerationEU (NGEU), li huwa strument temporanju maħsub biex itaffi l-impatt tal-pandemija tal-COVID-19 fuq iċ-ċittadini u n-negozji u jsaħħaħ ir-reżiljenza tal-UE u tal-Istati Membri tagħha għal xokkijiet futuri. L-RRF, li hija mekkanizmu li taħtu l-Istati Membri jistgħu japplikaw għal għotjiet u self, tirrappreżenta l-biċċa l-kbira mill-infiq tal-NGEU. L-Istati Membri huma mistennija jużaw l-RRF biex jiffinanzjaw riformi marbuta b'mod aktar dirett ma' rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi maħruġa fi ħdan il-qafas tas-Semestru Ewropew, iżda wkoll investimenti, bħall-politika ta' koeżjoni. Dan jista' jwassal għal żieda kumplessiva fil-finanzjament tal-UE minn madwar 1 % sa 3 % tal-PDG tal-UE fis-snin li ġejjin.

III L-appoġġ finanzjarju taħt l-RRF jiġi pprovdut permezz ta' għotjiet, bħall-biċċa l-kbira mill-programmi tal-politika ta' koeżjoni, u b'mod addizzjonali permezz ta' self li jrid jithallas lura mill-Istati Membri. Il-finanzjament taħt il-politika ta' koeżjoni jiġi allokat lill-Istati Membri bl-użu ta' metodu li jieħu inkunsiderazzjoni d-disparitajiet reġjonali. Madankollu, dawn id-disparitajiet mhumiex meħuda inkunsiderazzjoni fid-distribuzzjoni tal-appoġġ finanzjarju taħt l-RRF.

IV L-RRF topera flimkien mal-mekkanizmi ta' finanzjament taħt il-politika ta' koeżjoni tal-UE. Dan jippermetti lill-Istati Membri jagħzlu li jiffinanzjaw investimenti billi jużaw jew l-RRF jew inkella l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni. L-RRF tiġi implimentata taħt ġestjoni diretta, filwaqt li l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni jiġu implimentati taħt ġestjoni kondiviza. Dan ifisser li l-UE u l-awtoritajiet tal-Istat Membru għandhom responsabbiltajiet differenti b'rabta ma' kull sors ta' finanzjament. Irrispettivament mill-mod ta' ġestjoni, il-Kummissjoni hija fl-aħħar mill-aħħar responsabbli għall-implimentazzjoni tal-baġit tal-UE. L-istruttura ta' governanza b'diversi livelli u l-prinċipju tas-sħubija applikabbli għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni ma japplikawx għall-RRF. L-involvement tal-awtoritajiet lokali u reġjonali, is-sħab ekonomiċi u soċjali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili mhuwiex meħtieġ sal-istess livell bħalma huwa l-każ għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni.

V L-għadd u r-raġunament tad-dokumenti ta' programmazzjoni għaż-żewġ strumenti huma konsiderevolment differenti, bħalma huma l-proċeduri ta' approvazzjoni u ta' valutazzjoni. Il-koordinazzjoni tal-implimentazzjoni parallela hija parti mill-eżerċizzju ta' programmazzjoni taż-żewġ strumenti u l-Istati Membri huma meħtieġa jiżguraw li ż-żewġ strumenti jikkomplementaw aktar milli jdduplikaw lil xulxin. Matul il-perjodu 2014-2020, il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond ta' Koeżjoni pprovdew ekwivalenti ta' madwar 10 % tal-investiment pubbliku totali fl-EU-27. Fil-perjodu attwali, l-RRF se tkompli żżid is-sehem ta' investimenti pubbliċi ffinanzjati mill-UE fl-Istati Membri. Fejn dan is-sehem huwa diġà għoli, il-finanzjament addizzjonali taħt l-RRF għandu mnejn ikompli jżid mal-pressjoni fuq il-kapaċità tal-Istati Membri li jonfqu l-fondi disponibbli għalihom.

VI L-Istati Membri jridu jipprovdu lill-Kummissjoni stimi tal-ispejjeż għall-miżuri inkluzi fil-Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRPs) tagħhom. Il-Kummissjoni tivverifika r-raġonevolezza u l-plawżibbiltà ta' dawn l-istimi fil-valutazzjoni tagħha tal-pjanijiet, iżda l-pagamenti taħt l-RRF mhumix marbuta ma' dawn l-ispejjeż. Dan għandu impatt sinifikanti fuq il-mod kif l-interventi jiġu pprogrammati u ppjanati fl-Istati Membri, kif il-progress jiġi mmonitorjat u rrappurtat lill-Kummissjoni, u kif l-iżborzi jsiru għall-ilħuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri. Minkejja dan, il-livell sa fejn il-finanzjament taħt l-RRF bħala tali huwa aktar ibbażat fuq il-prestazzjoni meta mqabbel mal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni għad irid jidher. Il-fondi tal-RRF jiġu żborżati wkoll skont kundizzjonijiet għall-pagament li huma aktar flessibbli mill-maġġoranza l-kbira tan-nefqa fl-ambitu tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni.

VII Iż-żewġ strumenti għandhom ukoll dispożizzjonijiet differenti li jirregolaw il-monitoraġġ, ir-rappurtar u l-evalwazzjoni. Il-monitoraġġ tal-RRF huwa bbażat fuq l-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri, filwaqt li għall-politika ta' koeżjoni, l-informazzjoni dwar il-prestazzjoni ma titteħidx inkunsiderazzjoni fir-rappurtar finanzjarju. Għaż-żewġ strumenti, il-biċċa l-kbira mill-indikaturi użati għal skopijiet ta' monitoraġġ huma speċifiċi għal kull programm u għal kull RRP nazzjonali aktar milli għall-indikaturi komuni applikabbli f'kull kategorija. Madankollu, tali indikatorji ma jistgħux jiġu aggregati biex titkejjel il-prestazzjoni fil-livell tal-UE jew biex isir tqabbil bejn u fost il-programmi differenti tal-politika ta' koeżjoni u l-RRPs. Jeħtieġ li l-evalwazzjonijiet skedati għaż-żewġ strumenti fl-2024 jiġu kkoordinati mill-qrib, anki mar-rieżami ta' nofs it-terminu tal-politika ta' koeżjoni fl-2025, għat-tnejnija tal-qafas tal-politika ta' koeżjoni ta' wara l-2027.

VIII Fil-livell tal-UE, l-arrangamenti ta' kontroll u awditjar għall-RRF jiffukaw fuq l-ilħuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri. Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, l-arrangamenti ta' kontroll u awditjar kemm fil-livell tal-Kummissjoni kif ukoll f'dak tal-Istat Membru jiffukaw prinċipalment fuq ir-regolarità tan-nefqa mgarrba, meta n-nefqa tiġi rrimborzata abbażi tal-ispejjeż reali. Għall-RRF, il-Kummissjoni trid tiżgura li l-interessi finanzjarji tal-UE jiġu protetti b'mod effettiv; biex tagħmel dan, jenħtieġ li l-Kummissjoni tirċievi aċċertament suffiċjenti mill-Istati Membri li l-RRF tiġi implimentata f'konformità mad-dritt tal-UE u dak nazzjonali. Barra minn hekk, l-Istati Membri jridu jiġbru *data* dwar ir-riċevituri finali tal-fondi u lista ta' miżuri ffinanzjati għal skopijiet ta' awditjar u ta' kontroll.

IX Din l-analiżi komparattiva hija rieżami, mhux awditu. Fis-snin li ġejjin, it-tnedija simultanja tal-programmi tal-politika ta' koeżjoni u l-RRF se turi kif id-differenzi fil-qafas regolatorju jaffettwaw l-implimentazzjoni u r-riżultati.

Introduzzjoni

01 Il-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) għall-perjodu 2021-2027¹ se jipprovdi EUR 1 211-il biljun f'finanzjament². Il-finanzjament taħt il-politika ta' koeżjoni, distribwit fl-ambitu tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond ta' Koeżjoni (FK)³ u l-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+)⁴, se jirrappreżenta EUR 361 biljun minn dan l-ammont, u fil-biċċa l-kbira jiġi distribwit permezz ta' għotjiet lil Stati Membri (ara l-**Kaxxa 1**).

Kaxxa 1

Politika ta' koeżjoni: il-politika prinċipali ta' investiment ta' terminu twil tal-UE

Il-politika ta' koeżjoni hija l-politika prinċipali ta' investiment ta' terminu twil fil-baġit tal-UE. Originarjament magħrufa bħala “politika reġjonali”, hija ġiet introdotta bit-Trattat ta' Ruma. Fl-1988, il-fondi strutturali ġew integrati f'politika ta' koeżjoni globali tal-UE, li l-oġettiv tagħha kien li ssaħħaħ il-koeżjoni ekonomika u soċjali billi tnaqqas id-disparitajiet fil-livell ta' żvilupp bejn ir-reġjuni⁵.

02 Fil-bidu tal-2020, il-pandemija tal-COVID-19 inxterdet miċ-Ċina lejn l-Ewropa u skattat reċessjoni ekonomika li kienet sinifikattivament akbar minn dik ikkawżata mill-kriżi finanzjarja tal-2008. Fi tmiem l-2021, il-Kummissjoni kienet qiegħda tistenna li sal-bidu tal-2023 ikun hemm ritorn għal-livelli ta' tkabbir ekonomiku ta' qabel il-pandemija⁶. Madankollu, l-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja u ż-żieda sussegwenti fl-

¹ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2021 sal-2027.

² The EU's 2021-2027 long-term budget and NGEU, Facts and figures, 2021, p. 6.

³ Ir-Regolament (UE) 2021/1058 dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond ta' Koeżjoni (ir-“Regolament dwar il-FEŻR/FK”).

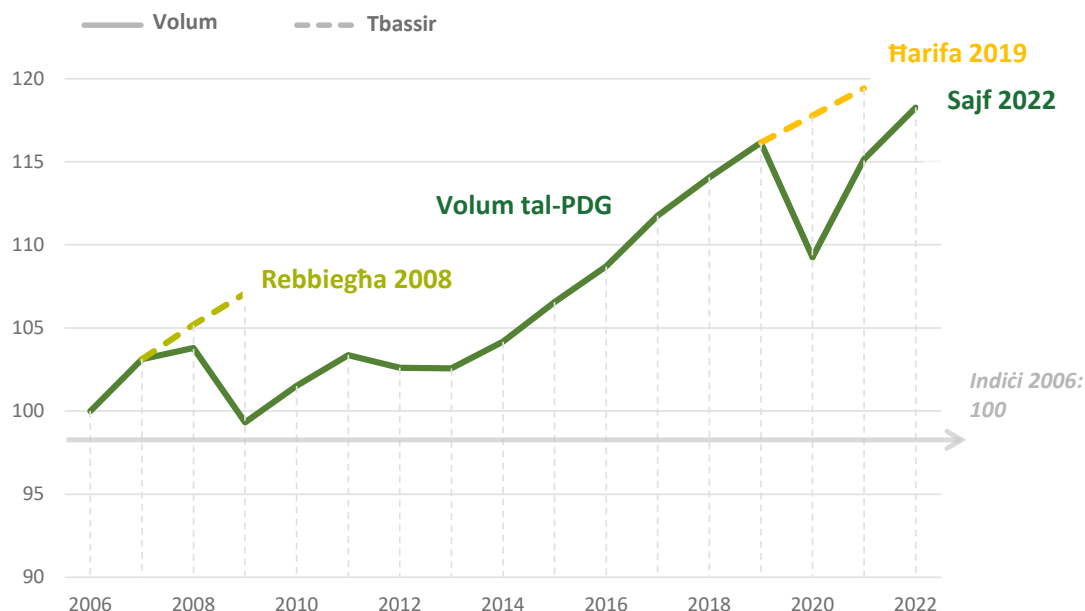
⁴ Ir-Regolament (UE) 2021/1057 li jistabbilixxi l-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+) u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1296/2013 (ir-“Regolament FSE+”).

⁵ L-Artikolu 174 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE).

⁶ Tbassir Ekonomiku Ewropew, Ħarifa 2021, id-Dokument 160, 2021, p. 24.

ispejjeż tal-enerġija għal darba oħra naqqsu t-tbassir ekonomiku u dewmu aktar l-irkupru ekonomiku⁷ (ara l-[Figura 1](#)).

Figura 1 – Indici tal-volum tal-PDG tal-EU-27, 2006 – sajf 2022 (f'percentwal)



Sors: il-QEA, ibbażat fuq data pprovduta mill-Kummissjoni.

03 Biex jittaffa l-impatt tal-pandemija fuq iċ-ċittadini u n-negozji, tingħata spinta lill-irkupru u titrawwem ir-reżiljenza tal-UE u tal-Istati Membri tagħha, il-Kunsill adotta strument temporanju, li huwa n-NextGenerationEU (NGEU)⁸. Mill-2021 sal-2026, l-NGEU se jagħmel EUR 807 biljun disponibbli lill-Istati Membri⁹. Madwar 90 % tal-finanzjament taħt l-NGEU (EUR 724 biljun) se jitwasslu permezz tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF)¹⁰. L-RRF se tipprovi kemm għotjiet (EUR 338 biljun) kif ukoll self (EUR 386 biljun) li jistgħu jintalbu mill-Istati Membri¹¹. Mill-EUR 83 biljun li

⁷ [Tbassir Ekonomiku Ewropew, Sajf 2022](#), id-Dokument 183, 2022, p. 18.

⁸ L-Artikolu 1 tar-[Regolament tal-Kunsill \(UE\) 2020/2094](#) li jistabbilixxi Strument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru biex jappoġġa l-irkupru wara l-kriżi tal-COVID-19 (ir-“Regolament NGEU”).

⁹ L-ammonti kollha fir-rapport huma fi prezzijiet kurrenti.

¹⁰ Ir-[Regolament \(UE\) 2021/241](#) li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (ir-“Regolament dwar l-RRF”).

¹¹ L-Artikolu 15(2) tar-[Regolament dwar l-RRF](#).

jifdal ta' fondi taht l-NGEU, ġew miżjuda EUR 51 biljun mal-programmi tal-politika ta' koeżjoni 2014-2020 permezz tar-REACT-EU¹² (ara l-**Kaxxa 2**).

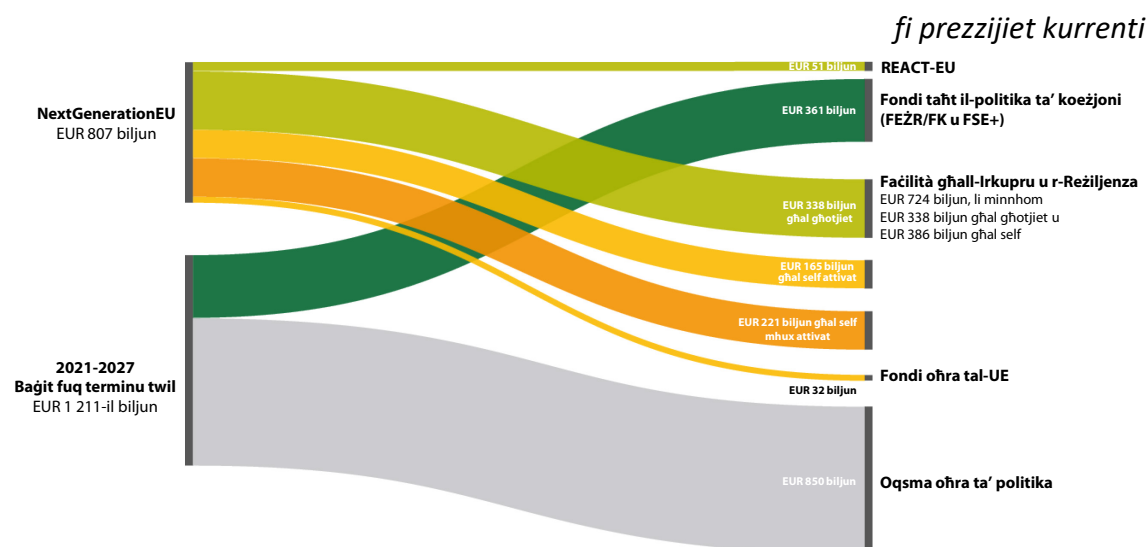
Kaxxa 2

RRF: strument temporanju ta' darba għall-irkupru ekonomiku

L-RRF hija strument temporanju ta' darba stabbilit taht it-titlu ta' koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE)¹³. L-RRF hija maħsuba biex tikkontribwixxi għall-irkupru mill-kriżi ekonomika kkawżata mill-pandemija tal-COVID-19 billi thegħġegħ it-tkabbir sostenibbli u l-bini ta' reżiljenza għal xokkijiet futuri.

04 Il-**Figura 2** tippreżenta l-appoġġ finanzjarju kumplessiv mogħti mill-UE li se jkun disponibbli permezz tal-NGEU u l-QFP fis-snin li ġejjin.

Figura 2 – Appoġġ finanzjarju mogħti mill-UE li se jkun disponibbli permezz tal-NGEU u l-QFP



Sors: il-QEA, ibbażat fuq data pprovduta mill-Kummissjoni u ppubblikata f'**April 2021**.

¹² Ir-Regolament (UE) 2020/2221 li jemenda r-Regolament (UE) Nru 1303/2013 fir-rigward ta' riżorsi addizzjonali u arrangamenti ta' implimentazzjoni biex jipprovdi assistenza għat-trawwim ta' miżuri li jsewvu d-dannu kkawżat mill-kriżi fil-kuntast tal-pandemija tal-COVID-19 u l-konsegwenzi soċjali tagħha u għat-tnejjja ta' rkupru ekoloġiku, diġitali u reżiljenti tal-ekonomija (ir-Regolament "REACT-EU").

¹³ Il-Premessa 2 tar-Regolament dwar l-RRF. L-Artikolu 175 tat-TFUE.

05 Hemm riżerva unika ta' proġetti għall-investimenti ppjanati li għandha tiġi ffinanzjata mill-baġit tal-UE. Billi kemm l-RRF kif ukoll il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni qed jiġu implimentati b'mod parallel, il-leġiżlazzjoni li fuqha huma bbażati ż-żewġ strumenti tirrikjedi li l-investimenti jiġu ppjanati u implimentati b'tali mod li ż-żewġ strumenti jikkomplementaw aktar milli jdduplikaw lil xulxin. B'mod partikolari, il-leġiżlazzjoni tirrikjedi li d-dokumenti ta' programmazzjoni jispeċifikaw kif tali komplementarjetà hija prevista¹⁴. Fl-istess ħin, kwalunkwe finanzjament doppju huwa pprojbit¹⁵.

¹⁴ L-Artikolu 28 tar-[Regolament dwar l-RRF](#). L-Artikoli 11 u 22(3)(a) tar-[Regolament \(UE\) 2021/1060](#) li jstipula dispożizzjonijiet komuni (ir-Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni, ir-“RDK”).

¹⁵ Il-Premessa 62 tar-[Regolament dwar l-RRF](#).

Ambitu u approċċ

06 Dan ir-rapport analitiku jipprovdi analiżi komparattiva tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 u tal-RRF, bil-ħsieb li jikkontribwixxi għall-QFP ta' wara l-2027. Aħna ħarisna lejn dan is-suġġett minħabba l-importanza taż-żewġ strumenti għall-irkupru ekonomiku fl-Istati Membri tal-UE wara l-pandemija tal-COVID-19 kif ukoll l-interess fil-mekkaniżmu eżekuttiv tal-RRF. Eżaminajna s-similaritajiet u d-differenzi bejn iż-żewġ strumenti, billi ffukajna fuq l-arrangamenti ta' qafas, ta' governanza u ta' ġestjoni kumplessivi tagħhom, kif ukoll l-interkonnessjonijiet tagħhom u r-riskji u l-isfidi li se jirriżultaw mill-implimnetazzjoni parallella fis-snin li ġejjin.

07 Aħna qabbilna l-leġiżlazzjoni li fuqha hija bbażata l-RRF ma' dik li fuqha huma bbażati l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni (il-FEŻR, il-FK, il-FSE+, bl-esklużjoni tar-REACT-EU, il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta u l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa) għall-perjodu 2021-2027. Analizzajna wkoll gwida relatata mal-RRF maħruġa mill-Kummissjoni u wettaqna intervisti ma' membri tal-persunal tad-Direttorat Ġenerali għall-Politika Reġjonali u Urbana (DG REGIO), tad-Direttorat Ġenerali għall-Impjiegi, Affarijiet Soċjali u Inkluzjoni (DG EMPL) u tad-Direttorat Ġenerali għall-Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji (DG ECFIN), kif ukoll mat-task force RECOVER tas-Segretarjat Ġenerali.

08 Fil-livell tal-Istati Membri, aħna wettaqna intervisti mal-awtoritajiet ta' koordinazzjoni nazzjonali tal-RRF u ma' korpi oħra involuti fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-pjanijiet nazzjonali għall-irkupru u r-reżiljenza (RRPs) taħt l-RRF u tal-ftehimiet ta' sħubija għall-perjodu 2021-2027. Għar-rapport analitiku tagħna, aħna għażilna l-Ġermanja, Spanja, Franza, l-Italja, ir-Rumanija u s-Slovenja, biex fl-ambitu ninkludu kemm lil Stati Membri li huma organizzati b'mod federali kif ukoll lil dawk li huma organizzati b'mod ċentrali. Spanja u l-Italja huma wkoll l-akbar żewġ pajjiżi riċevituri, f'termini ta' finanzjament ikkombinat għall-politika ta' koeżjoni u l-RRF. L-RRPs tal-Istati Membri fil-kampjun tagħna kienu ġew adottati sa tmien Settembru 2021, meta bdejna xogħolna.

09 Ibbażajna wkoll fuq aktar minn 200 studju u pubblikazzjoni li huma pubblikament disponibbli minn istituzzjonijiet oħra tal-UE, istituti tar-riċerka, akkadeimiċi u gruppi ta' riflessjoni, kif ukoll fuq għadd kbir ta' rapporti tagħna stess (ara [Anness I](#)).

10 Dan huwa rieżami, mhux awditu. Fiż-żmien meta wettaqna xogħolna, l-RRF kienet fit-tieni sena ta' implimentazzjoni tagħha, filwaqt li l-implimentazzjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni għall-perjodu 2021-2027 bdiet gradwalment f'Marzu 2022.

Il-qafas kumplessiv

Prijoritajiet simili, iżda l-finanzjament taħt l-RRF huwa marbut aktar mill-qrib mar-riformi

Prijoritajiet simili pprezentati b'mod differenti

11 Kemm l-RRF kif ukoll il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni għandhom l-għan li jikkontribwixxu għall-prijoritajiet politiċi tal-UE relatati mat-trawwim tat-trasformazzjoni diġitali u t-tranżizzjoni ekoloġika¹⁶. It-tnejn li huma jappoġġaw ukoll l-investimenti f'“Koeżjoni, reżiljenza u valuri” taħt l-intestatura 2 tal-QFP. Dan it-trikkb jagħti lill-Istati Membri diskrezzjoni wiesgħa ħafna fl-għażla ta' liema strument se jiffinanzja investiment partikolari.

12 Il-prijoritajiet ta' nfiq tal-RRF u tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni huma strutturati u pprezentati b'mod differenti. L-RRF tiġbor l-oqsma ta' politika tal-UE f'sitt pilastri¹⁷, filwaqt li l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 jappoġġaw ħames objettivi ta' politika¹⁸ (ara l-**Figura 3** u l-**Anness II** għal aktar dettalji dwar l-infiq ipplanat f'Ottubru 2022).

Figura 3 – Objettivi tal-politika ta' koeżjoni u l-pilastri tal-RRF



Sors: il-QEA, ibbażat fuq ir-Regolament dwar ir-RDK u r-Regolament dwar l-RRF.

¹⁶ Linji gwida politiċi tal-Kummissjoni 2019-2024, 16.7.2019.

¹⁷ L-Artikolu 3 tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁸ L-Artikolu 5(1) tar-RDK.

13 Hemm differenzi speċifiċi fil-mod kif il-finanzjament tal-UE jista' jiġi allokat taħt l-RRF u l-politika ta' koeżjoni.

- L-RRF tistabbilixxi miri ta' allokazżjoni baġitarja ta' mill-inqas 37 % għat-tranżizzjoni ekoloġika u ta' mill-inqas 20 % għat-trasformazzjoni diġitali¹⁹. L-RRPs tal-Istati Membri kollha jipprevedu li jaqbmha ż-żewġ sollijiet²⁰.
- Il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 għandha rekwiżit ta' konċentrazżjoni tematika. Taħt dan ir-rekwiżit, b'mod simili għall-RRF, proporzjon minimu tal-finanzjament taħt il-FEŻR u l-FK irid jiġi allokat għall-innovazzjoni (mill-inqas 25 %, li jitlew għal 85 % għar-regjuni l-aktar żviluppati) u t-tranżizzjoni ekoloġika (mill-inqas 30 %)²¹; għall-FSE+, għall-inkluzjoni soċjali (mill-inqas 25 %), l-impjieg taż-żgħażaġħ (mill-inqas 12.5 %), l-indirizzar tal-faqar fost it-tfal (mill-inqas 5 %) u l-appoġġ għall-persuni l-aktar fil-bżonn (mill-inqas 3 %)²². Il-politika ta' koeżjoni ma tiffinanzjax riformi tal-amministrazzjoni pubblika, b'xi eċċezzjonijiet, bħar-riformi mmirati tal-istituzzjonijiet u s-servizzi tas-suq tax-xogħol taħt il-FSE+²³. Madankollu, hija tirrikjedi l-issodisfar ta' kundizzjonijiet abilitanti, bħala prerekwiżit għall-implimentazzjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni²⁴.

Iż-żewġ strumenti jirrikjedu li l-Istati Membri jirrispettaw il-kundizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-UE²⁵ u jiffinanzjaw biss daww l-investimenti li ma jagħmlux ħsara sinifikanti lill-ambjent²⁶.

¹⁹ L-Artikoli 18(4)(e) u 18(4)(f) tar-Regolament dwar l-RRF.

²⁰ Recovery and Resilience Scoreboard.

²¹ L-Artikolu 4 tar-Regolament dwar il-FEŻR/FK.

²² L-Artikolu 7 tar-Regolament FSE+.

²³ L-Artikolu 4(1)(b) tar-Regolament FSE+.

²⁴ L-Artikolu 15 tar-RDK.

²⁵ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2020/2092 dwar reġim ġenerali ta' kundizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni.

²⁶ L-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2020/852 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088.

Il-finanzjament taħt l-RRF huwa maħsub biex ikun marbut aktar mill-qrib mar-riformi inklużi fis-CSRs, iżda xi elementi importanti baqgħu ma ġewx indirizzati

14 Bħala parti mis-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni tanalizza l-ħtiġijiet għal riforma strutturali u investiment fl-Istati Membri u toħroġ rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi (CSRs)²⁷ li jipprovdu gwida mfassla apposta dwar politiki makroekonomiċi, baġitarji u strutturali²⁸.

15 Kemm l-RRF kif ukoll il-politika ta' koeżjoni jirrikjedu li l-Istati Membri jindirizzaw l-isfidi u l-prijoritajiet stabbiliti fis-CSRs tal-2019 u tal-2020²⁹. Fir-rigward tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, il-prijoritajiet ta' investiment jiġu ddefiniti matul il-proċess ta' programmazzjoni³⁰, filwaqt li jittieħdu inkunsiderazzjoni s-CSRs. Fil-passat, aħna sibna li spiss l-Istati Membri ma kinux implimentaw is-CSRs tagħhom bis-sħiħ, u li r-rabta bejn l-infiq tal-UE u l-implimentazzjoni tas-CSR matul il-perjodu 2011-2018 kienet dgħajfa³¹. Reċentement il-Kummissjoni analizzat il-livell sa fejn is-CSRs 2019-2020 kienu ġew implimentati. Hija sabet li kien sar xi progress jew progress limitat fir-rigward ta' 85 % minnhom, u li kien sar progress sostanzjali fir-rigward ta' 11 %. Kienu biss 1 % tas-CSRs li kienu ġew implimentati bis-sħiħ. Għal 3 %, ma kien sar l-ebda progress³².

16 Ir-Regolament dwar l-RRF jorbot il-finanzjament tal-UE mar-riformi strutturali nazzjonali b'mod aktar dirett mill-politika ta' koeżjoni. Huwa jirrikjedi li, fl-RRPs tagħhom, l-Istati Membri jindirizzaw l-isfidi "kollha jew subsett sinifikanti" minnhom inklużi fis-CSRs. Barra minn hekk, ir-rekwiżiti ta' rappurtar tal-RRF ġew integrati fis-

²⁷ Ir-Regolament (UE) Nru 1175/2011 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet tal-budget u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika.

²⁸ L-Artikoli 121 u 148 tat-TFUE.

²⁹ L-Artikolu 17(3) tar-Regolament dwar l-RRF. L-Artikolu 12(1) tar-RDK.

³⁰ L-Anness D tar-rapporti tal-pajjiżi għall-2019.

³¹ Ir-Rapport Speċjali 16/2020: "Is-Semestru Ewropew – ir-Rakkomandazzjonijiet Speċifiċi għall-Pajjiżi jindirizzaw problemi importanti iżda jeħtieġu implimentazzjoni aħjar", il-paragrafi 41-44 u 60. L-Opinjoni Nru 06/2020 dwar il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (COM(2020) 408), il-paragrafu 46.

³² Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar is-Semestru Ewropew 2022 – Pakkett tar-Rebbiegħa, COM(2022) 600, l-Appendiċi 2, p. 18.

Semestru Ewropew tal-2022. Jekk il-Kummissjoni tqis li r-riformi fl-RRPs ma jindirizzawx b'mod suffiċjenti l-isfidi li qed jiffaċċjaw l-Istati Membri, hija tista' tipproponi CSRs addizzjonali³³. Kif irrappurtajna reċentement, xi riformi strutturali importanti tas-CSRs tal-2019 baqgħu ma ġewx indirizzati fl-RRPs li eżaminajna sa issa³⁴.

Metodu ta' allokazżjoni differenti ta' fondi u finanzjament permezz tal-ħruġ ta' bonds għall-RRF

Il-metodi ta' allokazżjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u tal-RRF huma differenti

17 Il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u l-RRF jużaw metodi differenti biex jallokaw finanzjament lill-Istati Membri. L-allokazżjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni tiegħu inkunsiderazzjoni d-disparitajiet nazzjonali u reġjonali, u hija bbażata fuq formula stabbilita sew, il-formula ta' Berlin³⁵. Il-metodu ta' allokazżjoni tal-fondi taħt l-RRF ġie maqbul f'Lulju 2020³⁶. Dan il-metodu jqis id-disparitajiet fl-iżvilupp li kienu jeżistu qabel il-pandemija fil-livell nazzjonali, iżda mhux fil-livell reġjonali. Il-PDG ta' xi Stati Membri naqsu minħabba l-pandemija. Dan kien ifisser li d-disparitajiet strutturali ta' qabel il-pandemija kienu fattur akbar fid-determinazzjoni tal-allokazżjoni tal-għotjiet taħt l-RRF milli kien l-impatt ekonomiku tal-pandemija, minkejja li t-taffija ta' dan tal-aħħar kienet wieħed mill-oġġettivi primarji tal-RRF (ara l-**Kaxxa 3**).

³³ Is-Semestru Ewropew fiż-żmien tal-RRF.

³⁴ Ir-Rapport Speċjali 21/2022: "Il-valutazzjoni mill-Kummissjoni tal-pjanijiet nazzjonali għall-irkupru u r-reżiljenza: ingenerali xierqa iżda fadal riskji fl-implimentazzjoni", il-paragrafu 53.

³⁵ L-Analiżi Rapida dwar Każ Speċifiku 2019: "Allokazżjoni tal-finanzjament taħt il-politika ta' Koeżjoni lill-Istati Membri għall-perjodu 2021-2027", il-paragrafu 4.

³⁶ Il-Konklużjonijiet tal-laqgħa speċjali tal-Kunsill, EUCO 10/20, 21.7.2020.

Kaxxa 3

Metodi ta' allokazżjoni tal-finanzjament

Il-kriterju prinċipali ta' allokazżjoni għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni huwa l-PDG reġjonali u l-introjt nazzjonali gross (ING) *per capita*, jiġifieri l-prosperità relattiva mqabbla mal-medja tal-UE, aġġustata għall-kapaċità tal-akkwist³⁷. Fatturi oħra meħuda inkunsiderazzjoni huma r-rati tal-qgħad, il-livelli edukattivi, il-migrazzjoni netta minn barra l-UE, u l-emissjonijiet ta' gassijiet serra³⁸. Xi aġġustamenti finali jiġu applikati biex jiġi żgurat li biżżejjed fondi jilħqu r-reġjuni l-inqas żviluppati³⁹.

Mill-komponent ta' għotja tal-RRF, 70 % jiġu allokat i abbażi tal-popolazzjoni tal-Istat Membru, il-PDG *per capita* tiegħu tal-2019, u r-rata tal-qgħad medja tiegħu fuq ħames snin għall-perjodu 2015-2019. It-30 % li jifdal ġew proviżorjament allokat i abbażi tat-tnaqqis stmat fil-PDG fl-2020 u l-2021, li hija dispożizzjoni maħsuba biex tirrifletti l-impatt ekonomiku tal-pandemija⁴⁰. Id-differenzi fil-prezz bejn l-Istati Membri ma jitteħdux inkunsiderazzjoni għall-RRF⁴¹. Limitu massimu jiġi applikat biex jiġi pprevenut li l-fondi jiġu kkonċentrati b'mod eċċessiv f'xi Stati Membri⁴².

Din l-allokazżjoni massima stmata ta' 30 % tal-komponent ta' għotja tal-RRF abbażi tat-tnaqqis fil-PDG⁴³ ġiet aġġornata f'Ġunju 2022⁴⁴ abbażi ta' bidliet reali fil-PDG⁴⁵.

L-Istati Membri li l-ammont tal-għotja tagħhom ġie rivedut 'il fuq iridu jipproponu riformi u investimenti ġodda billi jipprezentaw RRP s ġodda fil-każ li jixtiequ jużaw l-għotjiet, filwaqt li l-Istati Membri li l-kontribuzzjoni finanzjarja massima finali tagħhom tnaqqset huma m'hegġa jkomplu jimplimentaw l-RRPs originali tagħhom

³⁷ L-Artikolu 108(2) u l-Anness XXVI tar-RDK.

³⁸ L-Annessi XXVI(1) sa (7) tar-RDK.

³⁹ L-Annessi XXVI(10) sa (17) tar-RDK.

⁴⁰ L-Annessi I, II u III tar-Regolament dwar l-RRF.

⁴¹ L-Anness I tar-Regolament dwar l-RRF.

⁴² L-Anness I tar-Regolament dwar l-RRF.

⁴³ L-Anness IV tar-Regolament dwar l-RRF.

⁴⁴ In-nota tal-Kummissjoni lill-Kunsill u l-Parlament intitolata "RRF: update of the RRF maximum financial contribution", 30.6.2022.

⁴⁵ L-Artikolu 11(2) tar-Regolament dwar l-RRF.

billi jiddependu fuq sorsi alternattivi ta' finanzjament, inklużi fondi nazzjonali u t-talba għal self taħt l-RRF⁴⁶.

Ammont massimu ta' self taħt l-RRF ta' 6.8 % tal-ING tal-2019 japplika f'kull Stat Membru⁴⁷. Madankollu, l-ammont tal-appoġġ fil-forma ta' self jista' jiżdied f'ċirkustanzi eċċezzjonali u jkun suġġett għad-disponibbiltà tar-riżorsi, jiġifieri li Stati Membri oħra ma jkunux użaw il-komponent tas-self tagħhom bis-sħiħ⁴⁸. Fil-prattika, is-self taħt l-RRF huwa l-aktar attraenti għal dawk l-Istati Membri li jissellfu b'rata tal-imgħax ogħla minn dik tal-Kummissjoni.

18 F'Ġunju 2022, l-ammonti allokat taħt l-RRF ġew aġġornati. Dan l-aġġornament wassal biex 19-il Stat Membru rċevew inqas minn kemm kien stmat inizjalment. L-ammonti tal-għotjiet għall-Belġju, in-Netherlands u l-Ungerija naqsu l-aktar, b'24 %, 22 % u 19 % rispettivament. Il-Portugall irċeva l-akbar żieda (12 %), segwit minn Spanja (11 %) u l-Ġermanja (9 %). Spanja u l-Italja kienu l-akbar żewġ riċevituri tal-komponent ta' għotja tal-RRF, billi flimkien irċevew 43 % tal-allokkazzjoni finali tal-RRF. Il-Polonja hija l-akbar riċevitur tal-finanzjament taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 (20 %), segwita mill-Italja (12 %) u Spanja (10 %) (ara l-[Anness III](#) u l-[Figura 4](#)).

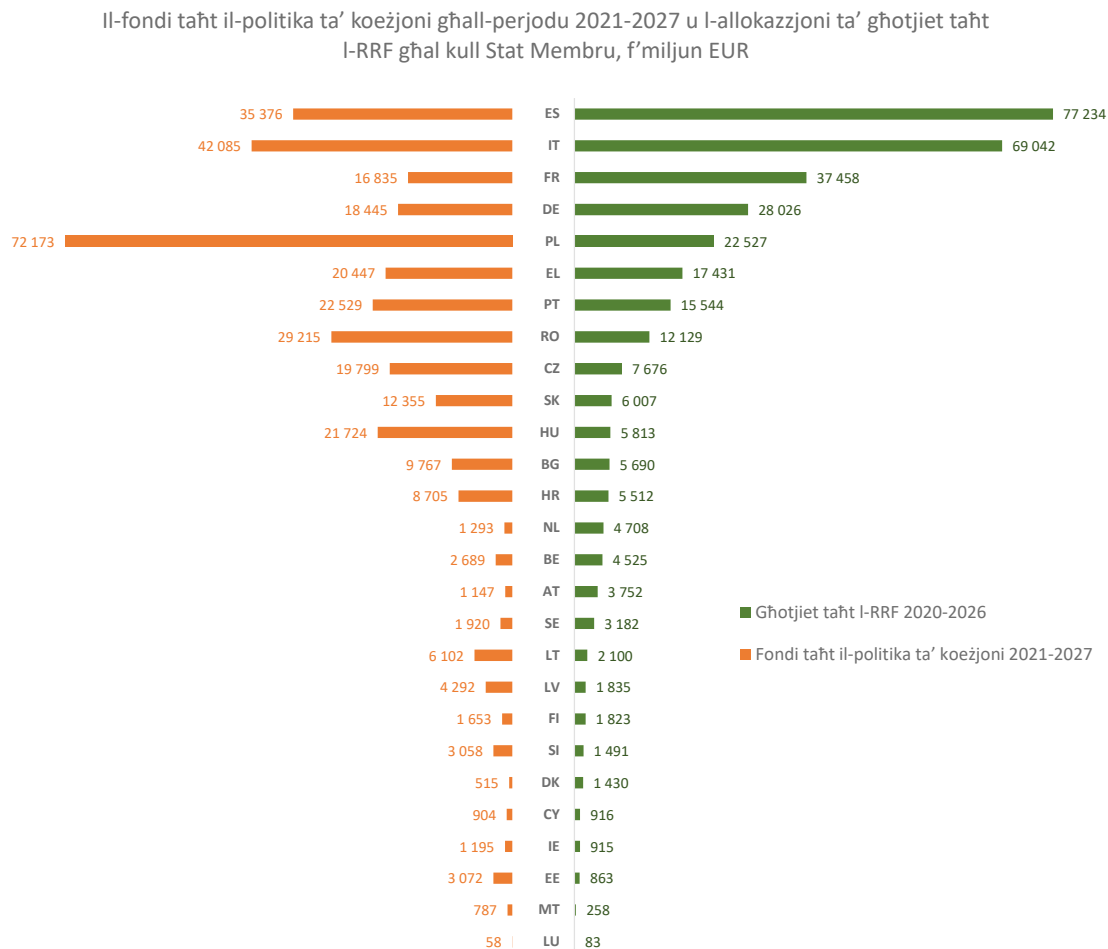
⁴⁶ Il-Parti I, it-Taqsima II.2.A u B tal-Gwida tal-Kummissjoni dwar il-Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reżiljenza fil-kuntest tar-REPowerEU, [2022/C 214/1](#).

⁴⁷ L-Artikolu 14(5) tar-[Regolament dwar l-RRF](#).

⁴⁸ L-Artikolu 14(6) tar-[Regolament dwar l-RRF](#).

Figura 4 – Finanzjament taħt il-politika ta' koeżjoni u allokazżjoni finali tal-għotjiet taħt l-RRF, skont l-Istat Membru

F'miljun EUR, prezzijiet kurrenti



Sors: il-QEA, ibbażat fuq *data* pprovduta mill-Kummissjoni, bl-inkluzjoni tal-KTE u bl-eskluzjoni tal-ammonti ttrasferiti għall-FNE, estratta f'[Lulju 2022](#) għall-RRF u ppubblikata f'[April 2021](#) għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni.

19 Jista' jintalab self taħt l-RRF sa Awwissu 2023⁴⁹. Sa Ottubru 2022, kien intalab self minn seba' Stati Membri biss⁵⁰, li jammonta għal EUR 165 biljun (43 % tal-ammont totali ta' self disponibbli). L-Italja, il-Greċja u r-Rumanija kienu l-uniċi Stati Membri li talbu l-ammont massimu.

⁴⁹ L-Artikolu 14(2) tar-[Regolament dwar l-RRF](#).

⁵⁰ Il-Greċja, l-Italja, Ċipru, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija u s-Slovenja.

20 Jekk il-komponent tas-self tal-RRF jintuża bis-sħiħ, il-proporzjon tal-infiq pubbliku ffinanzjat mill-UE fl-Istati Membri se jiżdied minn madwar 1 % sa 3 % tal-PDG tal-UE. L-RRF se tkompli żżid il-proporzjon tal-investimenti pubbliċi ffinanzjati mill-UE fl-Istati Membri. Fl-2021, il-Kummissjoni stenniet li l-investment pubbliku jiżdied minn 3 % fl-2019 għal 3.5 % tal-PDG tal-UE fl-2023. L-RRF se tirrappreżenta parti kbira minn din iż-żieda⁵¹.

L-RRF hija ffinanzjata permezz tal-ħruġ ta' bonds

21 L-infiq taħt il-baġit tal-UE, inkluż permezz tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, huwa primarjament iffinanzjat mill-kontribuzzjonijiet tal-Istati Membri u, sa livell inqas, minn dħul speċifiku ieħor⁵². B'kuntrast ma' dan, l-NGEU – u b'hekk l-RRF – huwa kollu kemm hu ffinanzjat permezz ta' self fuq is-swieq tal-kapital⁵³. Il-ħruġ ta' dejn komuni fuq skala bħal din huwa novità kbira għall-UE (ara l-**Kaxxa 4**).

⁵¹ [Tbassir Ekonomiku Ewropew - Ħarifa 2020](#), id-Dokument 160, p. 35.

⁵² L-Artikolu 2(1) tad-[Deċiżjoni tal-Kunsill \(UE, Euratom\) 2020/2053](#) dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-UE.

⁵³ L-Artikolu 5(1) tad-[Deċiżjoni tal-Kunsill \(UE, Euratom\) 2020/2053](#).

Kaxxa 4

Finanzjament permezz tal-ħruġ ta' bonds

Sal-2026, il-Kummissjoni se tiġbor fondi għall-NGEU billi toħroġ bonds tal-UE⁵⁴. It-termini tal-bonds se jvarjaw. L-itwal termini se jkunu ta' 30 sena, iżda bonds oħra se jinħarġu għal termini ħafna iqsar, inklużi "kambjali tal-UE" għal terminu qasir b'perjodi ta' maturità iqsar minn sena. Id-dejn kollu tal-NGEU se jithallas lura sal-2058⁵⁵. Il-baġit tal-UE se jgarrab il-ħlas lura tal-kapital u tal-interessi relatati għall-fondi li jintużaw bħala għotjiet. Is-self taħt l-RRF u l-ispejjeż relatati mat-teħid b'self ta' fondi, inklużi l-interessi, se jithallsu lura mill-Istati Membri li jirċievu s-self⁵⁶. Sa tmiem Ottubru 2022, il-Kummissjoni kienet ħarġet EUR 226 biljun f' bonds⁵⁷ u żborżat EUR 81.4 biljun f' għotjiet u EUR 34.2 biljun f' self.

Attwalment qed naħdmu fuq awditu dwar il-ġestjoni tad-dejn tal-NGEU mill-Kummissjoni. Qed nippjanaw li nippubblikaw ir-rapport tagħna fl-2023.

Il-perjodu ta' eliġibbiltà tal-RRF huwa iqsar, u ma jestendix lil hinn mit-tmiem tal-istrument

22 Il-perjodu ta' eliġibbiltà għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 huwa ta' disa' snin⁵⁸. Għall-perjodu 2014-2020, il-perjodu ta' eliġibbiltà huwa ta' 10 snin⁵⁹. Il-perjodu ta' eliġibbiltà tal-RRF huwa ta' sitt snin u nofs, jiġifieri huwa iqsar. Matul dan il-perjodu, l-istadji importanti u l-miri maqbula jridu jintlaħqu u l-pagamenti relatati jistgħu jsiru sa tmiem l-2026⁶⁰. Minbarra li huwa itwal, il-perjodu ta' eliġibbiltà tal-politika ta' koeżjoni jmur lil hinn mit-tmiem tal-perjodu ta' programmazzjoni, filwaqt li

⁵⁴ L-Artikoli 4 u 7 tad-[Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni C\(2021\) 2502 final](#) li tistabbilixxi l-arrangamenti meħtieġa għall-amministrazzjoni tal-operazzjonijiet mutwatarji skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2053 u għall-operazzjonijiet ta' għoti ta' self relatati ma' self mogħti f'konformità mal-Artikolu 15 tar-Regolament dwar l-RRF.

⁵⁵ L-Artikolu 6 tad-[Deċiżjoni tal-Kunsill \(UE, Euratom\) 2020/2053](#).

⁵⁶ L-Artikolu 5(2) tad-[Deċiżjoni tal-Kunsill \(UE, Euratom\) 2020/2053](#). L-Artikolu 15(3) tar-[Regolament dwar l-RRF](#). L-Artikolu 220(5)(e) tar-[Regolament Finanzjarju](#).

⁵⁷ [The EU as a borrower – investor relations](#).

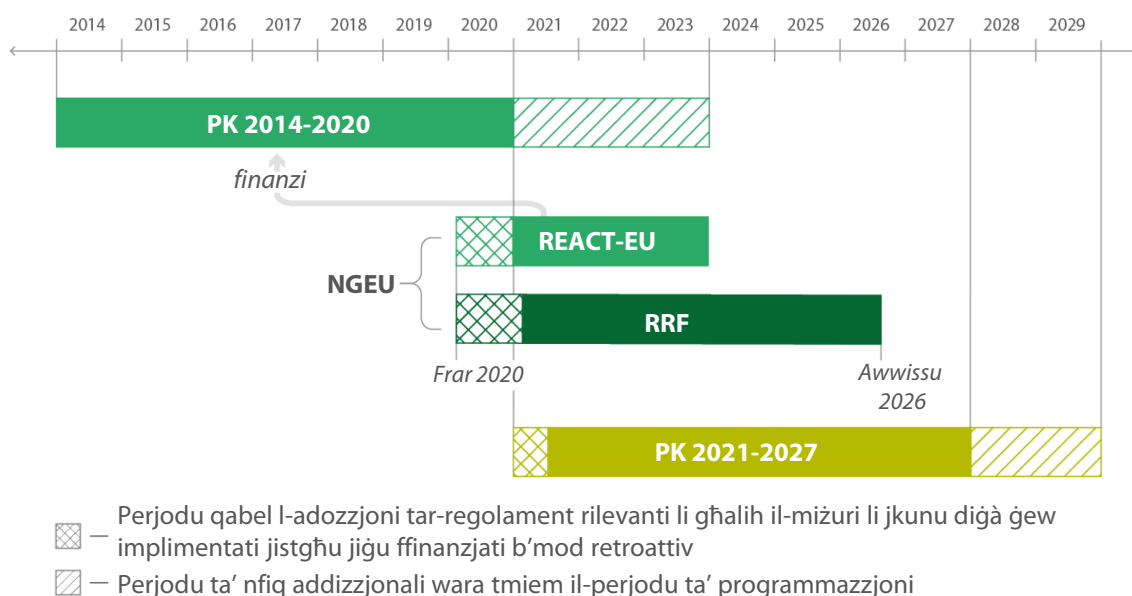
⁵⁸ L-Artikolu 63(2) tar-[RDK](#).

⁵⁹ L-Artikolu 65(2) tar-[Regolament \(UE\) Nru 1303/2013](#) li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni (ir-"RDK 2014-2020").

⁶⁰ L-Artikoli 17(2), 18(4)(i) u 24(1) tar-[Regolament dwar l-RRF](#).

dak tal-RRF ma jagħmilx dan. Madankollu, bħal fil-każ tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, l-Istati Membri mhumiex obbligati jonfqu l-finanzjament kollu disponibbli taħt l-RRF sa tmiem il-perjodu (ara l-[Figura 5](#)).

Figura 5 – Il-perjodi ta' eliġibbiltà tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u tal-RRF



Sors: il-QEA, ibbażat fuq ir-Regolamenti dwar ir-RDK 2014-2020 u r-RDK 2021-2027, l-RRF, u REACT-EU.

23 Taħt il-politika ta' koeżjoni, in-nefqa tista' tiġi ddikjarata għal rimborż wara li jintemm il-perjodu ta' programmazzjoni. Dan jintroduci trikkib bejn il-perjodi: il-perjodu ta' eliġibbiltà għal programm wieħed jestendi fuq il-bidu tal-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss, u għandu mnejn jiskoraġġixxi l-bidu f'waqtu tal-perjodu sussegwenti.

24 Barra minn hekk, kif enfasizzajna fil-passat, perjodu ta' żmien tant twil jagħmilha aktar diffiċli biex jiġu ddefiniti l-ħtiġijiet ta' investment meta jiġu nnegożjati l-ftehimiet ta' sħubija u l-programmi⁶¹. Biex dan jiġi indirizzat, jekk ikun ġustifikat, il-programmi tal-politika ta' koeżjoni jistgħu jiġu emendati matul il-perjodu ta' programmazzjoni⁶². Għall-RRF mhu se jsir l-ebda żborż mill-Kummissjoni wara tmiem l-2026.

⁶¹ Ir-Rapport Speċjali 36/2016: “Valutazzjoni tal-arranġamenti għall-għeluq tal-programmi tal-koeżjoni u tal-iżvilupp rurali għall-2007-2013”, il-paragrafi 58-64 u 128-130.

⁶² Ir-Rapport Speċjali 24/2021: “Finanzjament ibbażat fuq il-prestazzjoni fil-politika ta' Koeżjoni: ambizzjonijiet siewja, iżda kien għad hemm ostakli fil-perjodu 2014-2020”, il-paragrafu 82.

Governanza u ġestjoni

L-RRF u l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni huma mmanigġajti bħala parti mill-baġit tal-UE, iżda l-iżborzi taħt l-RRF jirrikjedu l-involvement tal-Kunsill

Kemm il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni kif ukoll l-għotjiet taħt l-RRF huma parti mill-baġit tal-UE, iżda mhux is-self taħt l-RRF

25 Il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni huma parti mill-baġit u l-kontijiet annwali tal-UE⁶³. Minkejja li l-baġit tal-NGEU gie adottat barra mill-QFP, l-għotjiet taħt l-RRF huma parti mill-baġit u mill-kontijiet konsolidati annwali tal-UE⁶⁴. Is-self taħt l-RRF mhuwiex parti mill-baġit tal-UE, iżda huwa inkluż fil-kontijiet konsolidati⁶⁵. Minkejja dan, għal skopijiet ta' trasparenza, il-Kummissjoni tippreżenta wkoll informazzjoni dwar il-komponent tas-self fl-abbozz ta' baġit⁶⁶.

Il-Kummissjoni trid tikkonsulta mal-Kunsill qabel tiżborża l-fondi tal-RRF

26 Il-Kummissjoni, b'mod aktar speċifiku d-DĠ REGIO u d-DĠ EMPL, jikkondividu r-responsabbiltà mal-Istati Membri għall-ġestjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni⁶⁷. Is-sitwazzjoni għall-RRF hija differenti. It-Task force għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RECOVER) tas-Segretarjat Ġenerali u d-DĠ ECFIN jimmanigġjaw l-RRF direttament⁶⁸. Il-Kummissjoni tikkordina internament ix-xogħol tad-dipartimenti differenti tagħha biex tiżgura konsistenza bejn iż-żewġ strumenti.

⁶³ L-Artikolu 10 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni (ir-“Regolament Finanzjarju”).

⁶⁴ L-Artikoli 21(6), 83(1)(b)(i) u 244(1)(a) tar-Regolament Finanzjarju.

⁶⁵ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-kontijiet annwali konsolidati tal-Unjoni Ewropea għas-Sena Finanzjarja 2021, COM(2022) 323 final, in-Nota 2.4.1.1, p. 65.

⁶⁶ Il-Kummissjoni Dikjarazzjoni tal-Istimi għas-sena finanzjarja 2022, p 17.

⁶⁷ L-Artikolu 7 tar-RDK.

⁶⁸ L-Artikolu 8 tar-Regolament dwar l-RRF.

27 Il-Kummissjoni waħidha hija responsabbli u trid tagħti rendikont għall-approvazzjoni ta' żborżi taħt il-programmi tal-politika ta' koeżjoni. L-arrangamenti għall-RRF huma differenti hawnhekk ukoll. Qabel ma tadotta d-deċiżjoni li tawtorizza kwalunkwe żborż taħt l-RRF, il-Kummissjoni trid tippreżenta l-valutazzjoni preliminari tagħha u tiegħu inkunsiderazzjoni l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju tal-Kunsill. Kumitat tar-rappreżentanti tal-Istati Membri jrid jeżamina d-deċiżjoni tal-Kummissjoni u jista' jannullaha b'maġġoranza kwalifikata⁶⁹.

Il-kwittanza tal-Parlament ma tkoprix is-self taħt l-RRF

28 Hemm separazzjoni ċara tar-responsabbiltajiet għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni bejn il-Parlament u l-Kunsill (bħala l-awtorità baġitarja u l-awtorità tal-kwittanza) u l-Kummissjoni (inkarigata mill-implimentazzjoni tal-baġit). Il-baġit annwali tal-UE jiġi approvat mill-Parlament, bil-qbil tal-Kunsill⁷⁰. Il-Kummissjoni tfassal il-kontijiet annwali, li għalihom trid tfittex l-approvazzjoni – jew il-“kwittanza” – mill-Parlament. Il-Parlament jista' jagħti l-kwittanza, abbażi tar-rakkomandazzjoni tal-Kunsill⁷¹. Is-setgħa tal-Parlament li jagħti l-kwittanza lill-Kummissjoni tapplika wkoll għall-RRF⁷². Madankollu, din il-kwittanza ma tkoprix il-komponent tas-self tal-RRF.

⁶⁹ L-Artikoli 24(4) u 24(5) tar-Regolament dwar l-RRF.

⁷⁰ L-Artikolu 314 tat-TFUE.

⁷¹ L-Artikolu 319 tat-TFUE. L-Artikolu 261(1) tar-Regolament Finanzjarju.

⁷² L-Anness I, il-punt 39 tal-Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji baġitarji u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji ġodda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji ġodda.

Il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u l-RRF jiġu implimentati taħt modi differenti ta' ġestjoni, li jeħtieġu sforz amministrattiv addizzjonali

Il-politika ta' koeżjoni titnieda taħt qafas komuni tal-UE, filwaqt li l-RRF tiġi implimentata permezz ta' sistemi nazzjonali

29 Hemm differenza ċara fil-mod kif l-istrumenti jiġu implimentati fil-prattika. Pereżempju, ir-responsabbiltajiet tal-amministrazzjonijiet nazzjonali u ta' daww reġjonali huma differenti. Il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni jiġu implimentati mill-Istati Membri u r-reġjuni kollha abbażi tal-qafas stabbilit fir-Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni (RDK). L-RRF tiġi implimentata permezz ta' sistemi nazzjonali, li mid-definizzjoni tagħhom huma speċifiċi għal kull Stat Membru (ara l-**Kaxxa 5**).

Kaxxa 5

Ir-responsabbiltajiet tal-amministrazzjonijiet fl-Istati Membri

Il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni jiġu implimentati taħt ġestjoni kondiviża, permezz ta' programmi kemm nazzjonali kif ukoll reġjonali. Mijiet ta' awtoritajiet nazzjonali u reġjonali fl-Istati Membri huma involuti fil-programmazzjoni, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-awditjar. Il-benefiċjarji tal-fondi tal-UE jistgħu jkunu korpi pubbliċi jew privati, entitajiet b'personalità ġuridika jew mingħajrha, jew persuni fiżiċi li huma responsabbli għall-bidu jew kemm għall-bidu kif ukoll għall-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet⁷³.

L-RRF tiġi implimentata taħt ġestjoni diretta, u l-Istati Membri huma l-benefiċjarji⁷⁴. Fl-istess ħin, huma responsabbli għall-iżgurar tal-konformità mal-prinċipji ewlenin tal-ġestjoni finanzjarja tajba. Fil-livell tal-Istati Membri, awtorità ewlenija (il-“koordinatur tal-RRF”) għandha r-responsabbiltà kumplessiva u taġixxi bħala l-uniku punt ta' kuntatt għall-Kummissjoni⁷⁵. Il-ministeri jew ir-reġjuni jistgħu jiġu fdati bl-implimentazzjoni tal-proġetti u bir-rappurtar dwar il-progress tagħhom lil dan il-koordinatur.

⁷³ L-Artikolu 2(9) tar-RDK.

⁷⁴ L-Artikolu 22(1) tar-Regolament dwar l-RRF.

⁷⁵ Gwida tal-Kummissjoni lill-Istati Membri dwar l-RRPs (il-Parti 1/2), SWD(2021) 12 final. p. 46.

Huma meħtieġa sforzi amministrattivi addizzjonali fil-livell nazzjonali biex iż-żewġ sistemi jiġu implimentati b'mod parallel

30 L-implimentazzjoni tal-RRF b'mod parallel mal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni tista' taggrava l-problemi tal-kapaċità amministrattiva. F'nofs l-Istati Membri fil-kampjun tagħna, l-istess korpi huma responsabbli għat-tfassil u l-implimentazzjoni kemm tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni kif ukoll tal-RRF⁷⁶. F'dawn il-każijiet, l-RRF qiegħda tibbaża fuq il-kapaċità żviluppata mill-awtoritajiet nazzjonali għall-implimentazzjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni. Tali arranġamenti jgħinu wkoll biex jittaffa r-riskju ta' finanzjament doppju.

31 Tnejn mill-Istati Membri fil-kampjun tagħna (l-Italja u r-Rumanija) inkludew miżuri speċifiċi fl-RRPs tagħhom biex jindirizzaw kwistjonijiet relatati mal-kapaċità amministrattiva. Barra minn hekk, xi wħud mill-Istati Membri fil-kampjun tagħna (l-Italja, ir-Rumanija u Franza) indikawlna li biħsiebhom jimpjegaw persunal addizzjonali biex jimplimenta l-RRF (ara l-**Kaxxa 6**).

Kaxxa 6

Miżuri ta' kapaċità amministrattiva fl-Italja

L-Italja, waħda mill-akbar riċevituri ta' fondi taħt l-RRF, taħt ir-REACT-EU u taħt il-politika ta' koeżjoni, tipprevedi għadd ta' azzjonijiet biex iżżid il-kapaċità amministrattiva tagħha:

- il-ħolqien ta' servizz ġdid ta' appoġġ tekniku u operazzjonali biex jipprovdi gabra ta' esperti multidixxiplinari minn korpi pubbliċi differenti li minnhom l-amministrazzjonijiet reġjonali u lokali involuti fl-RRF jistgħu jfittxu għarfien espert speċjalizzat;
- l-introduzzjoni fil-liġi nazzjonali ta' miżuri li jissimplifikaw u jaċċelleraw l-għoti u l-implimentazzjoni ta' kuntratti pubbliċi; u
- ir-reklutaġġ ta' 2 800 uffiċjal pubbliku għall-korpi involuti fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-UE.

⁷⁶ Spanja, ir-Rumanija u s-Slovenja mill-Istati Membri fil-kampjun tagħna.

32 Hija prevista assistenza teknika taħt iż-żewġ strumenti, iżda f'forom differenti. Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, l-Istati Membri jistgħu jużaw assistenza teknika għal skopijiet ta' thejjija, taħriġ, ġestjoni, monitoraġġ, evalwazzjoni, viżibbiltà u komunikazzjoni⁷⁷. L-ammont massimu possibbli ta' assistenza teknika għall-perjodu 2021-2027 jammonta għal madwar EUR 14-il biljun. Barra minn hekk, għaż-żewġ strumenti, l-Istati Membri jistgħu jagħmlu użu mill-Istrument ta' Appoġġ Tekniku (TSI)⁷⁸ b'baġit totali ta' EUR 864 miljun. It-TSI jappoġġa l-amministrazzjoni pubblika fit-tfassil, l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' riformi, u fit-thejjija ta' investimenti.

⁷⁷ L-Artikolu 36 tar-RDK.

⁷⁸ Ir-Regolament (UE) 2021/240 li jistabbilixxi Strument ta' Appoġġ Tekniku.

Programmazzjoni tal-infiq

Il-programmazzjoni tal-RRF hija aktar centralizzata

L-RRF hija bbażata fuq dokument uniku ta' programmazzjoni għal kull Stat Membru u, fil-livell tal-UE, teħtieġ l-approvazzjoni tal-Kunsill

33 Il-programmazzjoni tal-RRF hija bbażata fuq dokument wieħed għal kull Stat Membru. Dan id-dokument, li huwa l-RRP, jagħti dettalji dwar l-investimenti u r-riformi appoġġati mill-għotjiet u, fejn rilevanti, mis-self taħt l-RRF. Dan jiġi vvalutat mill-Kummissjoni, li tipprovdi proposta għal Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (CID) li tistabbilixxi sett ta' miżuri vinkolanti, l-istadji importanti u l-miri assoċjati li għandhom jintlaħqu, kif ukoll l-għadd u l-ammont ta' pagamenti parzjali. Ladarba s-CID tiġi adottata, hija tiġi kkomplementata minn arrangamenti operazzjonali li jittrattaw kwistjonijiet tekniċi ta' implimentazzjoni⁷⁹, l-arrangamenti finanzjarji li fuqhom huma bbażati l-impenji baġitarji⁸⁰, u l-ftehimiet ta' self⁸¹, jekk applikabbli.

34 Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, kull Stat Membru jiffirma ftehim ta' sħubija mal-Kummissjoni, li jistabbilixxi l-orjentazzjoni strategika tal-finanzjament u l-arrangamenti għall-użu tiegħu⁸². Dan jinkludi dettalji ta' programmi nazzjonali jew reġjonali maħsuba biex jindirizzaw l-isfidi prinċipali li jiffaċċa l-pajjiż jew ir-reġjun⁸³. Il-Kummissjoni tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tapprova kemm il-ftehim ta' sħubija kif ukoll il-programmi⁸⁴.

⁷⁹ L-Artikoli 18(1) u 20(6) tar-Regolament dwar l-RRF.

⁸⁰ L-Artikolu 23 tar-Regolament dwar l-RRF. L-Artikolu 7(3) tar-Regolament Finanzjarju.

⁸¹ L-Artikolu 15 tar-Regolament dwar l-RRF.

⁸² L-Artikolu 10(1) tar-RDK.

⁸³ L-Artikolu 22(3) tar-RDK.

⁸⁴ L-Artikoli 12(4) u 23(4) tar-RDK.

35 Il-*Figura 6* tiġbor fil-qosor il-proċess ta' valutazzjoni u ta' approvazzjoni għall-programmazzjoni tal-infiq.

Figura 6 – Proċess tal-programmazzjoni tal-infiq

PROĊESS	POLITIKA TA' KOEŻJONI	RRF
TFASSIL <i>L-Istati Membri jabbozzaw id-dokumenti ta' programmazzjoni tagħhom</i>	Diversi punti ta' kuntatt nazzjonali u reġjonali fl-Istati Membri; id-Direttorati-Ġenerali responsabbli: id-DG REGIO u d-DG EMPL	Entità unika fl-Istati Membri li taġixxi bħala l-koordinatur nazzjonali u l-punt ta' kuntatt għall-Kummissjoni. Korpi responsabbli fi ħdan il-Kummissjoni: RECOVER u d-DG ECFIN
PREŻENTAZZJONI <i>L-Istati Membri jipprezentaw id-dokumenti ta' programmazzjoni tagħhom lill-Kummissjoni</i>	Ftehim ta' sħubija wiehed fil-livell nazzjonali u programm wiehed jew diversi programmi (nazzjonali jew reġjonali)	Dokument ta' programmazzjoni prinċipali wiehed, li huwa l-RRP
VALUTAZZJONI <i>Il-Kummissjoni tivvaluta d-dokumenti ta' programmazzjoni u tiddiskutihom ma' kull Stat Membru</i>	Tliet xhur biex jiġu pprezentati osservazzjonijiet (għall-ftehim ta' sħubija u l-programmi)	Xahrejn biex jiġi kkompletat il-proċess ta' valutazzjoni, iżda dan jista' jiġi estiż. Xahar għall-Kunsill biex japprova
ADOZZJONI <i>Id-dokumenti ta' programmazzjoni jiġu adottati</i>	Il-Kummissjoni tadotta l-ftehim ta' sħubija fi żmien erba' xhur u l-programm fi żmien ħames xhur mill-preżentazzjoni uffiċjali tagħhom permezz ta' atti ta' implimentazzjoni	L-approvazzjoni tal-Kummissjoni u l-adozzjoni tal-Kunsill permezz ta' Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill

Sors: il-QEA, ibbażat fuq ir-Regolament dwar ir-RDK u r-Regolament dwar l-RRF.

36 Bidliet fil-programmi tal-politika ta' koeżjoni jirrikjedu biss il-valutazzjoni u l-approvazzjoni tal-Kummissjoni⁸⁵. Bidliet fl-RRPs jirrikjedu l-valutazzjoni tal-Kummissjoni u l-approvazzjoni tal-Kunsill ukoll⁸⁶. Dan joħloq salvagwardja biex jiġi żgurat li l-Istati Membri jkunu biĥsiebhom isegwu l-impenji tagħhom kif stabbilit fl-RRPs. Preċedentement, aħna osservajna li l-emendi għall-programmi tal-politika ta' koeżjoni, inklużi r-riallokazzjonijiet baġitarji fil-limiti awtorizzati mir-RDK, iseħħu ta' spiss matul l-implimentazzjoni⁸⁷.

Il-prinċipju tas-sħubija tal-politika ta' koeżjoni mhuwix prerekwizit għall-RRF

37 Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, l-Istati Membri jridu japplikaw il-prinċipju tas-sħubija f'konformità mal-kodiċi ta' kondotta Ewropew dwar is-sħubija⁸⁸. L-awtoritajiet pubbliċi fil-livell reġjonali, lokali u urban, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, u s-sħab ekonomiċi u soċjali jistgħu lkoll jikkontribwixxu għat-tfassil ta' ftehmiet ta' sħubija, u għat-tnejjja, l-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni ta' kull programm⁸⁹. Dan għandu l-għan li jiżgura li l-fondi jindirizzaw il-ħtiġijiet u l-isfidi li tressqu.

38 Il-proċedura li tintuża għall-RRF hija differenti. Fit-tfassil tal-RRPs, l-awtoritajiet nazzjonali huma meħtieġa biss jikkonsultaw mal-awtoritajiet lokali u reġjonali, is-sħab soċjali, is-soċjetà ċivili, u l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġħ sa fejn ikun meħtieġ mil-leġislazzjoni domestika. Il-proċedura ta' konsultazzjoni hija miġbura fil-qosor fl-RRPs infushom⁹⁰.

⁸⁵ L-Artikoli 13(4) u 24(4) tar-RDK.

⁸⁶ L-Artikolu 21(2) tar-Regolament dwar l-RRF.

⁸⁷ Ir-Rapport Speċjali 24/2021, il-paragrafi 53-57 u 120.

⁸⁸ Ir-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 240/2014 dwar il-kodiċi tal-kondotta Ewropea dwar sħubija fil-qafas ta' Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej.

⁸⁹ L-Artikolu 8 tar-RDK.

⁹⁰ L-Artikolu 18(4)(q) tar-Regolament dwar l-RRF.

Approċċi differenti għall-valutazzjoni tad-dokumenti ta' programmazzjoni

Il-valutazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni tal-abbozzi ta' RRP's hija bbażata fuq kriterji predefiniti

39 Taht il-politika ta' koeżjoni, il-Kummissjoni tivvaluta jekk il-ftehimiet ta' sħubija u l-programmi jikkonformawx mar-RDK u mar-regoli rilevanti speċifiċi għall-fondi⁹¹. Minflok, għall-RRF, il-Kummissjoni twettaq valutazzjoni *ex ante* li fiha tapplika 11-il kriterju kwalitattiv wiesa' u ġeneriku, bħal jekk l-RRP jirrappreżentax rispons komprensiv u bbilanċjat b'mod adegwat għas-sitwazzjoni ekonomika u soċjali, u jekk l-ispejjeż totali stmati humiex konformi mal-prinċipju tal-kosteffiċjenza u proporzjonati mal-impatt ekonomiku u soċjali nazzjonali mistenni⁹².

40 Preċedentement, aħna osservajna li l-Kummissjoni għandha ċerta flessibbiltà fl-interpretazzjoni u l-klassifikazzjoni ta' dawn il-kriterji, u li tali eżerċizzju neċessarjament jinvolvi ġudizzji kwalitattivi⁹³. F'rapport li ġie ppubblikat reċentement, aħna eżaminajna l-valutazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni fir-rigward tal-RRPs għal kampjun ta' Stati Membri. Sibna li l-valutazzjoni kienet iġenerali xierqa, meta jitqiesu l-komplessità tal-proċess u r-restrizzjonijiet ta' hin. Madankollu, aħna identifikajna għadd ta' dgħufijiet, riskji u oqsma li għandhom jingħataw attenzjoni fil-futur, bħal profili ta' pagament li kienu r-riżultat ta' negozjati, stadji importanti u miri li mhumex ċari, u sistemi ta' monitoraġġ u kontroll li kienu għadhom mhux stabbiliti kompletament fiż-żmien meta twettqet il-valutazzjoni⁹⁴.

41 Barra minn hekk, ir-rekwiżiti ta' trasparenza huma differenti. Il-valutazzjonijiet imwettqa mill-Kummissjoni fir-rigward tal-RRPs adottati huma disponibbli għall-pubbliku⁹⁵, filwaqt li dawk tal-ftehimiet ta' sħubija u l-programmi tal-politika ta' koeżjoni huma kondiviżi biss mal-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali kkonċernati.

⁹¹ L-Artikoli 12(1) u 23(1) tar-RDK.

⁹² L-Artikoli 19(3)(a) u 19(3)(i) tar-Regolament dwar l-RRF.

⁹³ L-Opinjoni Nru 06/2020, il-paragrafu 44.

⁹⁴ Ir-Rapport Speċjali 21/2022, il-paragrafi 112-113.

⁹⁵ Il-Kummissjoni hejjiet sommarju tal-valutazzjoni tal-RRPs, li huwa disponibbli [hawn](#).

L-ambitu tal-valutazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni jvarja bejn iż-żewġ strumenti

42 Il-Linji Gwida għal Regolamentazzjoni Aħjar⁹⁶ tal-Kummissjoni jistabbilixxu ħames kriterji: effettività, effiċjenza, rilevanza, koerenza u valur miżjud tal-UE. Erbgħa minn dawn jintużaw għall-valutazzjoni kemm tal-RRPs taħt l-RRF kif ukoll tal-ftehimiet ta' sħubija u l-programmi taħt il-politika ta' koeżjoni. Sadanittant, l-ambitu tal-valutazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni jvarja għal kull strument (ara l-**Figura 7**).

⁹⁶ Id-Dokument ta' Hídma tal-Persunal tal-Kummissjoni, "Better Regulation Guidelines", SWD(2021) 305, pp. 23 u 26.

Figura 7 – L-ambitu tal-valutazzjoni

KRITERJI	POLITIKA TA' KOEŻJONI	RRF
EFFETTIVITÀ <i>L-Artikolu 11(1)(b) tar-RDK</i> <i>L-Artikolu 19(3)(g) u l-Kriterju 2.7 fl-Anness V tar-Regolament dwar l-RRF</i>	Il-ftehim ta' sħubija jiddeskriwi r-riżultati prinċipali mistennija għal kull fond u l-kontribuzzjoni mistennija għall-oġettivi ta' politika magħżula	L-RRP huwa maħsub biex ikollu impatt dejjiemi f'termini ta' bidliet strutturali fl-amministrazzjoni jew fil-politiki
EFFIĊJENZA <i>L-Artikoli 11(1)(c) u 22(3)(g) tar-RDK</i> <i>L-Artikolu 19(3)(i) u l-Kriterju 2.9 fl-Anness V tar-Regolament dwar l-RRF</i>	L-allokazzjoni finanzjarja preliminari proposta tirrispetta r-regoli dwar il-koncentrazzjoni tematika u tipprovdi <i>data</i> skont l-oġettiv ta' politika fil-livell nazzjonali u dak reġjonali	L-ispejjeż totali stmati huma raġonevoli u plawżibbli. L-ebda eżaminar tal-appoġġ fil-livell reġjonali
RILEVANZA <i>L-Artikolu 22(3)(a) tar-RDK</i> <i>L-Artikolu 19(3)(c) u l-Kriterju 2.3 fl-Anness V tar-Regolament dwar l-RRF</i>	L-isfidi prinċipali li għandhom jiġu indirizzati joriginaw minn disparitajiet ekonomiċi, soċjali u territorjali	L-RRP jikkontribwixxi għar-reżiljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali tal-Istat Membru billi jnaqqas il-vulnerabbiltà ekonomika għax-xokkijiet u jżid il-kapaċità tal-istrutturi u l-istituzzjonijiet ekonomiċi u soċjali biex jaġġustaw għax-xokkijiet u jirreżistuhom
KOERENZA <i>L-Artikoli 5(3) u 11(1)(b) tar-RDK</i> <i>L-Artikolu 19(3)(k) u l-Kriterju 2.11 fl-Anness V tar-Regolament dwar l-RRF</i>	Il-koordinazzjoni u l-koerenza bejn il-fondi u bejn il-programmi nazzjonali u reġjonali, il-komplementarjetajiet u s-sinerġiji ma' strumenti oħra tal-UE (inkluża l-RRF) għal kull oġettiv ta' politika magħżul	Koerenza interna tal-miżuri inklużi fl-RRP, jiġifieri l-miżuri proposti jirrinforzaw u jikkomplementaw lil xulxin

Sors: il-QEA, ibbażat fuq ir-Regolament dwar ir-RDK u r-Regolament dwar l-RRF.

43 L-Istati Membri jridu jipprovdu lill-Kummissjoni stimi tal-ispejjeż għall-miżuri inklużi fl-RRPs tagħhom. Fil-valutazzjoni tagħha tal-RRPs, il-Kummissjoni tivverifika r-raġonevolezza u l-plawżibbiltà ta' dawn l-istimi u teżamina jekk l-appoġġ propost huwiex se jikkomplementa finanzjament ieħor mill-UE⁹⁷. Hija tivverifika wkoll jekk l-appoġġ huwiex se jissostitwixxi nefqa nazzjonali rikorrenti⁹⁸. Biex jinfurmaw stimi usa' dwar il-livell ta' investiment, l-Istati Membri kienu meħtieġa jipprovdu l-livell medju tan-nefqa pubblika nazzjonali kull sena mill-2017 sal-2019 għal investimenti simili għal dawk fl-RRPs⁹⁹.

44 Fil-politika ta' koeżjoni, il-valur miżjud tal-UE ġie vvalutat taħt il-kunċett tal-addizzjonalità: ir-rekwiżit li l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni ma jistgħux jissostitwixxu nefqa nazzjonali rikorrenti¹⁰⁰. Madankollu, mill-2007 'l hawn, ir-rekwiżit għall-Istati Membri biex juru dan tneħħa gradwalment. Fil-perjodu 2021-2027, il-Kummissjoni mhijiex se tibqa' tivverifika l-addizzjonalità meta tivvaluta l-ftehimiet ta' sħubija u l-programmi (ara l-*Kaxxa 7*).

⁹⁷ L-Artikoli 9, 19(3)(i) u l-Kriterju 2.9 fl-Anness V tar-*Regolament dwar l-RRF*.

⁹⁸ L-Artikolu 5(1) tar-*Regolament dwar l-RRF*.

⁹⁹ SWD(2021) 12, il-Parti 1/2, p. 55.

¹⁰⁰ L-Artikolu 95(2) tar-*RDK 2014-2020*.

Kaxxa 7

Ir-rekwiżit tal-addizzjonalità għall-politika ta' koeżjoni

Matul il-perjodu 2007-2013, l-Istati Membri b'regġuni koperti mill-oġettiv ta' konverġenza, jiġifieri dawk li l-PDG *per capita* tagħhom kien inqas minn 75 % tal-medja tal-UE, kienu meħtieġa jżommu l-istess livell ta' nefqa strutturali pubblika jew ekwivalenti matul il-perjodu f'kull regjun ikkonċernat¹⁰¹.

Matul il-perjodu 2014-2020, ir-rekwiżit tal-addizzjonalità kien jitqies bħala li gie ssodisfatt dment li l-Istati Membri żammew l-istess livell ta' nefqa strutturali pubblika matul il-perjodu fil-livell nazzjonali. Ma saret l-ebda referenza għal-livelli tan-nefqa reġjonali. Dan ir-rekwiżit gie vverifikat biss għal dawk l-Istati Membri li r-regġuni inqas żviluppati tagħhom koprew mill-inqas 15 % tal-popolazzjoni totali tagħhom, taħt ċerti kundizzjonijiet¹⁰².

Għall-perjodu 2021-2027, bħala miżura ta' simplifikazzjoni, il-Kummissjoni ma għadhiex tirrikjedi li l-Istati Membri juru l-addizzjonalità tal-programmi¹⁰³.

Il-programmazzjoni parallella tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u tal-RRF wasslet għal sfidi partikolari għall-Istati Membri

Żewġ terzi tal-RRPs ġew adottati fi żmien sitt xhur, filwaqt li t-tnejn u n-negozjar tal-programmi tal-politika ta' koeżjoni ddewmu saħansitra aktar milli fil-perjodi preċedenti

45 Fil-perjodi preċedenti tal-QFP, in-negozjati tal-Kummissjoni tal-ftehimiet ta' sħubija u tal-programmi ddewmu, u qatt ma ġew ikkompletati qabel tmiem l-ewwel sena tal-QFP. Dan id-dewmien kien dovut għall-adozzjoni tardiva tal-pakkett tal-QFP, li

¹⁰¹ L-Artikolu 15(2) tar-Regolament (KE) Nru 1083/2006 tal-Kunsill li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew u l-Fond ta' Koeżjoni u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 1260/1999.

¹⁰² L-Artikolu 95(4) tar-RDK 2014-2020.

¹⁰³ Manwal ta' Simplifikazzjoni, il-Miżura Nru 16, p. 3.

mbagħad dewmet l-adozzjoni tal-pakkett tal-politika ta' koeżjoni, li huwa prerekwizit għall-programmazzjoni fil-livell tal-Istati Membri¹⁰⁴.

46 Għall-perjodu 2021-2027, id-dewmien kien saħansitra itwal: kif irrappurtajna preċedentement, ir-RDK u r-regolamenti speċifiċi għall-fondi ġew adottati f'nofs l-2021, sitt xhur wara l-bidu tal-perjodu tal-QFP¹⁰⁵. L-awtoritajiet maniġerjali kienu involuti wkoll fil-programmazzjoni tar-REACT-EU, u fl-implimentazzjoni ta' miżuri oħra ta' emerġenza bħall-RRF, l-Inizjattivi ta' Investiment fir-Rispons għall-Coronavirus (CRII u CRII+)¹⁰⁶ u l-Azzjonijiet ta' Koeżjoni għar-Refuġjati fl-Ewropa (CARE u CARE+)¹⁰⁷. Dan ifisser li l-kapaċità amministrattiva tagħhom kienet saħansitra ħafna aktar mifruxa. Għalhekk ir-ritmu tat-tnejja tal-ftehimiet ta' sħubija u tal-programmi u n-negożjati tagħhom mal-Kummissjoni naqas sinifikattivament fi kważi l-Istati Membri kollha matul l-2021. Konsegwenza waħda ta' dan id-dewmien hija li l-Istati Membri se jkollhom jassorbu l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni allokatu tagħhom għall-QFP 2021-2027 f'perjodu ta' żmien iqsar. Preċedentement, aħna osservajna li x-xejriet tal-assorbiment

¹⁰⁴ Ir-Rapport Speċjali 17/2018: "L-azzjonijiet tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri fl-aħħar snin tal-programmi għall-perjodu 2007-2013 indirizzaw l-assorbiment baxx iżda ma kinux iffukati biżżejjed fuq ir-riżultati", il-paragrafi 14-18 u 83.

¹⁰⁵ Ir-Rapporti Annwali 2021, il-paragrafu 2.6. Ir-Rapporti Annwali 2020, il-paragrafi 2.24-2.25. Ir-Rapport Speċjali 14/2021: "Koeperazzjoni Interreg: Il-potenzjal tar-reġjuni transfruntieri tal-Unjoni Ewropea għadu ma ġiex sfruttat bis-sħiħ", il-paragrafu 92. Ir-Rapport Speċjali 24/2021, il-paragrafi 83 u 124.

¹⁰⁶ Ir-Regolament (UE) 2020/460 li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013 u (UE) Nru 508/2014 fir-rigward ta' miżuri speċifiċi biex jiġu mmobilizzati investimenti fis-sistemi tal-kura tas-saħħa tal-Istati Membri u f'setturi oħra tal-ekonomiji tagħhom b'reazzjoni għat-tifqigħa COVID-19. Ir-Regolament (UE) 2020/558 li jemenda r-Regolamenti (UE) 1301/2013 u (UE) 1303/2013 rigward miżuri speċifiċi biex tingħata flessibilità eċċezzjonali għall-użu tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej b'reazzjoni għat-tifqigħa tal-COVID-19.

¹⁰⁷ Ir-Regolament (UE) 2022/562 li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1303/2013 u (UE) Nru 223/2014 fir-rigward tal-Azzjoni ta' Koeżjoni għar-Refuġjati fl-Ewropa. Ir-Regolament (UE) 2022/613 li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1303/2013 u (UE) Nru 223/2014 fir-rigward ta' zieda fil-prefinanzjament mir-riżorsi tar-REACT-EU u l-istabbiliment ta' kost unitarju.

ivarjaw fost l-Istati Membri¹⁰⁸ u li kien hemm dewmien fl-assorbiment tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2014-2020¹⁰⁹.

47 Għall-RRF, il-programmazzjoni u l-adozzjoni kienu aktar rapidi. Fis-sitt xhur bejn Frar (meta gie adottat ir-Regolament dwar l-RRF) u Lulju 2021, gew adottati 18-il RRP¹¹⁰. Din il-finalizzazzjoni rapida tan-negozjati kienet intenzjonata, minħabba li l-oġettiv tal-RRF kien li tirrispondi għal kriżi akuta u imminenti. Barra minn hekk, l-għadd aktar baxx ta' dokumenti ta' programmazzjoni tal-RRF, meta mqabbel mal-kważi 400 ftehim ta' sħubija u programm nazzjonali u reġjonali, għen lill-Kummissjoni tikkonkludi l-valutazzjoni tagħha b'mod f'waqtu (ara l-**Kaxxa 8**).

Kaxxa 8

Adozzjoni u status ta' implimentazzjoni

Sa Ottubru 2022:

- 26 RRP kienu gew adottati mill-Kunsill, 8 aktar milli kien hemm sa Lulju 2021. Il-wieħed li jifdal, dak tal-Ungerija, kien għadu qed jiġi vvalutat mill-Kummissjoni;
- 17-il ftehim operazzjonali kienu gew iffirmati mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri;
- 12-il applikazzjoni għall-pagament kienu diġà gew invalidati u mħallsa, u l-Kummissjoni tistenna li madwar 32 % tal-ammonti tal-għotjiet se jiġihallu matul l-2022¹¹¹;
- Fix-xhur segwenti, xi wħud mill-RRPs se jiġu emendati mill-Istati Membri u se jiġu ppreżentati mill-gdid biex jiġu approvati mill-Kummissjoni u jiġu adottati mill-Kunsill b'riżultat tal-allokazzjoni massima aġġustata ta' għotjiet ta' Ġunju 2022 (ara l-**Kaxxa 3**).

¹⁰⁸ Ir-**Rapporti Annwali 2021**, il-paragrafu 2.16. Ir-**Rapport Speċjali 17/2018**, il-paragrafi 27 u 28.

¹⁰⁹ Ir-**Rapporti Annwali 2021**, il-paragrafu 2.26.

¹¹⁰ Il-Belġju, iċ-Ċekja, id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Irlanda, il-Greċja, Spanja, Franza, il-Kroazja, l-Italja, Ċipru, il-Latvja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, l-Awstrija, il-Portugall, is-Slovenja u s-Slovakkja.

¹¹¹ Ibbażat fuq *data* pprovduta mid-**Dikjarazzjoni tal-Istimi għas-sena finanzjarja 2022** tal-Kummissjoni, p 34.

Bi tqabbil ma' dan, għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni:

- 23 mis-27 ftehim ta' sħubija u 185 mit-371 programm fl-ambitu ta' dan ir-rapport analitiku kienu ġew approvati mill-Kummissjoni għall-perjodu 2021-2027;
- l-ebda talba għall-pagament *interim* ma kienet għadha ġiet ippreżentata għall-perjodu 2021-2027. Fl-2022, il-pagamenti ta' prefinanzjamenti jikkostitwixxu l-biċċa l-kbira mill-ammont li huwa mistenni li jiġihallas;
- il-Kummissjoni għamlet pagamenti li jikkorrispondu għal 72 % tal-fondi għall-perjodu 2014-2020. In-Netherlands, id-Danimarka u l-Kroazja kienu assorbew inqas minn 58 % tal-allokazzjonijiet tagħhom (inkluż ir-REACT-EU), u l-Belġju, il-Ġermanja, l-Italja, Malta, is-Slovakkja u Spanja kienu assorbew inqas minn 65 %.

Il-koordinazzjoni tal-implimentazzjoni simultanja taż-żewġ strumenti u l-evitar tar-riskju ta' finanzjament doppju huma parti mill-eżerċizzju ta' programmazzjoni

48 Fl-RRPs tagħhom, l-Istati Membri kienu meħtieġa jiddeskrivu kif se jikkoordinaw l-implimentazzjoni parallela tal-istrumenti, b'kont meħud tal-ammonti involuti, id-disponibbiltà u l-iskeda ta' żmien ta' proġetti maturi, u l-livell li fih il-qafas istituzzjonali u legali jistabbilixxi r-responsabbiltà għall-implimentazzjoni ta' riforma jew investiment¹¹². Dan huwa wkoll rekwiżit għall-ftehimiet ta' sħubija u għall-programmi taħt il-politika ta' koeżjoni.

49 Il-komplementarjetajiet u s-sinergiji jinkisbu jew bil-finanzjament ta' operazzjonijiet differenti li jibnu fuq xulxin, jew inkella bl-użu taż-żewġ strumenti għall-finanzjament ta' elementi differenti tal-istess operazzjoni. Fil-biċċa l-kbira mill-każijiet, id-deskrizzjonijiet mogħtija fl-RRPs kienu ġenerali u qosra, parzjalment minħabba li l-ftehimiet ta' sħubija u l-programmi għall-perjodu 2021-2027 kienu għadhom ma tfasslux. B'rizultat ta' dan, l-awtoritajiet nazzjonali kellhom jieħdu inkunsiderazzjoni l-kontenut tal-RRPs tagħhom fil-ftehimiet ta' sħubija tagħhom tal-politika ta' koeżjoni 2021-2027. Dan l-eżerċizzju kien aktar faċli għall-Istati Membri li kienu stabbilixxew qafas ta' demarkazzjoni strateġika minn qabel (ara l-**Kaxxa 9**).

¹¹² SWD(2021) 12, il-Parti 1/2, p. 43.

Kaxxa 9

Il-qafas ta' demarkazzjoni fi Franza

Biex janalizzaw trikkib potenzjali bejn l-RRF u l-fondi taht il-politika ta' koeżjoni 2021-2027, u jikkjarifikaw liema tip ta' investimenti kellhom jiġu ffinanzjati minn liema fond, l-awtoritajiet Franciżi indikawlna li stabbilew qafas ta' demarkazzjoni, li aktar tard ġie ppubblikat fi gwida¹¹³.

Bħala l-bażi ntuzaw erba' kriterji prinċipali:

- **kriterju ta' twaqqit**, l-assorbiment tal-fondi fuq bażi sekwenzjali billi jintużaw, l-ewwel, l-RRF jew il-fondi li jifdal mill-perjodu 2014-2020, inkluż ir-REACT-EU u, it-tieni, il-fondi taht il-politika ta' koeżjoni 2021-2027;
- **kriterju tematiku**, skont it-temi eliġibbli koperti;
- **kriterju dwar il-benefiċjarju**, l-użu tal-RRF għal tipi speċifiċi ta' benefiċjarji;
- **kriterju territorjali**, l-allokazzjoni tal-RRF u tal-fondi taht il-politika ta' koeżjoni lil territorji separati f'konformità mal-prijoritajiet ta' investiment magħżula minn qabel skont iż-żona ġeografika.

Minkejja li l-eżistenza ta' tali qafas ma tneħħix il-ħtieġa għal aktar koordinazzjoni matul l-implimentazzjoni fil-livell reġjonali u fil-livell tal-proġett, din tgħin biex jiġu stabbiliti l-prinċipji prinċipali.

50 Fil-valutazzjoni tagħha tal-RRPs, il-Kummissjoni kellha teżamina l-komplementarjetà u l-koordinazzjoni ma' fondi oħra tal-UE¹¹⁴. Il-ftehimiet operazzjonali ffirmati ma' kull Stat Membru għall-RRF jipprevedu wkoll avveniment annwali li għandu jsir f'kull Stat Membru biex tiġi diskussa l-implimentazzjoni kemm tal-RRP kif ukoll ta' programmi oħra tal-UE¹¹⁵.

¹¹³ Il-gwida ppubblikata mill-awtoritajiet Franciżi hija disponibbli [hawn](#).

¹¹⁴ SWD(2021) 12, il-Parti 1/2, p. 44.

¹¹⁵ Ir-Rapport tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Irkupru u Reżiljenza, COM(2022) 75, pp. 7 u 57.

51 Operazzjoni tista' tigi ffinanzjata miż-żewġ strumenti dment li l-istess spiza tigi koperta darba biss, u dment li l-RRF ma tkoprix il-kofinanzjament nazzjonali obbligatorju tal-proġetti tal-politika ta' koeżjoni¹¹⁶. L-Istati Membri kollha li kkonsultajna rrapportaw li kienu qiesu dan ir-riskju u ħadu miżuri biex itaffuh. Il-Kummissjoni kellha tivvaluta *ex ante* jekk l-RRPs kienx fihom tali miżuri¹¹⁷.

L-assorbiment tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni se jiġi influwenzat mill-RRF, iżda anki minn fatturi oħra

52 B'segwitu għall-adozzjoni tal-RRF, l-Istati Membri jistgħu jonfqu sinifikattivament aktar flus fuq investimenti milli setgħu jagħmlu qabel għall-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali. Sitt pajjiżi jistgħu jonfqu mill-inqas id-doppju ta' dak li nefqu fil-perjodu 2014-2020¹¹⁸; seba' pajjiżi mill-inqas tliet darbiet aktar¹¹⁹; u żewġ pajjiżi, il-Lussemburgu u n-Netherlands, seba' darbiet aktar.

53 Matul il-perjodu 2014-2020, il-FEŻR u l-FK ipprovdew finanzjament ekwivalenti għal madwar 10 % tal-investiment pubbliku totali fis-27 Stat Membru kollha tal-UE. F'10 Stati Membri¹²⁰, il-finanzjament mill-FEŻR u mill-FK kien jirrappreżenta aktar minn terz tal-investimenti pubbliċi kollha¹²¹. Għal dawn l-Istati Membri, l-assorbiment ta' sinifikattivament aktar fondi tal-UE fil-perjodu 2021-2027 se jkun sfida partikolari¹²².

¹¹⁶ L-Artikolu 9 tar-[Regolament dwar l-RRF](#). SWD(2021) 12, il-Parti 1/2, p. 42.

¹¹⁷ L-Artikolu 19(3)(j) u l-Kriterju 2.10 fl-Anness V tar-[Regolament dwar l-RRF](#).

¹¹⁸ Il-Bulgarija, il-Ġermanja, l-Irlanda, il-Greċja, Ċipru u l-Finlandja.

¹¹⁹ Il-Belġju, id-Danimarka, Spanja, Franza, l-Italja, l-Awstrija u l-Iżvezja.

¹²⁰ Il-Bulgarija, l-Estonja, il-Kroazja, il-Latvja, il-Litwanja, l-Ungerija, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija u s-Slovakkja.

¹²¹ Il-Kummissjoni, [It-tmien rapport dwar il-koeżjoni](#), p. 243.

¹²² Ir-[Rapport Annwali 2016](#), il-paragrafi 2.24 u 2.25.

54 Il-pressure biex jiġu assorbiti l-fondi tizdied lejn tmiem il-perjodu ta' eliġibbiltà, kif diġà rrapportajna precedentement¹²³. Dan jista' jwassal biex tingħata inqas kunsiderazzjoni lill-valur miżjud tal-investimenti, possibbilment bir-riskju li ma jiġux osservati ċerti regoli ta' eliġibbiltà u mingħajr ma jinkiseb valur tajjeb għall-flus¹²⁴. Madankollu, għall-perjodu 2021-2027, inbidlu għadd ta' aspetti. Dawn għandhom mnejn itaffu xi wħud mill-isfidi tal-assorbiment għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni.

- Proġetti ta' infrastruttura fuq skala kbira spiss jiġu ffinanzjati f'bosta perjodi konsekuttivi. Spiss dan ikun neċessarju minħabba l-ammont ta' żmien meħtieġ biex tali proġetti jsiru operazzjonali. Iżda kif osservajna fil-passat, dan jista' wkoll ikun konsegwenza ta' dewmien matul l-ippjanar u l-kostruzzjoni¹²⁵. Wara l-2026, mhumix se jsiru żborżi ulterjuri mill-RRF lill-Istati Membri. F'każ li ċerti investimenti taħt l-RRF ma jkunux ġew ikkompletati u jkunu jirrikjedu finanzjament addizzjonali, tali finanzjament jista' jinstab fil-programmi tal-politika ta' koeżjoni. Dan juri wkoll il-ħtieġa għal koerenza fil-programmazzjoni taż-żewġ strumenti.

¹²³ L-Analiżi Rapida dwar Każ Speċifiku 2019: "Impenji pendenti fil-baġit tal-UE – Harsa aktar mill-qrib", April 2019, il-paragrafi 20 u 34-39. Ir-Rapport Speċjali 17/2018, il-paragrafi 20-21 u 83-84.

¹²⁴ Ir-Rapport Speċjali 17/2018, il-paragrafi 15 u 87.

¹²⁵ Ir-Rapport Analitiku 05/2021: "Il-qafas tal-UE għal proġetti kbar ta' infrastruttura tat-trasport: tqabbil internazzjonali", il-paragrafi 52-53, p. 27. Ir-Rapport Speċjali 10/2020: "Infrastrutturi tat-trasport fl-UE: tinħtieġ aktar rapidità fl-implimentazzjoni ta' megaproġetti biex l-effetti tan-network jitwasslu fil-ħin", il-paragrafi 45-48 u 84-86.

- Ir-RDK jippermetti li l-Istati Membri jallokaw mill-ġdid sa 5 % tal-pakketti nazzjonali inizjali tagħhom għal kull fond taħt il-politika ta' koeżjoni lil kwalunkwe strument ieħor taħt ġestjoni diretta jew indiretta, inklużi l-RRPs tagħhom. Dan jieħu inkunsiderazzjoni wkoll trasferimenti possibbli lejn il-programm InvestEU¹²⁶ fil-livell tal-ftehim ta' shubija jew permezz ta' emendi għall-programm. F'Mejju 2022, il-Kummissjoni pproponiet li żżid dan il-perċetwal għal 12.5 %, taħt ċerti kundizzjonijiet¹²⁷, bħala waħda mill-miżuri tar-REPowerEU¹²⁸. Aħna pprovdejna opinjoni dwar din il-proposta¹²⁹.
- Fl-aħħar nett, kemm l-RRF kif ukoll il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 se jiġu implimentati fil-kuntest ta' prezzijiet ogħla minhabba l-inflazzjoni. Għall-RRF, dan se jqiegħed pressjoni addizzjonali fuq l-Istati Membri biex jikkontrollaw l-ispejjeż jew jimpenjaw fondi nazzjonali addizzjonali biex jikkompletaw l-investimenti u r-riformi tal-RRF. Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, b'mod ġenerali l-finanzjament huwa bbażat fuq l-ispejjeż reali mgarrba. Billi l-ispejjeż akbar se jiġġarrbu parzjalment mill-baġit tal-UE, dan x'aktarx se jirriżulta f'rata ta' assorbiment ogħla.

¹²⁶ https://investeu.europa.eu/index_en

¹²⁷ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Pjan REPowerEU, COM(2022) 230 final, il-paragrafu 4.3.

¹²⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/mt/IP_22_3131

¹²⁹ L-Opinjoni Nru 04/2022 dwar il-Proposta għal Regolament tal-Parlament u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) 2021/241 fir-rigward tal-Kapitoli tar-REPowerEU fil-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza u li jemenda r-Regolament (UE) 2021/1060, ir-Regolament (UE) 2021/2115, id-Direttiva 2003/87/KE u d-Deċiżjoni (UE) 2015/1814 [2022/0164 (COD)].

Kundizzjonijiet biex isiru l-pagamenti

Il-finanzjament taħt l-RRF mhuwiex marbut mal-ispejjeż

L-RRF tiffinanzja riformi u investimenti abbażi tal-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri

55 Ir-Regolament Finanzjarju jistabbilixxi tliet forom ta' appoġġ finanzjarju mogħti mill-UE¹³⁰:

- ir-**“rimborż tal-ispejjeż verament imġarrba”** jinvolve li l-finanzjament tal-UE jiġi rrimborżat abbażi tal-ispejjeż reali mġarrba mill-benefiċjarju. Dawn l-ispejjeż iridu jiġu ssostanzjati minn dokumenti ta' sostenn.
- l-**“għażliet ta' spejjeż simplifikati”** (SCOs) jirrimborżaw in-nefqa b'rata kkalkulata minn qabel. Skali standard ta' spejjeż għal kull unità u somom f'daqqa jistgħu jorbtu l-pagamenti mal-outputs, iżda mhux neċessarjament mar-riżultati¹³¹.
- Taħt il-mudell ta' **“finanzjament mhux marbut mal-ispejjeż”** (FNLTC), operazzjoni tirċievi finanzjament tal-UE meta tikseb riżultati jew tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti preċedentement fil-leġiżlazzjoni. L-FNLTC ġie introdott għall-ewwel darba fl-2018, meta r-Regolament Finanzjarju ġie rivedut.

56 Il-mudell FNLTC huwa obbligatorju għall-RRF: huwa jagħti appoġġ lill-Istati Membri biex jimplimentaw riformi u investimenti kompletament abbażi tal-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri. Huwa ma japplikax għal operazzjonijiet individwali, li għalihom l-Istati Membri jistgħu jagħzlu kwalunkwe mudell ta' finanzjament adatt skont ir-regoli nazzjonali tagħhom. L-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri huwa l-uniku kriterju għall-awtorizzazzjoni ta' pagament¹³².

¹³⁰ L-Artikolu 125(1) tar-Regolament Finanzjarju.

¹³¹ Ir-Rapport Speċjali 24/2021, il-paragrafu 90.

¹³² Il-Premessa 18 u l-Artikoli 4(2) u 24(3) tar-Regolament dwar l-RRF.

57 Qabel ma tiġi pprezentata l-ewwel talba għall-pagament, il-Kummissjoni u l-Istati Membri individwali jiffirmaw arrangamenti operazzjonali. Dawn huma dokumenti li fihom dettalji dwar kif is-CID se tiġi mmonitorjata, u x'evidenza l-Kummissjoni tistenna li tara biex jintwera li kull stadju importanti u mira ntlaħqu¹³³. Qabel ma jsir kwalunkwe żborż taħt l-RRF, il-Kummissjoni trid tivvaluta jekk l-Istat Membru laħqux b'mod sodisfaċenti l-istadji importanti u l-miri kollha marbuta mat-talba għall-pagament speċifika¹³⁴. Barra minn hekk, l-Istat Membru jrid jipprovdi aċċertament lill-Kummissjoni li jkun ħa miżuri biex jiproteġi l-interessi finanzjarji tal-UE. Madankollu, dan ma jiġix ivverifikat mill-Kummissjoni qabel ma tawtorizza l-iżborż. Huwa biss sussegwentement li l-Kummissjoni twettaq verifikazzjonijiet u awditi *ex post* fuq bażi ta' kampjun fl-Istati Membri.

58 L-arrangamenti operazzjonali jitfasslu mill-Kummissjoni u mill-Istat Membru kkonċernat. Ir-Regolament dwar l-RRF jipprovdi biss informazzjoni limitata dwar il-kontenut tagħhom. Il-Kummissjoni hejjiet mudell għall-arrangamenti operazzjonali, iżda ħarġitu biss f'Ottubru 2021, wara li l-biċċa l-kbira mis-CIDs kienu ġew adottati.

59 Il-Kummissjoni biġisiebha wkoll tapplika l-mudell ta' finanzjament tal-RRF għal oqsma oħra tal-baġit. Hija diġà pproponiet ir-replikazzjoni tal-prinċipju prinċipali tal-finanzjament taħt l-RRF fil-Fond Soċjali għall-Klima¹³⁵ l-ġdid, bl-intenzjoni li timmaniġġjah bl-użu tal-pjanijiet tal-Istati Membri, u fejn il-pagamenti huma mistennija li jsiru mal-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri maqbula minn qabel. B'mod simili, mill-2023 'il quddiem, il-mudell tal-implimentazzjoni tal-politika agrikola komuni se jsegwi approċċ ibbażat fuq l-outputs¹³⁶.

¹³³ L-Artikolu 20(6) tar-Regolament dwar l-RRF. SWD(2021) 12 final, p. 34.

¹³⁴ L-Artikolu 24(3) tar-Regolament dwar l-RRF.

¹³⁵ Il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi Fond Soċjali għall-Klima, COM(2021) 568 final.

¹³⁶ Il-Premessa 28 u l-Artikolu 37 tar-Regolament (UE) 2021/2116 dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1306/2013. Valutazzjoni tal-impatt imwettqa mill-Kummissjoni, SWD(2018) 301, l-Anness 4, it-Taqsima 2.3.

Il-politika ta' koeżjoni tiffinanzja operazzjonijiet primarjament abbażi tar-rimborż tal-ispejjeż imġarrba

60 Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, il-kundizzjonijiet għall-pagament huma li jiġu ssodisfatti l-kundizzjonijiet abilitanti rilevanti, u li jiġi ppreżentat il-pakkett ta' aċċertament dwar ir-regolarità tan-nefqa ddikjarata mill-Istat Membru¹³⁷. Il-Kummissjoni tħallas l-ammont mitlub mill-Istat Membru, dment li dan ikun inqas mill-kontribuzzjoni tal-UE approvata għall-prijorità rispettiva taħt il-programm u jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha ta' eligibbiltà għan-nefqa ddikjarata. Dan japplika wkoll meta l-programmi jagħmlu użu mill-SCOs jew mill-mudelli FNLTTC.

61 Aħna rrapportajna preċedentement¹³⁸ li parti żgħira biss mill-infiq tal-koeżjoni għall-perjodu 2014-2020 kienet ġiet irrimborzata bl-użu ta' mudelli ta' finanzjament ibbażat fuq il-prestazzjoni, kważi kompletament permezz ta' SCOs taħt il-FSE. Sa issa, kważi l-programmi kollha tal-FEŻR u l-FK ġew esklużivament implimentati abbażi tar-rimborż tal-ispejjeż imġarrba. Il-mudell FNLTTC ġie ppilotat għal proġett wieħed biss taħt il-FEŻR fl-Awstrija. Għall-perjodu 2021-2027, l-SCOs saru obbligatorji għall-operazzjonijiet iffinanzjati mill-FEŻR u mill-FSE+ li ma jaqbx il-EUR 200 000¹³⁹. Il-Kummissjoni tistenna wkoll li l-mudell FNLTTC se jintuża aktar milli fil-perjodi ta' programmazzjoni preċedenti.

Applikazzjoni differenti tal-mudell FNLTTC għaż-żewġ strumenti

62 Matul il-perjodu 2021-2027, il-mudell FNLTTC qed jintuża b'mod differenti taħt l-RRF milli taħt il-politika ta' koeżjoni. B'mod partikolari, hemm differenzi fil-mod kif jintużaw it-termini "stadji importanti" u "miri", u fil-mod kif l-iżborzi għall-ilħuq tagħhom huma ġġustifikati mill-ispejjeż ta' bażi (ara l-**Kaxxa 10**).

¹³⁷ L-Artikoli 15(5), 91(2) u 98(1) tar-RDK.

¹³⁸ Ir-Rapport Speċjali 24/2021, il-paragrafi 93, 101 u 127 u l-Kaxxa 8.

¹³⁹ L-Artikolu 53(2) tar-RDK.

Kaxxa 10

Differenzi fl-applikazzjoni tal-mudell FNLTC taħt iż-żewġ strumenti

L-iżborzi taħt il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni għall-perjodu 2021-2027 huma:

- relatati ma' passi intermedji individwali lejn ir-riżultati mistennija;
- ibbażati fuq stadji importanti u miri stabbiliti fil-programmi, li t-tnejn li huma jridu jkunu kwantitattivi¹⁴⁰. L-iżborzi jistgħu wkoll ikunu marbuta ma' kundizzjonijiet, li jista' jkun li jkollhom aspetti kwalitattivi¹⁴¹;
- iddeterminati fuq il-baži ta' stima *ex ante* tal-ispejjeż, u mhux fuq il-baži tal-ispejjeż reali mgarrba¹⁴².

L-iżborzi taħt l-RRF huma¹⁴³:

- imħallsa f'pagamenti parzjali predefiniti stabbiliti fis-CID;
- dipendenti fuq l-ilħuq ta' grupp ta' stadji importanti u miri stabbiliti fis-CID, fejn l-istadji importanti jkejlu l-progress kwalitattiv, u l-miri jkejlu l-progress kwantitattiv lejn il-kisba ta' riformi u investimenti¹⁴⁴;
- la marbuta mal-ispejjeż stmati *ex ante* għal kull miżura, u lanqas mal-ispejjeż reali mgarrba¹⁴⁵ (ara l-paragrafu 43).

Taħt iż-żewġ strumenti, huwa f'idejn l-Istati Membri li jiddeċiedu jekk il-mudell huwiex se japplika wkoll bejn l-awtorità manigerjali u l-benefiċjarju, għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, jew l-Istat Membru u r-riċevitur finali, għall-RRF¹⁴⁶.

¹⁴⁰ L-Artikolu 2(11) u 2(12) tar-RDK.

¹⁴¹ L-Artikolu 51(a) tar-RDK.

¹⁴² L-Artikolu 95(1) u l-Anness V – l-Appendiċi 2 tar-RDK.

¹⁴³ L-Artikolu 4(2) u l-Premessi 18, 30, 51 u 52 tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁴⁴ L-Artikolu 2(4) tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁴⁵ SWD(2021) 12 final, il-Parti 1/2, p. 35.

¹⁴⁶ Il-Premessa 41 u l-Artikolu 95(3) tar-RDK. Il-Premessa 18 tar-Regolament dwar l-RRF.

Għad irid jidher il-livell sa fejn il-finanzjament taħt l-RRF huwa aktar ibbażat fuq il-prestazzjoni meta mqabbel mal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni

63 L-ibbaġitjar abbażi tal-prestazzjoni huwa l-użu sistemiku ta' informazzjoni dwar l-outputs, ir-riżultati u/jew l-impatti biex tiġi infurmata, influwenzata u/jew iddeterminata l-allokazzjoni tal-fondi pubbliċi¹⁴⁷. L-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD) tiddefinixxi tliet kategoriji wesgħin ta' bbaġitjar abbażi tal-prestazzjoni¹⁴⁸ (ara l-**Kaxxa 11**).

Kaxxa 11

Il-klassifikazzjoni tal-OECD dwar l-ibbaġitjar abbażi tal-prestazzjoni

L-OECD tidentifika tliet kategoriji wesgħin ta' sistemi ta' bbaġitjar abbażi tal-prestazzjoni:

- ibbaġitjar ta' preżentazzjoni abbażi tal-prestazzjoni, fejn tiġi prodotta informazzjoni dwar il-prestazzjoni u tintwera flimkien mal-allokazzjonijiet tal-finanzjament, iżda mhux neċessarjament tintuża biex jittieħdu deċiżjonijiet dwar l-infiq;
- ibbaġitjar infurmat fuq il-prestazzjoni, fejn tali informazzjoni espliċitament tinfluwenza l-allokazzjoni tar-riżorsi; u
- ibbaġitjar abbażi tal-prestazzjoni, fejn il-finanzjament ikun marbut mal-outputs u mal-eżiti.

64 F'rapport preċedenti¹⁴⁹, aħna kkonkludejna li sar ħafna matul il-perjodu 2014-2020 biex tissaħħaħ l-orjentazzjoni tal-prestazzjoni tal-politika ta' koeżjoni, iżda li l-finanzjament ibbażat fuq il-prestazzjoni għadu ma sarx realtà. Skont studju tal-2018 imwettaq mill-Kummissjoni, l-appoġġ baġitarju u finanzjament aktar ibbażat fuq il-prestazzjoni jistgħu jikkostitwixxu mekkaniżmu sempliċi u effettiv għal dawk il-partijiet

¹⁴⁷ L-OECD, *Incentivising performance in public investment policies delivered at national and subnational levels: Managing across temporal and institutional horizons*, il-31 ta' Marzu 2017, p. 8-9.

¹⁴⁸ L-OECD, *Budgeting and performance in the European Union: A review by the OECD in the context of EU budget focused on results*, OECD Journal on Budgeting, il-Volum 2017/1, it-Taqsima 1.2.1.

¹⁴⁹ Ir-Rapport Speċjali 24/2021, il-paragrafu 107.

tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni fejn l-outputs jistgħu jiġu attribwiti b'mod ċar għall-finanzjament¹⁵⁰.

65 Għad irid jidher il-livell sa fejn il-finanzjament taħt l-RRF huwa aktar ibbażat fuq il-prestazzjoni meta mqabbel mal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni. Fi kwalunkwe każ, billi xi wħud mill-istadji importanti u l-miri speċifikati fl-RRPs jirrigwardaw l-inputs jew l-outputs minflok l-eżiti¹⁵¹, il-finanzjament taħt l-RRF ma jissodisfax kompletament il-kriterji tal-OECD għal sistemi ta' bbaġitjar abbażi tal-prestazzjoni.

L-RRF tista' tippermetti li l-fondi jiġu żborżati aktar malajr

66 Hemm diversi differenzi oħra bejn iż-żewġ strumenti fil-mod li bih jiġu żborżati l-pagamenti. Il-pagamenti li saru sa issa jindikaw ukoll li jista' jkun li l-Kummissjoni tiżborża l-fondi aktar malajr taħt l-RRF milli tista' għall-programmi tal-politika ta' koeżjoni. Dan huwa prinċipalment dovut għall-fatt li t-talbiet għall-pagament huma bbażati fuq pagamenti parzjali maqbula minn qabel, li jiġbru flimkien l-istadji importanti u l-miri u d-differenzi fil-mod kif dawn it-talbiet jiġu vvalutati. Dan iwassal biex il-verifiki ta' qabel l-iżborżi jieħdu inqas ħin. Wara valutazzjoni tar-riskju, il-Kummissjoni tista' madankollu twettaq verifikazzjonijiet aktar dettaljati fi stadju aktar tard, biex tindirizza r-riskji għall-ġestjoni finanzjarja tajba¹⁵² (ara l-**Figura 8**).

¹⁵⁰ Il-Kummissjoni (Ramboll, Ecorys, CSIL): “[Feasibility study for a potential use of Budget Support to deliver ESI Funds](#)”, 2018, pp. 3 sa 7.

¹⁵¹ Ir-Rapport Speċjali 21/2022, il-paragrafi 87-89.

¹⁵² Ir-Rapporti Annwali 2021, il-paragrafu 10.12.

Figura 8 – Kundizzjonijiet biex isiru l-pagamenti

KUNDIZZJONIJIET	POLITIKA TA' KOEŻJONI	RRF
PREFINANZJAMENT <i>L-Istati Membri jirċievu prefinanzjament</i>	Prefinanzjament annwali ta' 0.5 % tal-allokkazzjoni totali mill-2021 sal-2026 għal kull fond	Pagament ta' prefinanzjament wieħed sa 13 % biss għall-RRP li għie adottat mill-Kunsill fl-2021
TALBA GĦALL-PAGAMENT <i>Mibgħuta lill-Kummissjoni, u akkumpanjata minn dikjarazzjoni ta' ġestjoni</i>	Massimu ta' sitt talbiet għall-pagament kull sena għal kull programm Talbiet ibbażati fuq l-ispejjeż verament imġarrba sakemm ma jsirx użu mill-SCOs u l-FNLTC Rati ta' kofinanzjament nazzjonali ta' mill-inqas 15 % – 60 % skont il-fond u l-livell ta' żvilupp tar-reġjun appoġġat	Massimu ta' żewġ talbiet għall-pagament kull sena għal kull Stat Membru Talbiet ibbażati fuq ammonti ta' pagamenti parzjali maqbula minn qabel li jiġbrun flimkien l-istadji importanti u l-miri Il-proġetti huma 100 % ffinanzjati minn fondi tal-UE
VALUTAZZJONI <i>Tat-talbiet għall-pagament mill-Kummissjoni</i>	Valutazzjoni tan-nefqa ddikjarata mill-Istat Membru fil-pakkett ta' aċċertament	Valutazzjoni bbażata fuq l-ilhuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri Il-Kummissjoni tadotta deċiżjoni li tawtorizza l-iżborż filwaqt li tiegħu inkunsiderazzjoni l-opinjoni tal-Kunsill
VALIDAZZJONI u PAGAMENT <i>Lill-Istati Membri</i>	Il-Kummissjoni tivvalida l-pagament	
TELF POTENZJALI <i>Ta' fondi mhux użati</i>	Telf gradwali tal-fondi impenjati kull sena li għalihom ma ssirx talba għall-pagament fi żmien tliet snin (mill-2021 sal-2026) jew fi żmien sentejn (għall-2027) (proċedura ta' diżimpenn)	Il-fondi li ma jithallsux lill-Istat Membru sa tmiem l-2026 jintilfu

Sors: il-QEA, ibbażat fuq ir-Regolament dwar ir-RDK u r-Regolament dwar l-RRF.

Rati oġhla ta' prefinanzjament taħt l-RRF meta mqabbla mal-politika ta' koeżjoni

67 Il-livell ta' prefinanzjament – fi kliem ieħor, il-proporzjon tal-allokkazzjoni mħallsa lil Stat Membru qabel ma jsiru l-pagamenti formali marbuta mal-kundizzjonijiet għall-pagament – huwa differenti bejn l-RRF u l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni. Ir-rata ta' prefinanzjament tal-RRF hija sinifikattivament oġhla. Għaż-żewġ strumenti, il-pagamenti ta' prefinanzjamenti jithallsu permezz ta' pagamenti futuri¹⁵³ (ara l-Kaxxa 12).

¹⁵³ L-Artikolu 90(5) tar-RDK. L-Artikolu 13(2) tar-Regolament dwar l-RRF.

Kaxxa 12

Prefinanzjament

Fl-ambitu tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, l-Istati Membri huma intitolati jirċievu pagamenti parzjali ta' prefinanzjament annwali ta' 0.5 % tal-appoġġ totali mill-2021 sal-2026. Il-Kummissjoni se tapprova l-prefinanzjament għall-2021 u l-2022 kull sena u, għall-2023 sal-2026, sa mhux aktar tard miż-żmien tal-għeluq tal-programmi¹⁵⁴.

Taħt l-RRF, l-Istati Membri għandhom għad-dispożizzjoni rata ta' prefinanzjament ta' darba sa 13 % tal-għotja u, jekk applikabbli, tas-self¹⁵⁵. Fl-2021, l-Istati Membri kollha talbuha, ħlief l-Irlanda.

68 Taħt l-RRF, il-Kummissjoni tista' tirkupra wkoll kwalunkwe prefinanzjament jekk ma jsir l-ebda progress tangibbli lejn kwalunkwe stadju importanti u mira rilevanti fi żmien 18-il xahar wara li l-adozzjoni tas-CID¹⁵⁶. Madankollu, sa Ottubru 2022, it-tifsira ta' "progress tangibbli" kienet għadha ma gietx iddefinita mill-Kummissjoni.

Għaż-żewġ strumenti, id-dikjarazzjonijiet ta' ġestjoni huma marbuta mal-kundizzjonijiet tagħhom għall-pagament

69 Biex tipproċedi b'talba għall-pagament, il-Kummissjoni teħtieġ dikjarazzjoni ta' ġestjoni għaż-żewġ strumenti. Din tiċċertifika li l-informazzjoni ppreżentata hija kompleta, preċiża u affidabbli, u tikkonferma li n-nefqa ta' bażi ntuzat għall-iskop intenzjonat, u li kienet tikkonforma mar-regoli applikabbli kollha:

- Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, l-awtorità manigerjali tippreżenta dikjarazzjoni ta' ġestjoni waħda għal kull sena kontabilistika, irrispettivament mill-għadd ta' applikazzjonijiet għall-pagament¹⁵⁷. Hija tiċċertifika li n-nefqa ddikjarata kienet legali u regolari, u tipprovdi informazzjoni dwar ir-riżultati tal-interventi.

¹⁵⁴ L-Artikoli 90(2) u 90(5) tar-RDK.

¹⁵⁵ L-Artikolu 13(1) tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁵⁶ L-Artikolu 24(9) tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁵⁷ L-Artikoli 74(1)(f) u 98(1)(b) u l-Anness XVIII tar-RDK.

- Bħala prerekwizit għall-iżborż taħt l-RRF, kull talba għall-pagament trid tkun akkumpanjata minn dikjarazzjoni ta' ġestjoni biex tiċċertifika l-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri marbuta mat-talba għall-pagament. Barra minn hekk, għal kull talba għall-pagament, l-Istat Membru jrid ukoll jipprovdi sommarju tal-awditi mwettqa, tad-dgħufijiet identifikati u ta' kwalunkwe azzjoni korrettiva meħuda¹⁵⁸.

70 Hemm ukoll differenzi fil-frekwenza tat-talbiet għall-pagament. L-Istati Membri jistgħu jipprezentaw sa żewġ talbiet għall-pagament taħt l-RRF lill-Kummissjoni kull sena, meta mqabbla ma' massimu ta' sitta għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni¹⁵⁹.

L-ebda kofinanzjament nazzjonali jew privat mhuwa meħtieġ għall-RRF

71 Ir-rata ta' kofinanzjament nazzjonali ta' strument tindika l-proporzjon tal-ispejjeż li mhumix koperti mill-finanzjament tal-UE. Tradizzjonalment, il-kofinanzjament nazzjonali jew privat obligatorju jiggarantixxi l-impenn u s-sjieda ta' Stat Membru jew ta' benefiċjarju, u jiżgura valur għall-flus fl-interventi appoġġati mill-UE. Dan kien ukoll il-prinċipju ġenerali għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni. B'kuntrast ma' dan, l-RRF ma tirrikjedi l-ebda kofinanzjament nazzjonali jew privat (ara l-**Kaxxa 13**).

Kaxxa 13

Kofinanzjament nazzjonali

Ir-rati ta' kofinanzjament nazzjonali għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni jvarjaw minn 15 % sa 60 %, skont il-fond u l-livell ta' żvilupp tar-reġjun appoġġat¹⁶⁰. Fil-passat, kien hemm ċerti każijiet fejn l-Istati Membri rċevew 100 % finanzjament mill-UE minn fondi taħt il-politika ta' koeżjoni minħabba ċirkustanzi eċċezzjonali, bħall-kriżi finanzjarja tal-perjodu 2008-2009¹⁶¹, u biex jittaffu l-effetti tal-pandemija tal-COVID-19 għas-sena kontabilistika 2020-2021¹⁶².

Ma hemm l-ebda rekwiżit ta' kofinanzjament għall-finanzjament taħt l-RRF u r-REACT-EU¹⁶³.

¹⁵⁸ L-Artikolu 22(2)(c) tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁵⁹ L-Artikolu 24(2) tar-Regolament dwar l-RRF. L-Artikolu 91(1) tar-RDK.

¹⁶⁰ L-Artikolu 112 tar-RDK.

¹⁶¹ L-Artikolu 77(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) 1083/2006.

¹⁶² L-Artikolu 2 tar-Regolament (UE) 2020/558.

¹⁶³ L-Artikolu 20(4) tar-Regolament dwar l-RRF. L-Artikolu 92b(12) tar-Regolament REACT-EU.

Taħt I-RRF, id-diżimpenji jseħħu biss fi tmiem il-perjodu ta' eliġibbiltà

72 Fil-programmi tal-politika ta' koeżjoni, il-finanzjament li ma jkunx intefaq f'ċertu perjodu ta' żmien jintilef awtomatikament. Din il-prattika, imsejha "diżimpenn", hija maħsuba biex tteġġegħ dixxiplina finanzjarja fl-implimentazzjoni tal-programmi, billi kwalunkwe finanzjament mitluf inaqqas l-impatt potenzjali tal-politika. Dan id-diżimpenn gradwali matul il-perjodu ta' eliġibbiltà japplika biss għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, mhux għall-RRF (ara l-**Kaxxa 14**).

Kaxxa 14

Regoli ta' diżimpenn

Il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni jiġu impenjati annwalment fil-bidu tal-perjodu lil kull Stat Membru, u jintilfu jekk ma jintużawx fi żmien tliet snin (għall-2021 sal-2026), u fi żmien sentejn (għall-2027)¹⁶⁴.

Taħt I-RRF, l-impenn tal-appoġġ finanzjarju jiġi fornut minn qabel fis-snin inizjali tal-perjodu ta' eliġibbiltà. Il-Kummissjoni trid timpenja 70 % tal-għotjiet sa tmiem l-2022, u t-30 % li jifdal, inkluż il-komponent tas-self, sa tmiem l-2023¹⁶⁵.

Kwalunkwe fond li ma jiġix impenjat sa dawn l-iskadenzi, minħabba li s-CIDs ma jkunux ġew adottati jew minħabba li s-self ma jkunx intalab, jintilef.

Taħt I-RRF, ladarba l-fondi jiġu impenjati, l-Istati Membri ma jkollhomx ir-riskju li jitilfu xi fondi mhux użati matul il-perjodu ta' implimentazzjoni tal-RRF. L-istadji importanti u l-miri kollha jridu jintlaħqu sal-31 ta' Awwissu 2026¹⁶⁶. Il-fondi li ma jithallsux sa tmiem l-2026 se jiġu diżimpenjati¹⁶⁷.

¹⁶⁴ L-Artikolu 105 tar-RDK.

¹⁶⁵ Il-Premessi 46-47 u l-Artikoli 12 u 14 tar-Regolament dwar I-RRF.

¹⁶⁶ L-Artikoli 18(4)(i) u 20(5)(d) tar-Regolament dwar I-RRF.

¹⁶⁷ L-Artikolu 24(1) tar-Regolament dwar I-RRF.

Monitoraġġ u spiża tal-implimentazzjoni

Dispożizzjonijiet differenti ta' monitoraġġ, rappurtar u evalwazzjoni

73 Il-monitoraġġ, ir-rappurtar u l-evalwazzjoni huma meħtieġa biex jiġi żgurat li l-fondi jikkontribwixxu għall-oġettivi stabbiliti, biex jiġu identifikati l-problemi sabiex ikunu jistgħu jiġu indirizzati fi żmien xieraq, u biex tinkiseb stampa ġenerali tal-progress fil-livell tal-UE. Għaż-żewġ strumenti japplikaw dispożizzjonijiet differenti (ara l-*Figura 9*).

Figura 9 – Rekwiżiti ta' monitoraġġ, rappurtar u evalwazzjoni

REKWIŻITI	POLITIKA TA' KOEŻJONI	RRF
STATI MEMBRI <i>Arrangamenti ta' monitoraġġ u rappurtar</i>	Monitoraġġ skont il-programm, bl-użu ta' indikaturi li mhumieq marbuta mat-talbiet għall-pagament Regoli preskrittivi dwar ir-rwol tal-kumitat ta' monitoraġġ Preżentazzjoni lill-Kummissjoni: ○ Data finanzjarja: hames darbiet fis-sena ○ Data dwar il-prestazzjoni: darbtejn fis-sena, inkluża data dwar l-indikaturi komuni ○ Rieżami ta' nofs it-terminu (2025)	Monitoraġġ f'livell ċentrali, bl-użu ta' stadji importanti u miri maqbula minn qabel marbuta mat-talbiet għall-pagament L-Istati Membri jistgħu jużaw is-sistemi ta' monitoraġġ tagħhom li diġà jeżistu Preżentazzjoni lill-Kummissjoni: ○ Progress fir-rigward tal-istadji importanti u l-miri, li jakkumpanjaw kull talba għall-pagament: massimu ta' darbtejn fis-sena ○ Rapport ta' kull sentejn, li jaġġornaw id-data dwar l-indikaturi komuni
IL-KUMMISSJONI <i>Arrangamenti ta' monitoraġġ u rappurtar</i>	Laqgħa tar-rieżami annwali dwar il-prestazzjoni Rapport Annwali dwar il-Ġestjoni u l-Prestazzjoni lill-Parlament, fil-kuntest tal-proċedura ta' kwittanza Wiri ta' data aggregata fuq il-pjattaforma tad-Data Miftuħa Rapport dwar l-eżitu tar-rieżami ta' nofs it-terminu lill-Parlament u lill-Kunsill (2026)	Monitoraġġ inkorporat fis-Semestru Ewropew Analizi u evalwazzjoni tad-data mibgħuta mat-talba għall-pagament Rapport annwali dwar l-implimentazzjoni indirizzat lill-Parlament u lill-Kunsill Pubblikazzjoni ta' data aggregata fuq it-Tabella ta' valutazzjoni tal-RRF
IL-KUMMISSJONI <i>Evalwazzjoni</i>	Matul l-implimentazzjoni, fi tmiem l-2024 Evalwazzjoni ex post (2031)	Matul l-implimentazzjoni, fi Frar 2024 Evalwazzjoni ex post (2028)

Sors: il-QEA, ibbażat fuq ir-Regolament dwar ir-RDK u r-Regolament dwar l-RRF.

Il-monitoraġġ tal-RRF huwa marbut mal-istadji importanti u l-miri

74 Il-monitoraġġ imwettaq mill-Kummissjoni fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-RRPs ivarja sinifikattivament bejn l-Istati Membri. Dan minħabba li l-istadji importanti u l-miri, u l-evidenza meħtieġa biex jiġi vvalutat il-progress li sar lejhom, huma speċifiċi għal kull RRP. L-Istati Membri kollha jridu jinnominaw awtorità ċentrali li tipprovdi rappurtar ikkonsolidat lill-Kummissjoni u li għor ir-responsabbiltà kumplessiva għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-RRP.

75 Hemm diversi rekwiżiti ta' rappurtar assoċjati mal-RRF.

- Darbtejn fis-sena l-Istati Membri jridu jibagħtu rapport lill-Kummissjoni, f'April u f'Ottubru, dwar il-progress li jkun sar fl-RRP tagħhom, speċifikament dwar l-istadij importanti u l-miri. Dan jaqa' taħt il-qafas tas-Semestru Ewropew, fejn ir-rapport ta' April huwa parti mill-Programm Nazzjonali ta' Riforma¹⁶⁸.
- Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, darbtejn fis-sena l-Istati Membri jridu wkoll jibagħtu rapport, fi Frar u Awwissu, dwar l-indikaturi komuni stabbiliti għall-RRF permezz ta' Att Delegat¹⁶⁹.
- Il-Kummissjoni tirrapporta kull sena dwar l-implimentazzjoni tal-RRF lill-Parlament u lill-Kunsill¹⁷⁰. L-ewwel rapport annwali tal-Kummissjoni gie ppubblikat f'Marzu 2022; huwa kkonkluda li l-implimentazzjoni kienet għaddejja¹⁷¹.
- Kif ippjanat, il-Kummissjoni pprovdiet rapport ta' rieżami ta' darba lill-Parlament u lill-Kunsill fi tmiem Lulju 2022¹⁷², li skontu l-implimentazzjoni tar-riformi u l-investimenti tal-RRPs tal-Istati Membri tinsab għaddejja¹⁷³.
- Il-Parlament jista' jistieden lill-Kummissjoni għal-laqgħa ta' "djalogu dwar l-irkupru u r-reżiljenza" kull xahrejn¹⁷⁴. Sa Ottubru 2022, kienu saru seba' laqgħat ta' dan it-tip.

¹⁶⁸ L-Artikolu 27 tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁶⁹ L-Artikolu 2(3) tar-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2106 li jissupplimenta r-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza billi jistabbilixxi l-indikaturi komuni u l-elementi dettaljati tat-tabella ta' valutazzjoni tal-irkupru u r-reżiljenza.

¹⁷⁰ L-Artikolu 31 tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁷¹ COM(2022) 75, p. 64.

¹⁷² L-Artikolu 16 tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁷³ Rapport ta' rieżami tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, COM(2022) 383 final, p. 30.

¹⁷⁴ L-Artikolu 26 tar-Regolament dwar l-RRF.

76 Fir-rapport reċenti tagħna, aħna osservajna li l-istadji importanti u l-miri tal-RRF huma orjentati lejn l-output (jew saħansitra l-input) minflok lejn l-eżitu. Dan jillimita l-possibbiltà li titkejjel il-prestazzjoni tal-miżuri u fl-aħħar mill-aħħar l-impatt tagħhom fuq l-oġettivi ta' politika tal-UE tal-RRF¹⁷⁵.

Prestazzjoni skonnessa mir-rappurtar finanzjarju għall-politika ta' koeżjoni

77 L-arrangamenti għall-monitoraġġ tal-prestazzjoni għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni huma stabbiliti fir-RDK. Dawn l-arrangamenti huma vinkolanti għall-Istati Membri kollha u huma skonnessi mill-pagamenti, kemm f'termini tat-twaqqit kif ukoll tal-proċess, ħlief fil-każ tal-SCOs ibbażati fuq l-output u l-FNLTC:

- Il-kumitat ta' monitoraġġ ta' kull programm jiltaqa' mill-inqas darba fis-sena u jeżamina, fost affarijiet oħra, il-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni tal-programm u fl-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri tiegħu¹⁷⁶.
- Il-Kummissjoni teżamina l-prestazzjoni ma' kull Stat Membru f'laqgħa annwali ta' rieżami tal-prestazzjoni¹⁷⁷.
- Kull programm se jgħaddi minn rieżami ta' nofs it-terminu fl-2025 biex tiġi ddeterminata l-allokazzjoni ta' nofs il-finanzjament għall-2026 u l-2027, li jeżamina, fost l-oħrajn, il-progress fl-ilħuq tal-istadji importanti filwaqt li jieħu inkunsiderazzjoni d-diffikultajiet kbar esperjenzati fl-implimentazzjoni¹⁷⁸.
- Il-progress fl-ilħuq tal-oġettivi tal-programm jiġi eżaminat ukoll abbażi tar-rapport finali dwar il-prestazzjoni¹⁷⁹.

78 L-Istati Membri jridu jirrappurtaw id-*data* dwar l-implimentazzjoni tal-programmi tal-politika ta' koeżjoni lill-Kummissjoni b'mod aktar frekwenti milli jagħmlu għall-RRF; iridu jittrażmettu elettronikament id-*data* dwar l-implimentazzjoni finanzjarja ħames

¹⁷⁵ Ir-Rapport Speċjali 21/2022, il-paragrafi 88-89.

¹⁷⁶ L-Artikoli 38(1), 38(3) u 40(1) tar-RDK.

¹⁷⁷ L-Artikolu 41(1) tar-RDK.

¹⁷⁸ L-Artikoli 18 u 86(1) tar-RDK.

¹⁷⁹ L-Artikolu 43 tar-RDK.

darbiet fis-sena, u d-*data* dwar il-prestazzjoni darbtejn fis-sena¹⁸⁰. Ir-RDK ma jirrikjedix li l-Kummissjoni tibgħat rapport kull sena lill-Parlament u lill-Kunsill, iżda l-informazzjoni hija inkluża fid-dikjarazzjonijiet tal-programmi meħmuża mal-abbozz ta' baġit¹⁸¹ u fir-Rapport Annwali dwar il-Ġestjoni u l-Prestazzjoni bħala parti mill-proċedura ta' kwittanza¹⁸².

Saru sforzi biex tiżdied it-trasparenza tad-*data* ta' monitoraġġ, iżda għad hemm problemi oħra

Approċċi simili biex tiġi żgurata t-trasparenza fl-użu tal-finanzjament tal-UE

79 Il-Kummissjoni adottat approċċi simili għaż-żewġ strumenti biex tiżgura t-trasparenza fl-użu tal-finanzjament tal-UE u biex turi progress fl-implimentazzjoni. Fil-każ tal-RRF, il-Kummissjoni stabbiliet pjattaforma online msejġha t-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza, li hija aċċessibbli għall-pubbliku¹⁸³. Hija twettaq funzjoni simili għal dik tal-pjattaforma tad-*data* miftuħa fil-qafas tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni (ara l-*Kaxxa 15*).

¹⁸⁰ L-Artikolu 42(1) tar-RDK.

¹⁸¹ L-Artikolu 41(3)(h) tar-Regolament Finanzjarju.

¹⁸² L-Artikolu 318 tat-TFUE.

¹⁸³ Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2106.

Kaxxa 15

Pjattaformi pubbliċi online għad-*data* dwar il-prestazzjoni

It-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza tal-RRF¹⁸⁴ tagħti stampa generali tal-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-programmi. Hija tinkludi d-*data* dwar l-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri, il-fondi impenjati u żborżati, ix-xejra fl-indikaturi komuni fi ħdan l-istruttura tas-sitt pilastri, u l-analizzijiet tematiċi¹⁸⁵. Il-Kummissjoni hija legalment meħtieġa tagġorna t-tabella ta' valutazzjoni mill-inqas darbtejn f'sena billi tuża d-*data* ppreżentata mill-Istati Membri fil-kuntest tas-Semestru Ewropew¹⁸⁶. Fil-fatt, din tiġi aġġornata b'mod aktar frekwenti minn hekk: hija tipprovdi *data* live dwar il-pagamenti u l-istadji importanti u l-miri li ntlahqu.

Il-pjattaforma tad-*data* miftuħa dwar il-koeżjoni hija sit web pubblikament disponibbli li jivviżwalizza *data* dwar il-finanzjament u l-ilħuq tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni¹⁸⁷. Għall-perjodu 2014-2020, hija tippreżenta d-*data* l-aktar reċenti disponibbli għall-programmi flimkien mal-ammonti ppjanati, l-aġġornamenti ta' kuljum dwar il-pagamenti tal-UE, l-informazzjoni annwali dwar l-ilħuq tal-indikaturi komuni, u l-analizzijiet tematiċi. Minn Ottubru 2022, hija turi l-miri ppjanati tal-investiment u tal-indikaturi mill-programmi adottati għall-perjodu 2021-2027

80 Il-Kummissjoni tqis li "l-Istati Membri huma l-benefiċjarji tal-fondi tal-RRF, li, ladarba jiġu żborżati, jidhlu fil-baġit nazzjonali"¹⁸⁸. Madankollu, l-użu tal-fondi tal-RRF xorta jrid jikkonforma mar-regoli applikabbli kollha tal-UE u dawk nazzjonali. L-Istati Membri bħala l-benefiċjarji u l-mutwatarji tal-fondi, flimkien mal-Kummissjoni, iridu jiehdu miżuri xierqa biex jiżguraw dak. L-Istati Membri jridu jiżguraw ukoll li r-riċevituri finali jirrikonoxxu li jkunu rċewew il-finanzjament tal-UE¹⁸⁹. Madankollu, mhux kull miżura li tikkontribwixxi għall-investimenti u r-riformi appoġġati taħt l-RRF hija speċifikata fid-dettall fl-RRPs jew fis-CIDs. Dan iġib miegħu r-riskju li l-appoġġ

¹⁸⁴ Recovery and Resilience Scoreboard.

¹⁸⁵ L-Artikolu 1 tar-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2106.

¹⁸⁶ L-Artikoli 27 u 30 tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁸⁷ Il-Pjattaforma tad-*Data* Miftuħa dwar il-Koeżjoni.

¹⁸⁸ COM(2022) 75, p. 60.

¹⁸⁹ L-Artikolu 34(2) tar-Regolament dwar l-RRF.

finanzjarju mogħti mill-UE pprovdut permezz tal-RRF jista' ma jkunx viżibbli għar-riċevituri u ċ-ċittadini.

Limitazzjonijiet tad-*data* ta' monitoraġġ

81 Id-*data* ta' monitoraġġ tintuża biex jitkejl l-progress u l-kisbiet tal-interventi tal-UE. L-aktar sorsi importanti ta' *data* huma l-indikaturi komuni tal-output u tar-riżultati flimkien mal-linji bażi, l-istadji importanti u l-miri tagħhom, kif applikabbli (għall-programmi tal-politika ta' koeżjoni), u l-istadji importanti u l-miri (għall-RRPs). Preċedentement ikkummentajna dwar l-għadd kbir ta' indikaturi speċifiċi għall-programm¹⁹⁰, li la jistgħu jiġu aggregati biex titkejjel il-prestazzjoni fil-livell tal-UE u lanqas jintużaw għal tqabbil bejn u fost il-programmi differenti tal-politika ta' koeżjoni u l-RRPs¹⁹¹. L-istess japplika għall-istadji importanti u l-miri għall-RRF. Hemm biss għadd limitat ta' indikaturi komuni biex titkejjel il-prestazzjoni kumplessiva taż-żewġ strumenti fil-livell tal-UE (ara l-*Kaxxa 16*).

¹⁹⁰ Ir-Rapport Speċjali 24/2021, il-paragrafu 42. Id-Dokument Informattiv u Analitiku 2018: "Future of EU finances: reforming how the EU budget operates", Frar 2018, il-paragrafu 38. Ir-Rapport Speċjali 02/2017: "In-negozjar, li sar mill-Kummissjoni, tal-Ftehimiet ta' Shubija 2014-2020 u l-programmi fil-qasam tal-Koeżjoni, għall-perjodu 2014-2020: l-infiq qed ikun aktar immirat fuq il-prijoritajiet ta' Ewropa 2000, iżda l-arrangamenti għall-kejl tal-prestazzjoni qed ikunu dejjem aktar kumplessi", il-paragrafi 106-109, 113-115, 131, 147.

¹⁹¹ Id-Dokument Informattiv u Analitiku 2018: "Simplifikazzjoni fit-twettiq tal-Politika ta' Koeżjoni wara l-2020", Mejju 2018, il-paragrafu 59.

Kaxxa 16

Data ta' monitoraġġ

Indikaturi speċifiċi għall-programmi u dawk speċifiċi għall-RRP:

- Matul il-perjodu 2014-2020, ġew stabbiliti aktar minn 22 000 indikatur speċifiku għall-programm. L-għadd ta' indikaturi speċifiċi għall-programm għall-perjodu 2021-2027 se jkun magħruf meta jiġu adottati l-programmi kollha.
- Sa issa l-Kunsill ħoloq għadd kbir ta' stadji importanti u miri għall-RRPs: 5 889 b'kollox, 2 166 għar-riformi u 3 723 għall-investimenti¹⁹². F'xi każijiet, dawn huma kkomplementati minn passi intermedjarji, li jkomplu jżidu l-għadd totali tagħhom¹⁹³.

Indikaturi komuni:

- Ir-regolamenti speċifiċi għall-fondi stabbilew 87 indikatur komuni għall-perjodu 2014-2020. L-Istati Membri għażlu dawk li kienu rilevanti għall-programmi tal-politika ta' koeżjoni tagħhom, u stabbilew miri li għandhom jintlaħqu sa tmiem il-perjodu. L-għadd ta' indikaturi komuni għall-perjodu 2021-2027 żdied għal 234. Il-programmi kollha se jirrappurtaw dwar l-indikaturi komuni kollha irrispettivament minn jekk il-miri ġewx stabbiliti għalihom jew le.
- Il-Kummissjoni kienet meħtieġa tadotta att delegat li jistabbilixxi indikaturi komuni biex jintwerew ir-riżultati kumplessivi tal-RRF¹⁹⁴. Ir-Regolament iddefinixxa 14-il indikatur komuni, li l-maġġoranza tagħhom kienu l-istess bħal dawk fir-regolamenti speċifiċi għall-fond ta' koeżjoni¹⁹⁵. Madankollu, ma għandhomx miri assoċjati li jridu jintlaħqu, u mhumix marbuta b'mod sistematiku ma' kull RRP. Għaldaqstant jagħtu stampa ġenerali tal-prestazzjoni tal-RRF.

¹⁹² Data mit-tabella ta' valutazzjoni tal-RRF f'Ottubru 2022.

¹⁹³ Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni, "Identifying Europe's recovery needs", SWD(2020) 98 final, p. 36. Mill-Istati Membri magħżula, intużaw passi intermedjarji fi Spanja u fir-Rumanija.

¹⁹⁴ L-Artikolu 29(4) tar-Regolament dwar l-RRF.

¹⁹⁵ L-Anness tar-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2106. L-Annessi I u II tar-Regolament dwar il-FEŻR/FK. L-Anness I tar-Regolament FSE+.

82 Fil-passat, aħna enfasizzajna d-diffikultà biex jinstab bilanċ tajjeb bejn il-ħtieġa li tinkiseb *data* ta' monitoraġġ sinifikattiva u l-ħtieġa li din tiġi prodotta bi spiża raġonevoli¹⁹⁶. Il-ġbir, il-ħażna u r-rappurtar tad-*data* għal dawn l-indikaturi kkontribwew sinifikattivament għall-ispejjeż amministrattivi. Minkejja dan, għall-RRF, kull stadju importanti jew mira tkejjel il-progress lejn it-twettiq ta' riforma speċifika jew l-ikkompletar ta' investiment, u tintuża bħala bażi għall-iżborżi.

83 Id-DĠ ECFIN jivverifika d-*data* ta' monitoraġġ għall-RRF, u d-DĠ REGIO u d-DĠ EMPL għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni. Peress li operazzjoni tista' tiġi ffinanzjata miż-żewġ strumenti, u peress li ma hemm l-ebda verifika biex jiġi żgurat li d-*data* ta' monitoraġġ ma tiġix iddivulgata darbtejn, hemm riskju li l-ilħuq jista' jkun li jiġi rappurtat doppjament.

L-evalwazzjonijiet *ex post* jaslu tard wisq biex jinfurmaw il-proposti legiżlattivi għall-perjodu li jmiss għaž-żewġ strumenti

84 Il-Kummissjoni trid twettaq evalwazzjonijiet taż-żewġ strumenti matul l-implimentazzjoni fl-2024, u evalwazzjonijiet *ex post* sentejn wara t-tmiem tal-perjodi ta' eliġibbiltà biex tevalwa l-impatt fuq terminu twil¹⁹⁷. L-Istati Membri jridu jwettqu wkoll evalwazzjonijiet li jivvalutaw wieħed jew aktar mill-kriterji stabbiliti fil-Linji Gwida għal Regolamentazzjoni Aħjar¹⁹⁸ (jew kriterji rilevanti oħra) u l-impatt ta' kull programm¹⁹⁹.

85 L-evalwazzjonijiet *ex post* taż-żewġ strumenti se jkunu disponibbli wara li jiġu mfassla l-proposti legiżlattivi tal-Kummissjoni għall-qafas tal-politika ta' koeżjoni ta' wara l-2027. Dan ifisser li huma biss l-evalwazzjonijiet u r-rieżamijiet li jitwettqu matul l-implimentazzjoni li jistgħu jinfurmaw il-proposti legiżlattivi għall-perjodu li jmiss²⁰⁰. Madankollu, kif enfasizzajna preċedentement²⁰¹, ir-Regolamenti ma jirrikjedux li l-Kummissjoni tikkoordina l-evalwazzjonijiet matul l-implimentazzjoni għall-RRF u r-

¹⁹⁶ Ir-Rapport Speċjali 02/2017, il-paragrafi 131-132 u 154. Id-Dokument Informattiv u Analitiku 2019: "Prestazzjoni fil-qasam tal-Koeżjoni", Ġunju 2019, il-paragrafu 49.

¹⁹⁷ L-Artikolu 32 tar-Regolament dwar l-RRF. L-Artikolu 45(2) tar-RDK.

¹⁹⁸ SWD(2021) 305, p. 23.

¹⁹⁹ L-Artikoli 44(1) u 44(2) tar-RDK.

²⁰⁰ Id-Dokument Informattiv u Analitiku 2019: "Prestazzjoni fil-qasam tal-Koeżjoni", Ġunju 2019, il-paragrafi 107 u 109.

²⁰¹ Ir-Rapport Speċjali 24/2021, il-paragrafi 81 u 124, u r-Rakkomandazzjoni 2(b).

rieżami ta' nofs it-terminu tal-programmi ta' koeżjoni ppjanati fl-2024 u fl-2025 rispettivament, minkejja l-lezzjonijiet li jistgħu jittieħdu minn approċċ integrat li jkopri ż-żewġ strumenti.

Se jkun diffiċli li tiġi vvalutata l-ispiża tal-implimentazzjoni għaż-żewġ strumenti

86 L-ispiża tal-implimentazzjoni ta' strument tinkludi nefqa amministrattiva varja (ara l-[Kaxxa 17](#)).

Kaxxa 17

Spejjeż biex jiġi implimentat strument

L-attivitajiet involuti fit-tnejn u fl-implimentazzjoni ta' strument jiġġeneraw spejjeż amministrattivi:

- fil-livell tal-Kummissjoni: nefqa marbuta mal-approvazzjoni tal-programmi u mas-superviżjoni u l-verifikazzjoni tal-implimentazzjoni tal-programmi, bħal spejjeż għall-persunal, studji, evalwazzjonijiet, analiżijiet, azzjonijiet ta' tixrid ta' informazzjoni, u konsulenza;
- fil-livell tal-Istati Membri: nefqa għat-tnejn u l-ġestjoni tal-programmi, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni, l-informazzjoni u l-komunikazzjoni, u l-attivitajiet ta' kontroll u awditjar, bħal spejjeż għall-persunal, konsulenza, u spejjeż tal-IT.

87 Il-kalkolu tal-ispiża tal-implimentazzjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni mhuwiex faċli. L-assistenza teknika pprovduta biex tappoġġa lill-Istati Membri hija spiża rrimborzata mill-baġit tal-UE, għalhekk hija ammont magħruf. Madankollu, ftit li xejn hemm informazzjoni disponibbli, jew ma hemm l-ebda informazzjoni, dwar spejjeż amministrattivi oħra. Il-Kummissjoni twettaq studji biex tistma dawn l-ispejjeż amministrattivi globali; l-aħħar wieħed ġie ppubblikat fl-2018²⁰². Fil-passat, sibna li l-politika ta' koeżjoni tiġi implimentata bi spiża komparattivament baxxa meta mqabbla

²⁰² Il-Kummissjoni (Spatial Foresight u t33), "New assessment of ESIF administrative costs and burden", 2018.

ma' programmi Ewropej u internazzjonali oħra. Madankollu, osservajna wkoll li d-*data* li fuqha huma bbażati dawn l-istudji kienet inkoerenti, inkonsistenti u inkompleta²⁰³.

88 B'mod simili, se jkun diffiċli li tiġi stmata l-ispiża tal-implimentazzjoni tal-RRF, mhux l-inqas minħabba li r-Regolament dwar l-RRF ma jirrikjedix ir-rappurtar ta' spejjeż amministrattivi lill-Kummissjoni.

²⁰³ Ir-Rapport Speċjali 07/2020: "Implimentazzjoni tal-Politika ta' Koeżjoni: l-ispejjeż huma komparattivament baxxi, iżda ma hemmx informazzjoni suffiċjenti biex jiġi vvalutat l-iffrankar li jirriżulta mis-simplifikazzjoni", il-paragrafi 41 u 67.

Kontroll u awditjar

Dispożizzjonijiet differenti dwar il-kontroll u l-awditjar

89 It-tfassil tal-qafas ta' kontroll u awditjar irid jiżgura li l-fondi tal-UE jiġu implimentati f'konformità mal-prinċipji tal-ġestjoni finanzjarja tajba²⁰⁴, ikunu legali u regolari²⁰⁵ u li l-interess finanzjarju tal-UE jiġi protett²⁰⁶. Huwa jrid jiġi adattat għar-riskji identifikati għall-forma speċifika ta' appoġġ finanzjarju mogħti mill-UE għal kull strument.

90 Għaż-żewġ każijiet, l-Istati Membri jimplimentaw qafas ta' kontroll u awditjar imfassal biex jipprovdi lill-Kummissjoni aċċertament li hija tista' tirrilaxxa l-pagamenti, filwaqt li l-Kummissjoni twettaq verifiki addizzjonali biex tivverifika l-affidabilità tal-qafas fil-kuntest tat-tnejja tar-rapporti annwali tal-attività tagħha u d-dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni li tinsab fihom għall-proċedura ta' kwittanza (ara l-**Figura 10**).

²⁰⁴ L-Artikolu 33 tar-Regolament Finanzjarju.

²⁰⁵ L-Artikolu 36(2) tar-Regolament Finanzjarju.

²⁰⁶ L-Artikolu 135 tar-Regolament Finanzjarju.

Figura 10 – Kontroll u awditjar

SKONT IT-TIP	POLITIKA TA' KOEŻJONI	RRF
KONTROLL INTERN U AWDITJAR		
<i>QABEL IL-PAGAMENT</i>	L-Istati Membri jipprovdu aċċertament dwar l-istabbiliment tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll tagħhom Il-Kummissjoni tivvaluta s-sistemi ta' kontroll tal-Istati Membri meta tapprova l-ftehimiet ta' shubija u l-programmi	L-Istati Membri jiddeskrivu s-sistemi ta' kontroll intern tagħhom fl-RRPs tagħhom Il-Kummissjoni tivvaluta s-sistemi ta' kontroll tal-Istati Membri u tistabbilixxi stadji importanti oħra fejn meħtieġ
<i>FIL-WAQT TAL-PAGAMENT</i>	Livell tal-Istati Membri - Il-legalità u r-regolarità tal-pagamenti huma bbażati fuq il-preċiżjoni u l-veraċità tan-nefqa, u fuq il-konformità mar-regoli applikabbli tal-UE u dawk nazzjonali - L-awtoritajiet manigerjali jwettqu verifiki tal-ewwel livell fuq l-operazzjonijiet u jeskludu n-nefqa irregolari ddikjarata mill-benefiċjarji - L-awtoritajiet tal-awditjar jipprovdu aċċertament dwar in-nefqa ddikjarata, is-sistemi ta' ġestjoni u kontroll, u l-kontijiet Il-Kummissjoni twettaq attivitajiet ta' kontroll u awditjar, inklużi awditi tas-sistemi u awditi fuq kampjun ta' operazzjonijiet	Livell tal-Istati Membri - Il-legalità u r-regolarità tal-pagamenti huma bbażati fuq l-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri. - Il-konformità mar-regoli tal-UE u dawk nazzjonali applikabbli biex jiġu protetti l-interessi finanzjarji tal-UE Il-Kummissjoni tivvaluta jekk l-istadji importanti u l-miri jkunux intlaħqu b'mod sodisfaċenti, u jekk le l-pagament jiġi sospiż parzjalment jew kompletament
<i>WARA L-PAGAMENT</i>	Il-Kummissjoni: - Twettaq awditi tal-konformità fir-rigward tal-legalità u r-regolarità tan-nefqa ddikjarata, kif ukoll awditi tas-sistemi - Tissospendi l-pagamenti assoċjati man-nefqa li tkun milquta minn irregolarità jew defiċjenza serja	Il-Kummissjoni twettaq: - awditi <i>ex post</i> tal-istadji importanti u l-miri, irrappurtati mill-Istati Membri wara valutazzjoni tar-riskju - awditi tas-sistemi għall-ġbir tad-<i>data</i> ta' monitoraġġ (qabel jew wara l-pagament) - awditi tas-sistemi ta' miżuri għall-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE, u awditi <i>ad hoc</i> fejn ikun hemm suspett ta' irregolaritajiet serji
AWDITJAR ESTERN	Mill-QEA	Mill-QEA

Sors: il-QEA, ibbażat fuq ir-Regolament dwar ir-RDK u r-Regolament dwar l-RRF.

Il-verifiki tal-politika ta' koeżjoni jiffukaw prinċipalment fuq ir-regolarità tan-nefqa ddikjarata

91 Fil-politika ta' koeżjoni, il-kontroll u l-awditjar jiffukaw prinċipalment fuq l-eligibbiltà tal-ispejjeż imġarrba mill-benefiċjarji u ddikjarati mill-awtoritajiet maniġerjali għal kull wieħed mill-programmi. L-Istati Membri għandhom responsabbiltajiet speċifiċi b'rabta mal-verifiki li għandhom jitwettqu²⁰⁷ (ara l-**Kaxxa 18**).

Kaxxa 18

Il-qafas ta' kontroll u awditjar għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni fil-livell tal-Istati Membri

L-awtoritajiet inkarigati mill-programmi fl-Istati Membri jridu jissodisfaw rekwiżiti dettaljati.

- L-awtoritajiet maniġerjali, meta n-nefqa tiġi rrimborzata abbażi tal-ispejjeż reali, iridu jivverifikaw li n-nefqa tikkonforma mal-legiżlazzjoni applikabbli, inklużi r-regoli dwar l-akkwist pubbliku u dawk dwar l-għajjuna mill-Istat, u mal-kundizzjonijiet għall-appoġġ tal-programm²⁰⁸. Għas-SCOs u l-mudell FNLTTC, il-verifikazzjonijiet tal-ġestjoni huma esklużivament maħsuba biex jivverifikaw li l-kundizzjonijiet għar-rimborż mill-Kummissjoni ġew issodisfatti²⁰⁹. Jenhtieg li l-awtoritajiet maniġerjali jkollhom ukoll *data* dwar is-sidien benefiċjarji tar-riċevituri tal-fondi²¹⁰, u jippubblikaw il-lista tal-operazzjonijiet magħżula, inklużi l-benefiċjarji²¹¹.
- L-awtoritajiet tal-awditjar iridu jipprovdu lill-Kummissjoni b'rapport annwali ta' kontroll u opinjoni tal-awditjar li tipprovdi aċċertament dwar il-legalità u r-regolarità tan-nefqa ddikjarata, il-funzjonament effettiv tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll u l-kompletezza, il-preċiżjoni u l-veraċità tal-kontijiet²¹².

²⁰⁷ L-Artikolu 63(1) tar-**Regolament Finanzjarju**. Il-Premessa 55 tar-**RDK**.

²⁰⁸ L-Artikoli 74(1)(a) u 95(3) u l-Premessa 34 tar-**RDK**.

²⁰⁹ L-Artikoli 94(3) u 95(3) tar-**RDK**.

²¹⁰ L-Artikolu 69(2) tar-**RDK**.

²¹¹ L-Artikolu 49(3) tar-**RDK**.

²¹² L-Artikolu 77(3) u l-Premessa 63 tar-**RDK**.

92 L-aċċertament tal-Kummissjoni biex isir pagament jiġi prinċipalment permezz ta' verifiki fuq ir-regolarità tan-nefqa ddikjarata mwettqa mill-awtoritajiet nazzjonali kif ukoll mill-awditi tas-sistemi mwettqa minnhom. Ir-Regolament huwa speċifiku wkoll dwar ix-xogħol tal-awditjar meħtieġ fil-livell tal-Istati Membri, inkluż l-istabbiliment ta' rendikont tal-entrati ċar, mudelli, u skeda ta' żmien tal-awditjar²¹³. Il-Kummissjoni għandha rwol superviżorju u, permezz tax-xogħol tal-awditjar tagħha stess, taċċerta li s-sistemi stabbiliti mill-Istati Membri jiffunzjonaw b'mod effettiv u effiċjenti²¹⁴.

93 Preċedentement, aħna enfasizzajna dgħufijiet fix-xogħol tal-awtoritajiet tal-awditjar fl-Istati Membri u fis-supervizjoni tiegħu mill-Kummissjoni²¹⁵, li jaffettwaw sehem sinifikanti tal-pakketti ta' aċċertament²¹⁶. Reċentement, aħna osservajna wkoll ħtieġa għal kjarifikazzjoni ulterjuri tal-arrangamenti għall-għoti ta' aċċertament lill-Kummissjoni meta jiġi applikat il-mudell FNLT²¹⁷.

Il-verifiki tal-RRF jiffukaw fuq l-ilħuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri

94 Il-qafas ta' kontroll u awditjar għall-RRF jiffoka fuq l-ilħuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri. Huwa jirrifletti wkoll ir-responsabbiltà tal-Istati Membri li jiżguraw li l-istrument jiġi implimentat f'konformità mar-regoli tal-UE u dawk nazzjonali (ara l-**Kaxxa 19**).

²¹³ L-Artikoli 70, u 77 sa 82 u l-Annessi XIII, XIX sa XXII tar-RDK.

²¹⁴ L-Artikolu 70(1) tar-RDK.

²¹⁵ Ir-Rapport Speċjali 26/2021: "Regolarità tal-infiq fil-politika ta' Koeżjoni tal-UE: Il-Kummissjoni tiddivulga, kull sena, livell ta' żball stmat minimu li mhuwiex finali", il-paragrafi 26, 29, 39 u 84. Ir-Rapporti Annwali 2020, il-paragrafu 5.38. Ir-Rapporti Annwali 2019, il-paragrafu 5.39.

²¹⁶ Ir-Rapporti Annwali 2021, il-paragrafi 5.41-5.42.

²¹⁷ Ir-Rapport Speċjali 24/2021, il-paragrafu 128 u r-Rakkomandazzjoni 4.

Kaxxa 19

Il-qafas ta' kontroll u awditjar taht l-RRF fil-livell tal-Istati Membri

- L-Istati Membri huma meħtieġa jistabbilixxu sistema ta' kontroll intern biex jiżguraw li l-użu tal-fondi tal-RRF ikun konformi mad-dritt tal-UE u dak nazzjonali applikabbli. Huma jistgħu jużaw is-sistema ta' ġestjoni tal-baġit nazzjonali tagħhom stess biex jagħmlu dan²¹⁸. Iridu wkoll iżommu rendikont tad-*data* dwar ir-riċevituri finali tal-RRF u lista tal-miżuri ffinanzjati²¹⁹, anki jekk din l-informazzjoni ma tkunx disponibbli għall-pubbliku. Din l-informazzjoni tista' tintalab għal skopijiet ta' awditjar u kontroll mill-Kummissjoni, l-OLAF, l-UPPE u l-QEA²²⁰.
- L-awditjar huwa wkoll parti mir-responsabbiltajiet ta' kontroll tal-Istati Membri. Fl-RRPs tagħhom, l-Istati Membri jridu jiddikjaraw liema korp nazzjonali huwa responsabbli għall-awditjar. Kull talba għall-pagament trid tkun akkumpanjata minn sommarju tal-awditi mwettqa, inklużi d-dgħufijiet u l-azzjonijiet korrettivi meħuda²²¹.

95 Fil-proċess ta' approvazzjoni tal-RRP, il-Kummissjoni ivvalutat il-qafas ta' kontroll u awditjar deskritt mill-Istati Membri fl-RRPs tagħhom²²². Din il-valutazzjoni ma tkoprix ir-riskji assoċjati man-nuqqas ta' konformità mar-regoli dwar l-akkwist pubbliku u dawk dwar l-għajjnuna mill-Istat. Is-26 qafas kollha tal-RRPs li ġew adottati sa Ottubru 2022 ġew ivvalutati bħala adegwati. F'19-il każ, il-Kummissjoni qablet mal-Istat Membru dwar stadji importanti speċifiċi biex jiġu rimedjati d-defiċjenzi identifikati qabel ma jsir l-ewwel żborż²²³, bl-esklużjoni tal-prefinanzjament.

96 Il-Kummissjoni kienet ikkondividiet ukoll lista ta' kontroll għall-awtovalutazzjoni dwar is-sistemi ta' kontroll mal-Istati Membri f'Marzu 2021, qabel ma ġie pprezentat kwalunkwe RRP. Madankollu, xi aspetti tal-metodoloġija tal-awditjar tal-Kummissjoni għall-RRF, bħar-rendikont tal-entrati u l-metodi tal-kampjunar, ġew iffinalizzati biss wara li ġew adottati l-RRPs. Il-Kummissjoni ffinalizzat il-metodoloġija tal-awditjar

²¹⁸ L-Artikolu 22(1) tar-Regolament dwar l-RRF.

²¹⁹ L-Artikolu 22(2)(d) tar-Regolament dwar l-RRF.

²²⁰ L-Artikolu 22(2)(e) tar-Regolament dwar l-RRF.

²²¹ L-Artikolu 22(2)(c)(ii) tar-Regolament dwar l-RRF.

²²² L-Artikolu 19(3)(j), l-Artikolu 24(3), il-Premessa 18 u l-Kriterju 2.10 fl-Anness V tar-Regolament dwar l-RRF.

²²³ SWD(2021) 12, il-Parti 1/2, p. 48. COM(2022) 75, p. 61.

tagħha sa mhux aktar tard minn Diċembru 2021, wara li ġew ipprezentati l-ewwel talbiet għall-pagament. Jista' jkun li dan ħoloq incertezza rigward ir-responsabbiltajiet u l-ambitu tal-kontrolli u l-awditi, li min-naħa tiegħu jista' jkun li wassal għal implimentazzjoni inkonsistenti fl-Istati Membri kollha.

97 L-aċċertament tal-Kummissjoni għall-pagamenti ġej primarjament mill-verifiki fl-uffiċċju mwettqa minnha fuq l-ilĥuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri għal kull pagament parzjali. Matul il-perjodu ta' implimentazzjoni, il-Kummissjoni twettaq ukoll awditi tas-sistemi fir-rigward tas-sistema għall-ġbir tad-*data* ta' monitoraġġ fl-Istati Membri. Dawn l-awditi jistgħu jitwettqu qabel jew wara li jsiru l-iżborzi. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tista' twettaq ukoll awditi *ex post* dwar ir-rappurtar tal-istadji importanti u l-miri fl-Istati Membri; dawn l-awditi jitwettqu biss wara li jkun sar l-iżborż. Attwalment qed naħdmu fuq awditu dwar it-tfassil tal-qafas ta' awditjar u kontroll tal-RRF. Qed nippjanaw li nippubblikaw ir-rapport tagħna fl-2023.

Għad irid jiġi kkjarifikat il-metodu għall-applikazzjoni ta' sospensjonijiet jew biex isiru pagamenti parzjali għan-nuqqas ta' lĥuq tal-istadji importanti u l-miri taħt l-RRF

98 Fil-politika ta' koeżjoni, kif irrappurtajna preċedentement, ma hemm l-ebda miżura preventiva jew korrezzjoni finanzjarja għal nuqqas ta' kisba tar-riżultati²²⁴. Dan huwa wkoll il-każ għall-perjodu 2021-2027. Madankollu, il-Kummissjoni trid twettaq laqgħa annwali ta' rieżami tal-prestazzjoni għal kull programm flimkien mal-Istat Membru biex jiġi mmonitorjat il-progress lejn l-istadji importanti u l-miri maqbula. Fejn ikun hemm devjazzjonijiet sinifikanti li jistgħu jaffettwaw l-implimentazzjoni tal-programm, l-Istat Membru jrid jadotta miżuri ta' rimedju u jinforma lill-Kummissjoni fi żmien tliet xhur²²⁵.

²²⁴ Ir-Rapport Speċjali 04/2017: "Niproteġu l-baġit tal-UE minn infiq irregolari: Il-Kummissjoni għamlet użu dejjem akbar mill-miżuri preventivi u l-korrezzjonijiet finanzjarji fil-qasam tal-Koeżjoni matul il-perjodu 2007-2013", il-paragrafu 25. Ir-Rapport Speċjali Nru 36/2016: "Valutazzjoni tal-arranġamenti għall-għeluq tal-programmi tal-koeżjoni u tal-iżvilupp rurali għall-2007-2013", il-paragrafu 48.

²²⁵ L-Artikolu 41 tar-RDK.

99 Dan huwa differenti għall-RRF fejn il-Kummissjoni trid tissospendi pagament sħiħ jew parti minnu jekk hija tqis li stadju importanti u mira partikolari jew aktar ma jkunux intlaħqu b'mod sodisfaċenti. Ladarba ssir tali sospensjoni, sakemm l-Istat Membru ma jirrimedjax is-sitwazzjoni fi żmien sitt xhur, il-Kummissjoni trid tnaqqas l-ammont tal-appoġġ finanzjarju²²⁶. Madankollu, il-Kummissjoni għad trid tikkjarifika l-metodu biex jiġi ddeterminat is-sehem ta' pagament li għandu jiġi sospiż jew imnaqqas minhabba n-nuqqas ta' lhuq tal-istadji importanti u l-miri, kif enfasizzajna wkoll fir-Rapport Annwali 2021 tagħna²²⁷. L-assenza ta' metodu stabbilit b'mod ċar iġib miegħu r-riskju li l-pagamenti parzjali jistgħu ma jiġux applikati b'mod konsistenti għall-Istati Membri.

Jeħtieġ li tiġi kkjarifikata aktar l-applikazzjoni tal-miżuri biex jiġu protetti l-interessi finanzjarji tal-UE għall-RRF

Ir-ritenzjonijiet mill-pagamenti biex jiġi protett il-baġit tal-UE huma meħtieġa għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni

100 Ir-ritenzjonijiet mill-pagamenti jipproteġu l-baġit tal-UE mill-konsegwenzi finanzjarji ta' żbalji fid-dikjarazzjonijiet tal-ispejjeż tal-Istati Membri li hemm mnejn jinqabdu wara li jsir l-iżborż. Fil-politika ta' koeżjoni, il-Kummissjoni tapplika tali ritenzjonijiet għal kull pagament *interim*. Għall-perjodu 2021-2027, il-perċentwal naqas għal 5 %²²⁸, meta mqabbel ma' 10 % fil-perjodu preċedenti. Fil-passat irrakkomandajna reviżjoni leġiżlattiva biex tiżgura li l-pagament ritenut jiġi protett b'mod adegwat qabel ma jiġi rilaxxat²²⁹.

101 Ma hemm l-ebda mekkaniżmu bħal dan fis-seħh għall-RRF, billi l-Kummissjoni taqbel minn qabel dwar il-kundizzjonijiet għall-iżborż meta tinnegożja l-RRP, u tivvaluta biss jekk l-istadji importanti u l-miri rilevanti jkunux intlaħqu qabel ma jiġi awtorizzat il-pagament.

²²⁶ L-Artikoli 24(6) u 24(8) tar-Regolament dwar l-RRF.

²²⁷ Ir-Rapporti Annwali 2021, il-paragrafu 10.28 u r-Rakkomandazzjoni 10.2.

²²⁸ L-Artikolu 93(2) tar-RDK. L-Artikolu 130(1) tar-RDK 2014-2020.

²²⁹ Ir-Rapport Speċjali 26/2021, il-paragrafu 77 u r-Rakkomandazzjoni 1.

Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, il-Kummissjoni tista' tapplika sospensjonijiet tal-pagamenti u korrezzjonijiet finanzjarji biex tipproteġi l-interessi finanzjarji tal-UE

102 Il-miżuri għall-protezzjoni tal-baġit tal-UE għandhom l-għan li jiżguraw li jiġi ffinanzjat biss l-infiq regolari. Primarjament, hija r-responsabbiltà tal-Istati Membri li jaqbd, jikkoreġu u jipprevienu l-irregolaritajiet²³⁰. Jekk dan ma jsirx b'mod adegwat, il-Kummissjoni tista' tuża sensiela ta' miżuri addizzjonali biex tipproteġi l-baġit tal-UE.

103 Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, il-Kummissjoni tista' tissospendi l-pagamenti sakemm l-Istati Membri jkunu ħadu l-azzjonijiet korrettivi meħtieġa u, jekk ikun meħtieġ, timponi korrezzjonijiet finanzjarji (ara l-**Kaxxa 20**).

Kaxxa 20

L-użu ta' korrezzjonijiet finanzjarji u sospensjonijiet biex jiġi protett il-baġit tal-UE taħt il-politika ta' koeżjoni

Taħt il-politika ta' koeżjoni, il-korrezzjonijiet finanzjarji jiġu imposti meta irregolarità tkun giet iddikjarata jew aċċettata mill-Istat Membru. Il-Kummissjoni tista' timponihom fil-każ ta' defiċjenzi serji fis-sistemi ta' ġestjoni u kontroll tal-Istat Membru li jkunu wasslu għal żbalji sistemici jew għal irregolaritajiet individwali²³¹. Skont is-serjetà tad-defiċjenzi, il-Kummissjoni tista' timponi korrezzjoni b'rata fissa ta' 5 %, 10 %, 25 % jew saħansitra 100 %²³². Madankollu, dan mhux neċessarjament iwassal għal tnaqqis tal-ammont ta' appoġġ magħmul disponibbli għal programm, billi nefqa regolari oħra tista' tintalab għal miżuri oħra²³³. Jekk dan iseħx fil-prattika, madankollu, jiddependi mill-kapaċità tal-Istati Membri li jiddikjaraw nefqa addizzjonali. L-awtorità kompetenti fl-Istat Membru trid tirkupra kwalunkwe ammont irregolari mħallas lill-benefiċjarji²³⁴.

Il-korrezzjonijiet finanzjarji netti fil-politika ta' koeżjoni jintużaw meta irregolarità ma tkunx giet ikkoreġuta b'mod adegwat mill-Istat Membru. Korrezzjoni

²³⁰ L-Artikolu 103 tar-RDK.

²³¹ L-Artikolu 104(1) tar-RDK.

²³² L-Artikolu 104(1) u l-Anness XXV tar-RDK.

²³³ L-Artikolu 104(4) tar-RDK.

²³⁴ L-Artikolu 69 tar-RDK.

finanzjarja netta biss timplika t-telf ta' appoġġ finanzjarju għall-Istat Membru mill-baġit tal-UE²³⁵.

Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni tista' tapplika wkoll interruzzjonijiet u sospensjonijiet tal-pagamenti bħala miżuri preventivi²³⁶. Dawn jirriżultaw f'differiment tal-pagamenti mill-baġit tal-UE, u jqiegħdu pressjoni addizzjonali fuq l-Istati Membri biex jieħdu l-azzjoni korrettiva meħtieġa²³⁷.

104 Fil-passat, għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, aħna osservajna li l-Kummissjoni għamlet użu dejjem akbar minn miżuri preventivi u korrezzjonijiet finanzjarji fil-perjodu 2007-2013. Osservajna wkoll li d-dispożizzjonijiet regolatorji tal-perjodu 2014-2020 žiedu sinifikattivament il-kapaċità tal-Kummissjoni li tipproteġi l-baġit tal-UE minn nefqa irregolari²³⁸. Sal-2021, kif irrappurtajna, il-Kummissjoni kienet għadha ma imponiet l-ebda korrezzjoni finanzjarja netta fuq l-Istati Membri għall-perjodu 2014-2020²³⁹.

Għall-RRF, il-Kummissjoni tiddependi aktar fuq l-effettività tas-sistemi nazzjonali biex jipproteġu l-interessi finanzjarji tal-UE

105 Għall-RRF, il-Kummissjoni għandha wkoll is-setgħa li tnaqqas b'mod proporzjonat l-appoġġ finanzjarju allokati lill-Istati Membri u li tirkupra kwalunkwe ammont dovut jew li titlob f'las lura bikri tas-self. Il-Kummissjoni tista' tagħmel dan għal irregolaritajiet serji relatati ma' frodi, korruzzjoni, kunflitt ta' interess jew ksur serju tal-obbligi, kif ukoll każijiet ta' informazzjoni skorretta rigward l-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri li qed tiġi pprovduta mill-Istati Membri²⁴⁰.

²³⁵ L-Artikoli 104(1) u 104(4) tar-RDK.

²³⁶ L-Artikoli 96 u 97 tar-RDK.

²³⁷ Ir-Rapport Speċjali 04/2017, il-paragrafi 14-17 u l-Kaxxa 1.

²³⁸ Ir-Rapport Speċjali 04/2017, il-paragrafi 141-143 u 149.

²³⁹ Ir-Rapporti Annwali 2021, il-paragrafu 1.44. Ir-Rapporti Annwali 2020, il-paragrafu 1.43.

²⁴⁰ L-Artikolu 22(5) tar-Regolament dwar l-RRF.

106 Biex tirkupra s-self jew titlob ħlas lura bikri tiegħu, il-Kummissjoni trid tistabbilixxi li seħħew irregolaritajiet jew ksur serju tal-obbligi. Jekk defiċjenza fis-sistema ta' kontroll ta' Stat Membru għall-RRF twassal għal ksur serju tal-ftehim ta' finanzjament, il-Kummissjoni tista' tnaqqas l-appoġġ finanzjarju mogħti mill-UE u tirkupra 5 %, 10 %, 25 % jew saħansitra 100 % tal-kontribuzzjoni finanzjarja mhux alllokata lill-Istat Membru jew, f'każ ta' self, titlob ħlas lura bikri²⁴¹. Madankollu, għall-kuntrarju tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, ma hemm l-ebda qafas ta' kontroll komuni billi l-Istati Membri jużaw is-sistemi nazzjonali tagħhom għall-implimentazzjoni tal-RRF. Fl-assenza ta' kriterji u gwida ulterjuri dwar l-applikazzjoni tal-irkupri mill-Kummissjoni, għad hemm riskju li dawn ir-rati fissi jistgħu ma jgħux applikati b'mod konsistenti għall-Istati Membri.

107 Irrispettivament mill-mod ta' ġestjoni, il-Kummissjoni hija fl-aħħar mill-aħħar responsabbli għall-implimentazzjoni tal-baġit tal-UE²⁴². B'mod partikolari, il-Kummissjoni trid tiżgura li l-interessi finanzjarji tal-UE jiġu protetti b'mod effettiv; biex tagħmel dan, hija trid tikseb aċċertament suffiċjenti mill-Istati Membri li huma jimplimentaw l-RRF f'konformità mad-dritt tal-UE u dak nazzjonali. Meta mqabbel mal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, hija tiddependi wkoll sa grad ogħla fuq l-effettività tas-sistemi nazzjonali biex jipprevienu, jaqbdu u jikkoreġu l-irregolaritajiet u l-informazzjoni f'waqtha dwarhom irrappurtata mill-Istati Membri. Minkejja dan, il-Kummissjoni tqis li hija tista' tawtorizza l-iżborzi dment li jintlaħqu l-istadji importanti u l-miri²⁴³, anki jekk tista' tkun konxja ta' irregolaritajiet fl-użu tal-fondi li jkunu nqabdu fil-livell tal-Istati Membri.

²⁴¹ L-Artikolu 22(5) tar-[Regolament dwar l-RRF](#). L-Artikolu 19 tal-ftehimiet ta' finanzjament.

²⁴² Ir-[Rapporti Annwali 2021](#), il-paragrafu 1.33.

²⁴³ L-Artikolu 24 tar-[Regolament dwar l-RRF](#).

L-Istati Membri jistgħu jużaw sistemi differenti biex jirrappurtaw irregolaritajiet li jkunu nqabdu għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u għall-RRF

108 Il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE tinvolvi wkoll miżuri meħuda biex tiġi miġġielda kwalunkwe attività illegali li tista' taffettwa l-baġit tal-UE²⁴⁴. Dan jirrikjedi li jkun hemm fis-seħh sistema biex jiġu miġġielda l-frodi, il-korruzzjoni u l-kunflitti ta' interess fil-livell tal-Istati Membri, u jinvolvi t-twettiq ta' verifiki mill-Kummissjoni kif stabbilit fl-istrategija tal-awditjar tal-RRF.

109 Għall-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni, l-Istati Membri jridu jirrappurtaw l-irregolaritajiet li jaqdbu fis-Sistema ta' Ġestjoni tal-Irregolaritajiet (IMS) tal-Kummissjoni²⁴⁵, u n-nefqa li tkun qed tiġi eżaminata tiġi eskluża mill-kontijiet²⁴⁶. L-informazzjoni meħtieġa tinkludi l-identità tal-benefiċjarji involuti. Għall-RRF, l-Istati Membri mhumex legalment obbligati li jirrappurtaw irregolaritajiet fl-IMS, iżda jistgħu jagħmlu dan fuq bażi volontarja. Minflok, l-Istati Membri kollha jridu jirrappurtaw każijiet ta' frodi suspettata fid-dikjarazzjoni ta' ġestjoni tagħhom li takkumpanja t-talba għall-pagament.

Il-potenzjal għall-użu ta' għodod integrati għall-estrazzjoni ta' *data* u għall-kejl tar-riskju għadu mhuwiex sfruttat bis-sħiħ mill-politika ta' koeżjoni u mill-RRF

110 Kważi 10 snin ilu, il-Kummissjoni ħolqot "Arachne", li hija għodda unika għall-estrazzjoni ta' *data* u għall-kejl tar-riskju, biex jittellgħu dettalji tal-operaturi ekonomiċi riskjużi²⁴⁷. Il-Kummissjoni rrakkomandat li l-Istati Membri jużaw Arachne b'rabta maż-żewġ strumenti. Madankollu, l-utilità tagħha tiddependi fuq id-*data* li tittella' mill-Istati Membri, u sa issa mhux kollha kemm huma jużawha²⁴⁸. Sa issa, 19-il Stat Membru ħadu l-impenn li jużaw Arachne għall-RRF. Sa Ottubru 2022, ma kienx għadu ċar kemm-

²⁴⁴ L-Artikolu 325 tat-TFUE.

²⁴⁵ L-Artikolu 69(12) tar-RDK.

²⁴⁶ L-Artikolu 98(6) u l-Anness XVIII tar-RDK.

²⁴⁷ L-Artikolu 22(4) tar-Regolament dwar l-RRF u l-Premessa 72 tar-RDK.

²⁴⁸ Ir-Rapport Annwali tal-Attività 2020 – id-Direttorat Ġenerali għall-Politika Reġjonali u Urbana, p. 55. Ir-Rapport Speċjali 01/2019: "Il-ġlieda kontra l-frodi fl-infiq tal-UE: jeħtieġ li tittieħed azzjoni", il-paragrafu 86.

il Stat Membru kien ħa l-impenn li jużaha għall-programmi tal-politika ta' koeżjoni 2021-2027.

111 Fil-passat, aħna enfasizzajna l-potenzjal ta' Arachne bħala għodda effettiva għall-prevenzjoni tal-frodi²⁴⁹. Madankollu, reċentement sibna li l-utilità ta' Arachne kienet limitata mill-kamp ta' applikazzjoni ristrett tagħha fil-kuntest tal-ġestjoni kondiviża²⁵⁰. Pereżempju l-IMS mhijiex marbuta ma' Arachne. Ir-reviżjoni tar-Regolament Finanzjarju se tipprovdi opportunità biex l-użu ta' għodod integrati għall-estrazzjoni ta' *data* u għall-kejl tar-riskju jsir obbligatorju għall-metodi kollha ta' implimentazzjoni tal-baġit tal-UE fil-perjodu ta' wara l-2027.

²⁴⁹ Ir-Rapport Speċjali 01/2019, il-paragrafi 85-88 u r-Rakkomandazzjoni 3.3. Ir-Rapport Speċjali 10/2015: "L-isforzi biex jiġu indirizzati l-problemi relatati mal-akkwist pubbliku fin-nefqa tal-UE għall-Koeżjoni għandhom jiġu intensifikati", il-paragrafi 90-94 u r-Rakkomandazzjoni 6.

²⁵⁰ Ir-Rapport Speċjali 11/2022: "Protezzjoni tal-baġit tal-UE – Jeżtiegħ li jsir użu aħjar mill-blacklisting", il-paragrafu 85.

Kummenti finali

112 Ir-rapport analitiku tagħna juri li l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF) u l-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni għandhom similaritajiet konsiderevoli. Fl-istess ħin, iż-żewġ strumenti huma differenti f'ħafna aspetti minħabba l-iskopijiet differenti tagħhom. Il-politika ta' koeżjoni hija l-politika prinċipali ta' investiment ta' terminu twil tal-UE biex tippromwovi l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u territorjali tal-Istati Membri u r-regġuni, u l-RRF hija għodda temporanja ta' rispons għall-kriżijiet biex jittaffa l-impatt tal-pandemija tal-COVID-19 fuq l-ekonomiji tal-Istati Membri u biex tissaħħaħ ir-reżiljenza tal-UE u tal-Istati Membri tagħha għal xokkijiet futuri.

113 Kemm il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 kif ukoll l-RRF għadhom fl-istadji bikrija tal-implimentazzjoni tagħhom. It-tnedija tal-RRF b'mod simultanju mal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni se tipprovdi fehim approfondit addizzjonali dwar kif id-differenzi fil-qafas regolatorju jaffettwaw l-implimentazzjoni u r-riżultati.

Dan ir-rapport analitiku ġie adottat mill-Qorti tal-Awdituri fil-Lussemburgu, fil-laqgħa tagħha tat-8 ta' Diċembru 2022.

Għall-Qorti tal-Awdituri

Tony Murphy
Il-President

Annessi

Anness I – Rapporti precedenti tal-QEA

Rapporti speċjali

- Ir-Rapport Speċjali 10/2015: “L-isforzi biex jiġu indirizzati l-problemi relatati mal-akkwist pubbliku fin-nefqa tal-UE għall-Koeżjoni għandhom jiġu intensifikati”
- Ir-Rapport Speċjali 36/2016: “Valutazzjoni tal-arranġamenti għall-għeluq tal-programmi tal-koeżjoni u tal-iżvilupp rurali għall-2007-2013”
- Ir-Rapport Speċjali 02/2017: “In-negozjar, li sar mill-Kummissjoni, tal-Ftehimiet ta’ Sħubija 2014-2020 u l-programmi fil-qasam tal-Koeżjoni, għall-perjodu 2014-2020: l-infiq qed ikun aktar immirat fuq il-prijoritajiet ta’ Ewropa 2000, iżda l-arranġamenti għall-kejl tal-prestazzjoni qed ikunu dejjem aktar kumplessi”
- Ir-Rapport Speċjali 04/2017: “Niproteġu l-baġit tal-UE minn infiq irregolari: Il-Kummissjoni għamlet użu dejjem akbar mill-miżuri preventivi u l-korrezzjonijiet finanzjarji fil-qasam tal-Koeżjoni matul il-perjodu 2007-2013”
- Ir-Rapport Speċjali 17/2018: “L-azzjonijiet tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri fl-aħħar snin tal-programmi għall-perjodu 2007-2013 indirizzaw l-assorbiment baxx iżda ma kinux iffukati biżżejjed fuq ir-riżultati”
- Ir-Rapport Speċjali 01/2019: “Il-ġlieda kontra l-frodi fl-infiq tal-UE: jeħtieġ li tittieħed azzjoni”
- Ir-Rapport Speċjali 07/2020: “Implimentazzjoni tal-Politika ta’ Koeżjoni: l-ispejjeż huma komparattivament baxxi, iżda ma hemmx informazzjoni suffiċjenti biex jiġi vvalutat l-iffrankar li jirriżulta mis-simplifikazzjoni”
- Ir-Rapport Speċjali 10/2020: “Infrastrutturi tat-trasport fl-UE: tinħtieġ aktar rapidità fl-implimentazzjoni ta’ megaproġetti biex l-effetti tan-network jitwasslu fil-ħin”
- Ir-Rapport Speċjali 16/2020: “Is-Semestru Ewropew – ir-Rakkomandazzjonijiet Speċifiċi għall-Pajjiżi jindirizzaw problemi importanti iżda jeħtieġu implimentazzjoni aħjar”
- Ir-Rapport Speċjali 14/2021: “Koooperazzjoni Interreg: Il-potenzjal tar-reġjuni transfruntieri tal-Unjoni Ewropea għadu ma ġiex sfruttat bis-siġħ”

- Ir-[Rapport Speċjali 24/2021](#): “Finanzjament ibbażat fuq il- prestazzjoni fil-politika ta’ Koeżjoni: ambizzjonijiet siewja, iżda kien għad hemm ostakli fil-perjodu 2014-2020”
- Ir-[Rapport Speċjali 26/2021](#): “Regolarità tal-infiq fil-politika ta’ Koeżjoni tal-UE: Il-Kummissjoni tiddivulga, kull sena, livell ta’ żball stmat minimu li mhuwiex finali”
- Ir-[Rapport Speċjali 11/2022](#): “Protezzjoni tal-baġit tal-UE – Jeħtieġ li jsir użu aħjar mill-blacklisting”
- Ir-[Rapport Speċjali 21/2022](#): “Il-valutazzjoni mill-Kummissjoni tal-pjanijiet nazzjonali għall-irkupru u r-reżiljenza: inġenerali xierqa iżda fadal riskji fl-implimentazzjoni”

Rapporti analitiċi u dokumenti informattivi u analitiċi

- Id-[Dokument Informattiv u Analitiku 2018](#): “Future of EU finances: reforming how the EU budget operates”, Frar 2018.
- Id-[Dokument Informattiv u Analitiku 2018](#): “Simplifikazzjoni fit-twettiq tal-Politika ta’ Koeżjoni wara l-2020”, Mejju 2018.
- L-[Analizi Rapida dwar Każ Speċifiku 2019](#): “Allokazzjoni tal-finanzjament taħt il-politika ta’ Koeżjoni lill-Istati Membri għall-perjodu 2021-2027”, Marzu 2019.
- L-[Analizi Rapida dwar Każ Speċifiku 2019](#): “Impenji pendenti fil-baġit tal-UE – Harsa aktar mill-qrib”, April 2019.
- Id-[Dokument Informattiv u Analitiku 2019](#): “Prestazzjoni fil-qasam tal-Koeżjoni”, Ġunju 2019.
- Ir-[Rapport Analitiku 05/2021](#): “Il-qafas tal-UE għal proġetti kbar ta’ infrastruttura tat-trasport: tqabbil internazzjonali”

Rapporti annwali

- Ir-[Rapport Annwali 2016](#), il-Kapitolu 2
- Ir-[Rapport Annwali 2019](#), il-Kapitolu 5
- Ir-[Rapporti Annwali 2020](#), il-Kapitolu 2
- Ir-[Rapporti Annwali 2021](#), il-Kapitoli 1, 2 u 10.

Opinjonijiet

- L-[Opinjoni Nru 06/2020](#) dwar il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza
- L-[Opinjoni Nru 04/2022](#) dwar il-Proposta għal Regolament tal-Parlament u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) 2021/241 fir-rigward tal-kapitoli tar-REPowerEU fil-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza u li jemenda r-Regolament (UE) 2021/1060, ir-Regolament (UE) 2021/2115, id-Direttiva 2003/87/KE u d-Deċiżjoni (UE) 2015/1814 [2022/0164 (COD)]

Anness II – Il-kontribuzzjoni ppjanata tal-RRF għas-sitt pilastri ripartita skont l-Istat Membru

		Pilastru 1 <i>Tranżizzjoni ekoloġika</i>	Pilastru 2 <i>Trasformazzjoni digitali</i>	Pilastru 3 <i>Tkabbir smart, sostenibbli u inkluziv, u impjegi</i>	Pilastru 4 <i>Koeżjoni soċjali u territorjali</i>	Pilastru 5 <i>Saħħa, u reżiljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali</i>	Pilastru 6 <i>Politiki għall- generazzjoni li jmiss</i>
	Il-Belġju	64 %	30 %	32 %	48 %	11 %	15 %
	Il-Bulgarija	64 %	33 %	47 %	27 %	18 %	11 %
	Iċ-Ċekja	66 %	24 %	40 %	33 %	23 %	14 %
	Id-Danimarka	59 %	24 %	86 %	18 %	13 %	
	Il-Ġermanja	47 %	53 %	51 %	11 %	29 %	9 %
	L-Estonja	42 %	22 %	71 %	21 %	43 %	1 %
	L-Irlanda	56 %	32 %	40 %	49 %	10 %	13 %
	Il-Greċja	44 %	23 %	86 %	29 %	12 %	5 %
	Spanja	50 %	30 %	42 %	56 %	14 %	8 %
	Franza	53 %	21 %	53 %	28 %	21 %	23 %
	Il-Kroazja	76 %	26 %	45 %	26 %	15 %	12 %
	L-Italja	46 %	30 %	48 %	50 %	15 %	12 %
	Ċipru	52 %	25 %	65 %	25 %	19 %	13 %
	Il-Latvja	39 %	22 %	46 %	54 %	26 %	13 %
	Il-Litwanja	44 %	36 %	53 %	25 %	25 %	18 %
	Il-Lussemburgu	65 %	33 %	43 %	46 %	13 %	
	L-Ungerija						
	Malta	55 %	23 %	28 %	41 %	34 %	19 %
	In-Netherlands	71 %	26 %	52 %	37 %	7 %	7 %

		Pilastru 1 <i>Tranżizzjoni ekoloġika</i>	Pilastru 2 <i>Trasformazzjoni diġitali</i>	Pilastru 3 <i>Tkabbir smart, sostenibbli u inkluziv, u impjegi</i>	Pilastru 4 <i>Koeżjoni soċjali u territorjali</i>	Pilastru 5 <i>Saħħa, u reżiljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali</i>	Pilastru 6 <i>Politiki għall- generazzjoni li jmiss</i>
	L-Awstrija	52 %	41 %	44 %	45 %	9 %	9 %
	Il-Polonja	56 %	23 %	24 %	68 %	21 %	9 %
	Il-Portugall	55 %	23 %	48 %	47 %	19 %	8 %
	Ir-Rumanija	57 %	21 %	42 %	46 %	22 %	13 %
	Is-Slovenja	57 %	23 %	33 %	36 %	36 %	15 %
	Is-Slovakkja	51 %	21 %	48 %	24 %	38 %	17 %
	Il-Finlandja	54 %	35 %	50 %	39 %	21 %	1 %
	L-Iżvezja	56 %	29 %	18 %	67 %	14 %	15 %
	Medja tal-UE	55 %	28 %	47 %	38 %	20 %	12 %

Sors: il-QEA, ibbażat fuq il-kontribuzzjoni primarja u sekondarja stmata tal-fondi tal-RRF ippjanata għal kull mizura lejn tnejn mis-sitt pilastri kif irrappurtat mill-Kummissjoni fir-[“Recovery and Resilience Scoreboard”](#) għal 25 mis-26 RRP li ġew adottati mill-Kunsill sa tmiem Ottubru 2022.

Anness III – Allokazzjoni tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027, l-għotjiet taħt l-RRF (allokazzjoni proviżorja u finali) u s-self attivatt taħt l-RRF

f'biljun EUR

	FONDI TAHT IL-POLITIKA TA' KOEŻJONI 2021-2027					GħOTJIET TAHT L-RRF*			SELF ATTIVAT TAHT L-RRF			Fondi taħt il-Politika ta' Koeżjoni 2021-2027, għotjiet taħt l-RRF (allokazzjoni finali) u self attivatt taħt l-RRF
	FEŽR	FSE+	FK	KTE	TOTAL	Allokazzjoni Proviżorja sat-30.6.2022	Allokazzjoni Finali fit-30.6.2022	Allokazzjoni Finali fit-30.6.2022	Allokazzjoni Finali fit-30.6.2022	Allokazzjoni Finali fit-30.6.2022	Allokazzjoni Finali fit-30.6.2022	
						70 % tal-ammont disponibbli	30 % tal-ammont disponibbli	TOTAL	70 % tal-ammont disponibbli	30 % tal-ammont disponibbli	TOTAL	
 Il-Belġju	1.1	1.2		0.4	2.7	3.6	2.3	5.9	3.6	0.9	4.5	7.2
 Il-Bulgarija	5.7	2.6	1.3	0.1	9.8	4.6	1.6	6.3	4.6	1.1	5.7	15.3
 Iċ-Ċekja	10.4	2.7	6.4	0.3	19.8	3.5	3.5	7.1	3.5	4.1	7.6	27.4
 Id-Danimarka	0.1	0.1		0.3	0.5	1.3	0.2	1.6	1.3	0.1	1.4	1.9
 Il-Ġermanja	10.9	6.5		1.0	18.4	16.3	9.3	25.6	16.3	11.7	28.0	46.4
 L-Estonja	1.7	0.5	0.8	0.1	3.1	0.8	0.2	1.0	0.8	0.1	0.9	4.0
 L-Irlanda	0.4	0.5		0.3	1.2	0.9	0.1	1.0	0.9		0.9	2.1
 Il-Greċja	11.5	5.8	3.0	0.1	20.4	13.5	4.3	17.8	13.5	3.9	17.4	50.5
 Spanja	23.5	11.2		0.7	35.4	46.6	22.9	69.5	46.6	30.6	77.2	112.6
 Franza	9.1	6.7		1.1	16.8	24.3	15.0	39.4	24.3	13.1	37.4	54.3
 Il-Kroazja	5.4	2.0	1.2	0.2	8.7	4.6	1.7	6.3	4.6	0.9	5.5	14.3
 L-Italja	26.6	14.5		1.0	42.1	47.9	21.0	68.9	47.9	21.1	69.0	233.6
 Ċipru	0.5	0.2	0.2	0.0	0.9	0.8	0.2	1.0	0.8	0.1	0.9	2.0
 Il-Latvja	2.5	0.7	1.0	0.0	4.3	1.6	0.3	2.0	1.6	0.2	1.8	6.0
 Il-Litwanja	3.5	1.1	1.4	0.1	6.1	2.1	0.1	2.2	2.1	0.0	2.1	8.2
 Il-Lussemburgu	0.0	0.0		0.0	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1
 L-Ungerija	13.4	5.5	2.6	0.2	21.7	4.6	2.5	7.2	4.6	1.2	5.8	27.5
 Malta	0.5	0.1	0.2	0.0	0.8	0.2	0.1	0.3	0.2	0.1	0.3	1.1
 In-Netherlands	0.5	0.4		0.4	1.3	3.9	2.0	6.0	3.9	0.8	4.7	6.0
 L-Awstrija	0.5	0.4		0.2	1.1	2.2	1.2	3.5	2.2	1.5	3.7	4.8
 Il-Polonja	47.4	14.9	9.3	0.6	72.2	20.3	3.6	23.9	20.3	2.3	22.6	106.3
 Il-Portugall	11.5	7.5	3.4	0.1	22.5	9.8	4.1	13.9	9.8	5.8	15.6	40.8

		FONDI TAHT IL-POLITIKA TA' KOEŻJONI 2021-2027					GHOTJET TAHT L-RRF*						SELF ATTIVAT TAHT L-RRF		Fondi taht il-Politika ta' Koeżjoni 2021-2027, ghotjiet taht l-RRF (allokazzjoni finali) u self attivat taht l-RRF	
							Allokazzjoni Proviżorja sat-30.6.2022			Allokazzjoni Finali fit-30.6.2022						
		FEŻR	FSE+	FK	KTE	TOTAL		70 % tal-ammont disponibbli	30 % tal-ammont disponibbli	TOTAL		70 % tal-ammont disponibbli	30 % tal-ammont disponibbli	TOTAL		
	Ir-Rumanija	17.1	8.2	3.5	0.4	29.2		10.2	4.0	14.2		10.2	1.9	12.1		56.2
	Is-Slovenja	1.5	0.7	0.7	0.1	3.1		1.3	0.5	1.8		1.3	0.2	1.5		5.2
	Is-Slovakkja	8.1	2.4	1.6	0.2	12.4		4.6	1.7	6.3		4.6	1.4	6.0		18.3
	Il-Finlandja	0.9	0.6		0.2	1.7		1.7	0.4	2.1		1.7	0.2	1.9		3.6
	L-Iżvezja	0.8	0.7		0.4	1.9		2.9	0.4	3.3		2.9	0.3	3.2		5.2
	Assistenza Teknika	0.8	0.3	0.1	0.0	1.3										1.2
	Kooperazzjoni Tranżnazzjonali		0.2			0.2										0.2
	Innovazzjoni Interreġjonali	0.6				0.6										0.6
	Inizjattiva Urbana Ewropea	0.6				0.6										0.6
	Kooperazzjoni Interreġjonali				0.6	0.6										0.6
	TOTAL GHALL-UE	217	98	37	9	361		234	104	338		234	104	338		864

* **Nota għall-ghotjiet taht l-RRF:** skont l-Artikolu 11 tar-Regolament dwar l-RRF, il-kalkolu tal-kontribuzzjoni finanzjarja massima għat-30 % tal-ammont tal-ghotja allokat għal kull Stat Membru ġie aġġornat fit-30 ta' Ġunju 2022. Dan sar biex titti eħed inkunsiderazzjoni d-*data* l-aktar reċenti dwar il-PDG għall-2020 u l-2021.

Sors: il-QEA, ibbażat fuq *data* pprovduta mill-Kummissjoni, l-Anness IV tar-Regolament dwar l-RRF u n-nota tal-Kummissjoni lill-Kunsill u l-Parlament intitolata "RRF: update of the RRF maximum financial contribution", tat-30.6.2022. L-ammonti huma ttondjati għal skopijiet ta' preżentazzjoni.

Akronimi u abbrevjazzjonijiet

CID: Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill

CRII: Inizjattiva ta' Investiment fir-Rispons għall-Coronavirus

CSR: Rakkomandazzjonijiet Speċifiċi għall-Pajjiżi

DĠ ECFIN: Id-Direttorat Ġenerali għall-Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji

DĠ EMPL: Id-Direttorat Ġenerali għall-Impjiegi, l-Affarijiet Soċjali u l-Inklużjoni

DĠ REGIO: Id-Direttorat Ġenerali għall-Politika Reġjonali u Urbana

FEŻR: Il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali

FK: Il-Fond ta' Koeżjoni

FNE: Il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa

FN LTC: Mudell ta' Finanzjament Mhux Marbut mal-Ispejjeż

FSE+: Il-Fond Soċjali Ewropew+

ING: Introjtu Nazzjonali Gross

KTE: Kooperazzjoni Territorjali Ewropea

NGEU: NextGenerationEU

OECD: L-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi

PDG: Prodott Domestiku Gross

QFP: Qafas Finanzjarju Pluriennali

RDK: Ir-Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni

RRF: Il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza

RRPs: Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reżiljenza

SCOs: Għażliet ta' spejjeż simplifikati

TFUE: It-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

Glossarju

Ftehim ta' sħubija: Ftehim bejn il-Kummissjoni u Stat Membru jew pajjiż(i) terz(i) fil-kuntest ta' programm ta' nfiq tal-UE, fejn jiġu stabbiliti pereżempju, il-pjanijiet strateġiċi, il-prijoritajiet ta' investiment jew inkella t-termini ta' kummerċ jew il-provvediment ta' għajjuna għall-iżvilupp.

La tagħmilx ħsara sinifikanti: Prinċipju li l-miżuri ta' investiment jenħteġ li ma jkollhomx impatt ambjentali detrimental kbir.

Mira: Għall-politika ta' koeżjoni, il-valur finali maqbul minn qabel li għandu jinkiseb fir-rigward ta' indikatur li jintuża taħt objettiv speċifiku. Għall-RRF, kejl kwantitattiv tal-progress li sar lejn il-kisba ta' riforma jew investiment.

Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali: Qafas għat-twassil ta' drittijiet soċjali godda u aktar effettivi għaċ-ċittadini tal-UE.

Qafas finanzjarju pluriennali: Il-pjan ta' nfiq tal-UE li jistabbilixxi prijoritajiet (ibbażati fuq l-oġettivi ta' politika) u limiti massimi, ġeneralment għal perjodu ta' seba' snin. Huwa jipprovdi l-istruttura li fi ħdanha jiġu stabbiliti l-baġits annwali tal-UE, u jillimita l-infiq għal kull kategorija tan-nefqa.

Rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi: Gwida annwali li l-Kummissjoni toħroġ, bħala parti mis-Semestru Ewropew, lill-Istati Membri individwali dwar il-politiki makroekonomiċi, baġitarji u strutturali tagħhom.

Riżerva unika ta' proġett L-għadd ta' proġetti li Stat Membru biħsiebu/jista' jimplimenta, li huma fil-proċess ta' "maturazzjoni" bl-istudji meħtieġa għall-implimentazzjoni tagħhom.

Semestru Ewropew: Ċiklu annwali li jipprovdi qafas għall-koordinazzjoni tal-politiki ekonomiċi tal-Istati Membri tal-UE u għall-monitoraġġ tal-progress.

Stadju importanti: Għall-politika ta' koeżjoni, valur intermedju fir-rigward ta' indikatur tal-output li jintuża taħt objettiv speċifiku, li għandu jintlaħaq sa data ddeterminata minn qabel. Għall-RRF, kejl kwalitattiv tal-progress li sar lejn il-kisba ta' riforma jew investiment.

Tim tal-QEA

Dan ir-rapport ġie adottat mill-Awla II li tispesjalizza fl-oqsma ta' nfiq ta' Investiment għall-koeżjoni, it-tkabbir u l-inklużjoni, u li hija mmexxija minn Annemie Turtelboom, Membru tal-QEA. Il-kompitu tmexxa minn Ladislav Balko, Membru tal-QEA, li ngħata appoġġ minn Branislav Urbanic, Kap tal-Kabinett u Zuzana Frankova, Attaché tal-Kabinett; Friedemann Zippel, Maniġer Prinċipali; Chrysoula Latopoulou, Kap tal-Kompitu; Cristina Jianu, Deputat Kap tal-Kompitu; Marion Boulard, Mariya Zhekova, Francisco Carretero Llorente u Lena Rangus, Awdituri. Alexandra Mazilu u Agnese Balode pprovdew appoġġ fid-disinn grafiku.



Mix-xellug għal-lemin: Francisco Carretero Llorente, Lena Rangus, Chrysoula Latopoulou, Branislav Urbanic, Ladislav Balko, Friedemann Zippel, Marion Boulard.

DRITT TAL-AWTUR

© L-Unjoni Ewropea, 2023

Il-politika tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) dwar l-użu mill-ġdid hija stabbilita fid-[Deċiżjoni Nru 6-2019 tal-QEA](#) dwar il-politika tad-*data* miftuħa u l-użu mill-ġdid ta' dokumenti.

Sakemm ma jkunx indikat mod ieħor (eż. f'avviżi individwali dwar id-drittijiet tal-awtur), il-kontenut tal-QEA, li huwa proprjetà tal-UE, huwa liċenzjat taħt il-[liċenzja Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Għalhekk, bħala regola ġenerali, l-użu mill-ġdid huwa awtorizzat dment li jingħata kreditu xieraq u li kwalunkwe bidla tiġi indikata. Dawk li jużaw mill-ġdid il-kontenut tal-QEA ma jistgħux ibiddlu s-sinifikat jew il-messaġġ oriġinali tad-dokumenti. Il-QEA ma għandhiex tkun responsabbli għal kwalunkwe konsegwenza relatata mal-użu mill-ġdid.

Irid jinkiseb permess addizzjonali jekk kontenut speċifiku juri individwi privati identifikabbli, eż. f'ritratti li jkun fihom il-membri tal-persunal tal-QEA, jew jekk ikun jinkludi xogħlijiet ta' parti terza.

Fejn ikun inkiseb tali permess, dan għandu jikkancelła u jissostitwixxi l-permess ġenerali msemmi hawn fuq u għandu jindika b'mod ċar kwalunkwe restrizzjoni dwar l-użu.

Biex tuża jew tirriproduċi kontenut li ma jkunx proprjetà tal-UE, jista' jkun meħtieġ li titlob il-permess direttament mingħand id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur:

- Figura 3 – Ikoni: din il-figura tfasslet bl-użu ta' riżorsi minn [Flaticon.com](#).
© Freepik Company S.L. Id-drittijiet kollha huma riżervati.

Software jew dokumenti li jkunu koperti mid-drittijiet ta' proprjetà industrijali, bħal privattivi, trademarks, disinni rreġistrati, logos u ismijiet, huma esklużi mill-politika tal-QEA dwar l-użu mill-ġdid.

Il-familja ta' siti web istituzzjonali tal-Unjoni Ewropea, fi ħdan id-dominju europa.eu, tipprovdi links għal siti ta' partijiet terzi. Peress li l-QEA ma għandha l-ebda kontroll fuq dawn, inti m'hegġegħ tirrieżamina l-politiki tagħhom dwar il-privatezza u dwar id-drittijiet tal-awtur.

Użu tal-logo tal-QEA

Ma jistax isir użu mil-logo tal-QEA mingħajr ma jinkiseb il-kunsens tagħha minn qabel.

PDF/Volume_01	ISBN 978-92-847-9389-1	doi:10.2865/957	QJ-08-23-003-MT-N
---------------	------------------------	-----------------	-------------------

Dan ir-rapport analitiku jipprovdi analiżi komparattiva tal-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni u tal-Facilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF). Iż-żewġ strumenti għandhom similaritajiet konsiderevoli, iżda huma wkoll differenti f'ħafna aspetti. Il-politika ta' koeżjoni hija l-politika prinċipali ta' investment ta' terminu twil tal-UE biex tippromwovi l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u territorjali, filwaqt li l-RRF hija għodda ad hoc u temporanja ta' "rispons għall-krizijiet". Hija għandha l-għan li ttaffi l-impatt tal-pandemija tal-COVID-19 fuq l-ekonomija tal-UE u li ssaħħaħ ir-reżiljenza tal-UE u tal-Istati Membri tagħha għal xokkijiet futuri.

Kemm il-fondi taħt il-politika ta' koeżjoni 2021-2027 kif ukoll l-RRF għadhom fl-istadji bikrija tal-implimentazzjoni tagħhom. Fis-snin li ġejjin, it-tnejja simultanja taż-żewġ strumenti se turi kif l-approċċi differenti tagħhom jilħqu l-oġettivi rispettivi tagħhom.

IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Mistoqsijiet: eca.europa.eu/mt/Pages/ContactForm.aspx

Sit web: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors



IL-QORTI
EWROPEA
TAL-AWDITURI